1547 (2017-2018) – Nr. 1
ingediend op 29 maart 2018 (2017-2018)

Origineel

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 5 april 1995
houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid
en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
van 15 mei 2009

Deze versie van het ontwerp van decreet is een voorlopige versie en dus nog niet persklaar gegeven door de bevoegde minister

verzendcode: LEE

INHOUD

Memorie van toelichting

Voorontwerp van decreet van 15 september 2017

Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Voorontwerp van decreet van 22 december 2017

Advies van de Raad van State

Advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed

Ontwerp van decreet

Origineel

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting

Dit wijzigingsdecreet omvat een aantal bepalingen i.v.m. de verjaring van de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen en de beroepsmogelijkheden dienaangaande. De regeling m.b.t. de bestuurlijke dwangsom wordt geïntegreerd in de regeling m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Deze wijzigingen beogen voornamelijk de huidige regeling te optimaliseren, zodat deze meer rechtszekerheid biedt voor de rechtsonderhorige.

Daarnaast wordt dit wijzigingsdecreet aangegrepen om een aantal bepalingen verder te optimaliseren en in overeenstemming te brengen met de praktijkervaring van alle betrokken handhavingsactoren. Zo wordt de omschrijving van het toepassingsgebied van titel XVI van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) licht gewijzigd, wordt er op een aantal punten een terminologische uniformisering doorgevoerd, wordt het niet meewerken aan de identificatie strafbaar gesteld, etc.

Tot slot wordt het DABM meer afgestemd op de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO).

B. Advies Minaraad en SERV

Op 16 november 2017 bracht de Minaraad advies uit over het voorontwerp van decreet.

1) Facultatief karakter van het proces-verbaal en de aanmaning

De Minaraad ondersteunt de mogelijkheid van een graduele aanpak van overtreders, die in lijn ligt met de principes van de handhavingspiramide, waarbij er van de aanmaning een gezag uitstraalt dat verwijst naar de mogelijkheid van hardere handhaving, zonder dat deze mogelijkheid daadwerkelijk moet gerealiseerd worden en men verplicht is een proces-verbaal op te stellen. In navolging van de juridische kanttekening die de Minaraad formuleerde aangaande de wisselwerking met artikel 29 van het Wetboek Strafvordering, volgens hetwelk elke ambtenaar die in de uitoefening van zijn functie kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf, verplicht is om onmiddellijk de procureur des Konings hiervan te informeren en hem alle inlichtingen, processen-verbaal en akten die daar betrekking op hebben te bezorgen, werd in de memorie van toelichting bij wijzigingsartikel 12 een bijkomende toelichting opgenomen, waaruit blijkt dat op zich geen afbreuk wordt gedaan aan artikel 29 van het wetboek van strafvordering en dit louter een legistieke vertaling van de praktijk betreft, die ook als wenselijk wordt beschouwd

Origineel

door o.a. het openbaar ministerie. De mogelijkheid tot het louter opstellen van een aanmaning impliceert overigens geen volledige vrijgeleide voor de toezichthouders, maar gaat uit van een diligente houding van verbalisanten die weten op welke prioriteiten zij zich primair moeten focussen en die, naargelang de noodwendigheden van ieder dossier, zelfstandig en in samenwerking met de handhavingsentiteit waar zij werkzaam zijn, autonoom mogen beslissen welk handhavingsmiddel (een proces-verbaal al dan niet gecombineerd met een bestuurlijke maatregel, een waarschuwing, een aanmaning of een registratie) kan worden ingezet om tot een optimaal resultaat te komen.

De raad uitte, met het oog op het onderbouwen van het handhavingsbeleid en het aansturen van de "flow" ervan, ook zijn bezorgdheid aangaande het behoud van een algemeen overzicht van de vastgestelde milieumisdrijven aangezien aanmaningen, in tegenstelling tot processen-verbaal, niet doorgestuurd worden naar het parket. In dit verband kan verwezen worden naar de jaarlijkse bevraging door de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu in het kader van de opmaak van het Milieuhandhavingsrapport, waarbij nu reeds het gebruik van aanmaningen bevraagd en gerapporteerd wordt. Bovendien betreft de voorgestelde wijziging, zoals hoger aangehaald, een regelgevende verduidelijking van een reeds bestaande praktijk, die o.a. werd bevestigd in de schoot van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu, dat men ook een aanmaning kan opstellen zonder onmiddellijk verplicht te worden tot het opstellen van een proces-verbaal. De volledigheid van de handhavingsrapportering zal dus worden verzekerd op gelijkaardige basis als nu reeds het geval is. Niettemin kan bekeken worden of het mogelijk en wenselijk is om bijkomend aan de bevraging en rapportering binnen de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu een aanmaningenregister te creëren.

2) Dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders

Wat de dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders betreft, die zal worden toegekend middels het Milieuhandhavingsbesluit, werd geen eensgezindheid gevonden binnen de Minaraad aangaande de uitbreiding van het instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van de lokale toezichthouders. Zowel de voor- als tegenstanders vrezen een niet-uniforme toepassing van het instrument van de bestuurlijke dwangsom, alsook een onoordeelkundig of subjectief gebruik. De voorstanders vragen dan ook dat een en ander wordt voorkomen via richtlijnen, toetsingskaders en/of filters waarvan het gebruik wordt ingebed in de regelgeving. Zij menen dat noch het voorontwerp, noch de memorie van toelichting hiervoor aanknopingspunten bevatten. De tegenstanders menen dat bovenvermelde risico's door een goede omkadering alleen kunnen worden beperkt, maar niet weggenomen. Bovendien zien zij geen noodzaak om het zware instrument uit te breiden naar het lokale niveau, aangezien uit de evaluatiestudie van de bestuurlijke dwangsom blijkt dat deze tot op heden amper werd gebruikt en de andere instrumenten toereikend blijken te zijn. Tot slot werd de toepassing initieel beperkt tot de gewestelijke toezichthouders omdat er alleen voor dit niveau voldoende vertrouwen bestond dat zij omzichtig met dit instrument zouden omspringen.

Conform het toekomstige artikel 16.4.7bis van het DABM (huidige artikel 16.4.18ter van het DABM) bepaalt de Vlaamse Regering de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan. Deze bepaling biedt dan ook het nodige aanknopingspunt om binnen het regelgevende kader van het uitvoeringsbesluit de nodige richtlijnen, toetsingskaders en/of filters uit te werken zodat een uniform, oordeelkundig en objectief gebruik van het instrument van de bestuurlijke dwangsom door de lokale toezichthouders wordt verzekerd. De voorwaarden die dienaangaande werden opgesteld voor de gewestelijke toezichthouders, zullen uiteraard (desgevallend gemoduleerd) ook gelden voor de lokale toezichthouders. Zo zal de beslissing tot het opleggen van een bestuurlijke dwangsom medeondertekend moeten worden door een leidinggevende en zal het totaal van de

Ongelinkt

dwangsommen voor eenzelfde schending niet meer kunnen bedragen dan 1.000.000 euro. Verder bepaalt artikel 16.4.10 van het DABM dat de bestuurlijke dwangsom altijd schriftelijk wordt opgelegd en dat in voorkomend geval minstens de motieven die aan de grondslag liggen, alsook de hoogte en de modaliteiten ervan moeten worden weergegeven. Dergelijke verplichting dwingt tot het concreet nadenken over de toepassing van de dwangsom en houdt een responsabilisering in van de toezichthouders die gebruik maken van het instrument van de bestuurlijke dwangsom. Bovendien zal gepaste ondersteuning worden geboden door het ter beschikking stellen van de nodige richtlijnen en toetsingskaders. Zo werd intussen een studie uitgevoerd met het oog op het formuleren van richtsnoeren bij de toepassing van de dwangsom. Deze kan een leidraad bieden voor de (lokale) toezichthouders bij de afweging van het inzetten van het instrument. Gelet op de specificiteit van de materie, gevallen en omstandigheden is het evenwel niet aangewezen alle richtlijnen en toetsingskaders te verankeren in regelgeving. Eventueel niet-conform, onoordeelkundig of subjectief gebruik dat ondanks de uitgewerkte omkadering alsnog zou plaatsvinden, kan finaal ondervangen worden door de beroepsmogelijkheid die wordt voorzien in toekomstig artikel 16.4.17 van het DABM, waarbij expliciet wordt voorzien in de mogelijkheid om beroep in te dienen tegen de bestuurlijke dwangsommen alleen.

Wat de noodzaak tot uitbreiding van de dwangsombevoegdheid tot de lokale toezichthouders betreft, kan er in eerste instantie op worden gewezen dat de initiële beperkte invoering van het instrument reeds was ingegeven met het opzet om dit na evaluatie en ingeval van correcte toepassing desgevallend uit te breiden naar de gemeentelijke toezichthouders. Uit de evaluatie is gebleken dat de bestuurlijke dwangsom effectief als ultimum remedium en dus conform de bedoeling van de decreetgever werd aangewend. Daarnaast werden richtsnoeren uitgewerkt voor de toepassing van de dwangsom, zodat de uitbreiding van het personele toepassingsgebied voor gebruik van het instrument tot de lokale toezichthouders een logische en wenselijke stap is. Integendeel, uit de evaluatiestudie is gebleken dat het opleggen van een bestuurlijke dwangsom in bepaalde gevallen noodzakelijk was om tot het gewenste herstel te komen. Bovendien heeft de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu in het Milieuhandhavingsrapport van 2016 zijn aanbeveling uit het Milieuhandhavingsrapport van 2015 herhaald dat het instrument bestuurlijke dwangsom ter beschikking zou moeten worden gesteld van alle toezichthouders. Dit wordt verantwoord vanuit het belang dat bestuurlijke maatregelen binnen de opgelegde termijn worden uitgevoerd en de vaststelling dat ongeveer 18% van de door de gemeentelijke toezichthouders en 6% van de door de toezichthouders van de Lokale politie opgelegde bestuurlijke maatregelen in 2016 niet tijdig werden uitgevoerd. Tot slot verhoogt het rechtstreeks gebruik van de bestuurlijke dwangsom door de lokale toezichthouders de handhavingsefficiëntie, nu de gewestelijke toezichthouders zich niet over het dossier moeten buigen. Dit geldt des te meer nu de lokale toezichthouders bijkomend belast worden met de programmatorische handhaving van de klasse 2-inrichtingen en dus bij voorkeur over hetzelfde instrumentarium moeten kunnen beschikken als de gewestelijke instanties die deze handhaving voor hun rekening namen.

3) Wijziging verjaringstermijn voor bestuurlijke maatregelen

M.b.t. de verjaringstermijn van 20 jaar vraagt de Minaraad om verduidelijking en grondigere onderbouwing waarom de voorgestelde verjaringstermijn anders is dan de termijn die vervat is in bijvoorbeeld de VCRO en die veel korter is en waar het om een vergelijkbare functionaliteit gaat. In de memorie van toelichting werd dienaangaande verduidelijkt dat deze langere verjaringstermijn wordt verantwoord vanuit het gegeven dat milieuschendingen in aard essentieel verschillend zijn van andere (stedenbouwkundige) misdrijven, waarbij de gevolgen van (bepaalde) milieuschendingen zich pas veel later na het feit/milieu-inbreuk/milieumisdrijf manifesteren of kenbaar worden. Teruggrijpen naar de dertigjarige verjaringstermijn, zoals deze wordt vooropgesteld in artikel 2227ter, §1, van het

Origineel

Burgerlijk Wetboek voor vorderingen tot vergoeding van maatregelen ter voorkoming of herstel van milieuschade en ook is voorzien in het kader van de milieuschaderegeling, werd m.b.t. de bestuurlijke maatregelen dan weer als onredelijk lang ervaren.

De Minaraad wijst verder op het belang van een decretale bevoegdheid voor de overheid om de nodige herstelmaatregelen (zonder kostenverhaal) te nemen, ook na het verstrijken van de twintigjarige verjaringstermijn. De verjaring heeft immers niet tot gevolg dat de milieuschade verdwijnt. Het inschrijven van dergelijke decretale bevoegdheid wordt niet wenselijk geacht aangezien dit tot ongewenste gevolgen kan leiden. Zo zou men bijvoorbeeld kunnen denken aan de situatie waarin men plots zou besluiten tot het heraanplanten van een bos, jaren nadat dit gekapt werd en waarbij er intussen mogelijk al een andere bestemming aan het perceel werd gegeven.

Wat de schorsingsmogelijkheden van de verjaringstermijnen betreft, vraagt de Minaraad verduidelijking aangaande de concrete toepassing ervan. De Raad gaat er terecht vanuit dat de situaties waarin de verjaringstermijn geschorst wordt, beperkt blijven tot deze die expliciet voorzien worden in het ontwerp van decreet. De initiële bestuurlijke maatregel die wordt opgelegd naar aanleiding van een vastgestelde milieuschending, moet dus plaatsvinden binnen de 20 jaar nadat de milieuschending werd gepleegd. De twintigjarige termijn betreft een absolute maximumtermijn die niet wordt overruled door de korte vijfjarige termijn indien het eindpunt hiervan zou liggen na het eindpunt van de twintigjarige termijn.

4) Andere vragen en aanbevelingen bij bestuurlijke handhaving

De Minaraad vindt het positief dat in de toekomst de inning van de dwangsommen zal gebeuren door het niveau dat verantwoordelijk is voor het opleggen van de maatregel en de dwangsom. De Raad vraagt dat dit verder wordt uitgewerkt in het aangekondigde besluit. De wijze van inning en invordering van de bestuurlijke dwangsommen wordt bepaald in artikel 16.5.1, §1, van het DABM. Ingevolge de opmerking van de Raad wordt dit artikel gewijzigd, zodat de gemeenten in de toekomst bevoegd zullen zijn voor de inning en invordering van de dwangsommen die door hen werden opgelegd.

De Minaraad vraagt zich in het kader van het verval van de dwangsom, voorzien in de toekomstige artikelen 16.4.10, §6, en 16.4.11 van het DABM, af of de dwangsom niet verschuldigd blijft voor de termijn tot het nieuwe bevel, respectievelijk de maatregel effectief werd uitgevoerd. In beide gevallen gaat het om het opheffen (en niet het verval) van de bestuurlijke dwangsom, als accessorium bij een bestuurlijke maatregel. Wanneer deze laatste wordt opgeheven, volgt daaruit dat ook de bestuurlijke dwangsom is opgeheven. Aangezien een opheffing uitwerking heeft ex nunc, blijven de dwangsommen voor het verleden opeisbaar. Dit werd m.b.t. tot het nieuw ingevoerde artikel 16.4.10, §6, van het DABM verduidelijkt in de memorie van toelichting. Aangezien de aanvulling van artikel 16.4.11 van het DABM louter een verplaatsing betreft van het oorspronkelijke artikel 16.4.18quater van het DABM, is verdere verduidelijking niet nodig.

Tot slot stelt de Minaraad zich vragen bij het feit dat de bestuurlijke maatregel vervalt als de minister in beroep niet tijdig beslist. De regeling inzake verval van de bestuurlijke maatregel bij niet-tijdige beslissing van de minister is nu al van toepassing en wordt alleen gewijzigd zodat het verval beperkt wordt tot die maatregelen of dwangsommen die het voorwerp van het beroep uitmaken, waarbij bepaald wordt dat eventueel reeds verbeurde dwangsommen eveneens van rechtswege vervallen. Tot op heden heeft dergelijk verval zich nog nooit voorgedaan. Niettemin is het wel van belang deze regeling in het kader van de rechtszekerheid te behouden, aangezien bestuurlijke maatregelen verregaande

Origineel

consequenties kunnen hebben voor diegene aan wie ze werden opgelegd. Op deze wijze wordt de minister aangespoord zich tijdig uit te spreken en wordt de termijn van rechtsonzekerheid voor diegene aan wie de bestuurlijke maatregel werd opgelegd, tot een minimum beperkt.

Op 20 november 2017 bracht de SERV advies uit over het voorontwerp van decreet. De SERV startte samen met de Minaraad een gezamenlijk adviestraject. Over de invoering van een bestuurlijke dwangsom door lokale toezichthouders bereikten de sociale partners geen consensus. Voor de verschillende standpunten verwijst de SERV naar het advies dat de Minaraad vaststelde op 16 november 2017.

C. Advies Raad van State

Op 26 januari 2018 bracht de Raad van State advies 62.762/1 uit over het voorontwerp van decreet.

1) Vormvereisten

De Raad van State merkt op dat in strijd met artikel 3, §2, 1°, van het decreet van 10 maart 2006 'houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed' (SARO) geen advies werd gevraagd aan de SARO.

Het advies van de SARO werd gevraagd en bekomen op 28 februari 2018. Dit advies noodzaakte niet tot een wijziging van de tekst van het voorontwerp, zoals deze werd voorgelegd voor advies aan de Raad van State. Bijgevolg werd voldaan aan alle vormvereisten.

2) Algemene opmerking

De Raad van State wijst er op dat er over moet gewaakt worden dat het voorontwerp van decreet aansluit bij de wijzigingen die worden doorgevoerd door het decreet van 25 april 2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning (Decreet handhaving omgevingsvergunning) en dit rekening houdende met de datum van inwerkingtreding van dit laatste decreet.

Het Decreet handhaving omgevingsvergunning is conform het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2018 betreffende de handhaving van de ruimtelijke ordening en tot wijziging en opheffing van diverse besluiten in werking getreden op 1 maart 2018 en dus voorafgaand aan de inwerkingtreding van voorliggend ontwerp van decreet. In dit ontwerp van decreet wordt dan ook rekening gehouden met de wijzigingen die voortvloeien uit het Decreet handhaving omgevingsvergunning. Om die reden werden enkele artikelen beperkt gewijzigd, met name wijzigingsartikel 34, 37, 38, 43, 44, 54 en 55.

Ingevolge de screening van de regelgeving is gebleken dat in wijzigingsartikel 39 bijkomend moet worden verwezen naar het decreet van 27 oktober 2017 houdende omvorming van het beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed en het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie naar het beleidsdomein Omgeving en van de betrokken departementen naar het Departement Omgeving. Dit betreft louter een technische rechtzetting.

3) Bijzondere opmerkingen

- Artikel 2

De Raad van State merkt op dat de delegatie van de bevoegdheid om ook de milieuregelgeving van de Europese Unie en de internationale milieuregelgeving binnen het toepassingsgebied van titel XVI DABM te brengen, die aan de Vlaamse Regering verleend wordt, te onbepaald is. Er wordt immers onvoldoende

Origineel

duidelijkheid verschaft over welke internrechtelijke regelgeving eronder valt. Het komt volgens de Raad toe aan de Vlaamse Regering om naast het aanduiden van de Europese en internationale regelgeving ook de internrechtelijke regelgeving zelf aan te wijzen en het kan niet aan de rechtsonderhorige overgelaten worden om uit te zoeken welke precies de internrechtelijke regelgeving ter omzetting van die bepalingen is.

Uit de memorie van toelichting bij dit wijzigingsartikel blijkt dat het in principe de bedoeling is dat internationale en Europese milieuregelgeving wordt gehandhaafd krachtens titel XVI DABM. Omwille van de rechtszekerheid en het legaliteitsbeginsel wordt evenwel voorzien in de aanwijzing van de betrokken regelgeving, zonder dat dit een invloed heeft op het feit dat de betrokken verplichtingen uiteindelijk worden opgelegd door de betrokken internationale of Europese milieuregelgeving. De delegatie tot aanwijzing van de internationale en Europese milieuregelgeving door de Vlaamse Regering heeft dus alleen betrekking op verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de internationale en Europese milieuregelgeving, zonder dat dienaangaande uitvoering of omzetting in het interne recht vereist is. Indien internrechtelijke regelgeving zou worden opgemaakt in uitvoering van internationale en Europese milieuregelgeving, moet het toepassingsgebied van het DABM worden aangepast door een wijziging van artikel 16.1.1 van het DABM waarin de internrechtelijke regelgeving nominatief wordt opgesomd. Het zal dus voor de rechtsonderhorige steeds duidelijk zijn welke internrechtelijke regelgeving onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM ressorteert.

- Artikel 3

De Raad van State beveelt aan om de definitie van de term “milieuvoorschrift” te verduidelijken door deze aan te vullen met een verwijzing naar de internationale en supranationale regelgeving. Deze aanbeveling wordt niet gevolgd aangezien de definitie expliciet verwijst naar het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, en in dat artikel (in het nieuw toe te voegen vierde lid) uitdrukkelijk verwezen wordt naar de internationale en supranationale regelgeving die de Vlaamse Regering bepaalt. Het bijkomend opnemen van de verwijzing brengt aldus niets bij en kan alleen leiden tot een meer complexe definitie, waar mogelijk bepaalde nuances verloren gaan.

- Artikel 4

De Raad van State beveelt aan om de tekst van het voorontwerp aan te passen zodat uit de tekst zelf blijkt dat het de bedoeling is dat alleen de Vlaamse Regering kan afwijken van de regeling voorzien in artikel 16.1.3 van het DABM en niet de minister via een ministerieel besluit. De tekst wordt verduidelijkt conform de aanbeveling.

- Artikel 5

De Raad van State merkt op dat, rekening houdende met de bevoegdheidsverdelende regels, de reikwijdte van de ontworpen bepaling in artikel 16.3.1, § 2, beperkt is in de zin dat de decreetgever alleen bevoegd is voor het opleggen van de eed voor zover het gaat om personeelsleden van de agentschappen, de provincies, de gemeenten en de intergemeentelijke verenigingen. Verder stelt de Raad vast dat de eed in de ontworpen bepaling deze betreft uit het decreet van 20 juli 1831 en afwijkt van deze die wordt vooropgesteld in het Provincie- en het Gemeentedecreet. Bijgevolg wordt voor de contractuele personeelsleden van de lokale besturen een andere eedformule opgelegd dan deze van toepassing voor de statutaire personeelsleden, wat als weinig coherent overkomt. Tot slot wijst de Raad van State erop dat de bewoordingen in de ontworpen tekst nog licht moeten worden aangepast indien men wil aansluiten bij artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831.

Origineel

In navolging van de opmerking van de Raad van State wordt geen specifieke eedformule opgenomen in artikel 16.3.1, §2 van het DABM, aangezien deze al op afdoende wijze wordt geregeld in andere decreten. Het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting worden in die zin aangepast.

- Artikel 10

De Raad van State beveelt enerzijds aan om in de memorie van toelichting een bijkomende toelichting op te nemen waaruit blijkt dat het gebruik van de term milieuvoorschriften in het gewijzigde artikel 16.3.8, §2, eerste lid, van het DABM niet leidt tot een verruiming van de bevoegdheid van de in dat artikel vermelde toezichthouders. De memorie van toelichting wordt conform de aanbeveling gewijzigd. Aangezien de bijkomende toelichting van algemene aard is en de definitie van het begrip milieuvoorschriften wordt ingevoerd door wijzigingsartikel 3, wordt die toelichting voor de duidelijkheid bijkomend toegevoegd in de memorie van toelichting m.b.t. wijzigingsartikel 3.

Anderzijds vraagt de Raad van State zich af of artikel 10, 2°, in het voorontwerp moet worden behouden, nu dit louter een parafrasering betreft van wat reeds met de in artikel 10, 1°, van het voorontwerp gewijzigde bepaling wordt beoogd. De Raad gaat er hierbij vanuit dat men de definitie van de term 'milieuvoorschrift' verduidelijkt en aanvult met een verwijzing naar de internationale en supranationale regelgeving cf. zijn aanbeveling bij wijzigingsartikel 3. Zoals hoger werd uiteengezet bij de toelichting bij het advies van de Raad van State m.b.t. wijzigingsartikel 3, wordt de definitie van het begrip 'milieuvoorschrift' niet uitgebreid. Bijgevolg betreft artikel 10, 2° van het ontwerp niet louter een parafrasering en wordt de wijziging behouden.

- Artikel 12

De Raad van State bespreekt uitvoerig de memorie van toelichting, alsook de adviezen van de adviesraden m.b.t. het feit dat toezichthouders niet langer verplicht worden, maar wel de mogelijkheid krijgen om een milieumisdrijf vast te stellen in een proces-verbaal. Op basis van deze analyse concludeert de Raad dat er minstens twijfel kan bestaan over de wisselwerking tussen de ontworpen bepaling en artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, niettegenstaande noch uit de ontworpen regeling zelf, noch uit de memorie van toelichting een expliciete afwijking van de mogelijkheid tot toepassing van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering kan worden afgeleid. Bijgevolg beveelt de Raad aan dat in het belang van de rechtszekerheid deze wisselwerking duidelijker zou worden toegelicht. Voor zover het alsnog de bedoeling zou zijn om af te wijken van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dat behoort tot de federale residuaire bevoegdheid, kan dit alleen op basis van impliciete bevoegdheden en moet de verantwoording voor de toepasbaarheid van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 in de memorie van toelichting worden opgenomen. Aangezien het niet de bedoeling is om af te wijken van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, wordt in navolging van de aanbeveling van de Raad van State in de memorie van toelichting de wisselwerking bijkomend verduidelijkt.

De Raad van State merkt verder terecht op dat in de tweede wijziging verkeerdelijk wordt verwezen naar artikel 16.1.1, derde lid, van het DABM, daar waar moet worden verwezen naar het nieuwe vierde lid van artikel 16.1.1 van het DABM, zoals dit wordt ingevoegd door artikel 2, 5°, van het ontwerp van decreet. Deze materiële vergissing wordt rechtgezet in de tekst van het ontwerp van decreet.

- Artikel 17

Origineel

De Raad van State merkt op dat de wijziging vanuit legistiek oogpunt niet correct werd doorgevoerd. De verwijzing naar titel XVI van het DABM moet worden vervangen door een verwijzing naar titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling I, van het DABM. Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.

- Artikel 20

De Raad van State wijst er op dat door artikel 20, 5°, van het voorontwerp een paragraaf 6 wordt toegevoegd in artikel 16.4.10 van het DABM, waarbij een nieuwe bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd als de uitvoeringstermijn van een bestuurlijke maatregel is verstreken, die niet of maar gedeeltelijk is uitgevoerd. In de ontworpen bepaling wordt niet langer in het opleggen van een dwangsom voorzien. Wanneer een nieuwe bestuurlijke maatregel wordt opgelegd na opheffing van een eerdere bestuurlijke maatregel die niet (volledig) werd uitgevoerd binnen de uitvoeringstermijn, is het uiteraard de bedoeling dat deze desgevallend gepaard kan gaan met een bestuurlijke dwangsom. De Raad van State adviseert dit aan te passen in de tekst van de ontworpen bepaling. Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.

- Artikel 23

Om geen afbreuk te doen aan de regels inzake delegatie beveelt de Raad van State aan, omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid, de woorden “verdere voorwaarden” te vervangen door de woorden “nadere regels”. Het ontwerp van decreet wordt in die zin aangepast.

- Artikel 39

Ingevolge het invoegen van de mogelijkheid dat gemeenten zelf de dwangsommen, opgelegd door hun lokale toezichthouders, zullen innen en invorderen, stelt de Raad van State de vraag wat het lot is van de dwangsommen opgelegd door provinciale toezichthouders. De Raad gaat akkoord met een aanpassing van de tekst zodat deze dwangsommen kunnen worden geïnd door de betrokken provincie. Het ontwerp van decreet en de memorie van toelichting worden in die zin aangepast.

- Artikel 51

De Raad van State stelt zich vragen bij de precieze draagwijdte van de wijziging en de implicaties van de verjaring van het recht op de ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel. De Raad beveelt aan dat de bijkomende toelichting hieromtrent wordt opgenomen in de memorie van toelichting. De memorie wordt in die zin aangepast.

D. Advies SARO

Op 28 februari 2018 bracht de SARO advies uit over het voorontwerp van decreet.

1) Wijziging van de verjaringstermijn

De SARO vraagt om de verjaringstermijn van twintig jaar voor bestuurlijke maatregelen te vervangen door een verjaringstermijn van tien jaar. De raad verwijst hiervoor naar de verjaringstermijn voor de herstelverordening zoals voorzien in artikel 6.1.41, §5, van de VCRO. In de memorie van toelichting wordt reeds verduidelijkt dat de langere duur van de bijkomende verjaringstermijn in vergelijking met deze vooropgesteld in o.a. de VCRO te verantwoorden is vanuit het gegeven dat milieuschendingen in aard essentieel verschillend zijn van stedenbouwkundige misdrijven, nu de gevolgen van (bepaalde) milieuschendingen

Origineel

zich pas veel later na het feit/milieu-inbreuk/milieumisdrijf manifesteren of kenbaar worden. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bodemverontreinigingen die zich pas jaren na het voltrekken van het misdrijf manifesteren. Er wordt dan ook niet ingegaan op de vraag van de SARO om de verjaringstermijn in te korten omwille van afstemming met de herstelvordering.

2) Uitbreiding van de dwangsombevoegdheid naar lokale toezichthouders

De SARO ondersteunt deze wijziging op voorwaarde dat er voldoende garanties worden ingebouwd voor een uniforme toepassing van de dwangsom om te vermijden dat de bestuurlijke dwangsom op zeer uiteenlopende wijze wordt ingezet in de diverse gemeenten. In dit verband vindt de raad het positief dat de memorie van toelichting aankondigt dat in het uitvoeringsbesluit de nodige richtlijnen, toetsingskaders en/of filters zullen worden uitgewerkt met het oog op een uniform, oordeelkundig en objectief gebruik van het instrument van de bestuurlijke dwangsom door de gemeenten.

Verder vraagt de raad dat de medeondertekening van de beslissing tot het opleggen van een bestuurlijke dwangsom door een leidinggevende decretaal zou worden verankerd. De vereiste tot medeondertekening van de dwangsom door een leidinggevende m.b.t. de gewestelijke toezichthouders wordt op vandaag voorzien op het niveau van het uitvoeringsbesluit, als procedurele uitwerking. Het is logisch dat dit voor lokale toezichthouders op eenzelfde wijze wordt geregeld in het uitvoeringsbesluit. Er wordt bijgevolg niet ingegaan op de vraag van de raad tot decretale verankering.

Ten slotte vraagt de raad om de uitbreiding van de dwangsombevoegdheid ook expliciet te koppelen aan een evaluatie (bijv. enkele jaren na de inwerkingtreding). Aangezien de effectieve dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders zal worden toegekend middels het Milieuhandhavingsbesluit, is het niet mogelijk op decretaal niveau te voorzien in een evaluatieverplichting van de uitbreiding van de dwangsombevoegdheid.

Het advies van SARO verwijst ook nog naar het standpunt van Voka, Boerenbond en Landelijk Vlaanderen, waarin wordt uiteengezet dat uit de evaluatiestudie geen noodzaak blijkt om het zware instrument uit te breiden naar het lokale niveau en de risico's (een onoordeelkundig of subjectief gebruik en niet-uniforme toepassing) door een goede omkadering alleen kunnen worden beperkt, maar niet weggenomen. Tot slot werd de toepassing initieel beperkt tot de gewestelijke toezichthouders omdat er alleen voor dit niveau voldoende vertrouwen bestond dat zij omzichtig met dit instrument zouden omspringen. Dit standpunt werd op identieke wijze vertolkt in het advies van de Minaraad. Voor toelichting dienaangaande wordt dan ook integraal verwezen naar hetgeen werd uiteengezet onder punt B.2) 'Dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders'.

3) Innen van bestuurlijke dwangsommen door lokale overheden

In het ontwerpdecreet wordt voorzien dat bestuurlijke dwangsommen die desgevallend worden opgelegd door de (inter)gemeentelijke toezichthouders, kunnen worden geïnd en ingevorderd door de bevoegde gemeente ten voordele van diezelfde gemeente. De SARO vraagt om deze regeling ook in te voeren voor het ruimtelijk beleid en doet dienaangaande een concreet tekstvoorstel tot aanpassing van de VCRO. Als een herstelmaatregel gevorderd of opgelegd door de gemeente niet wordt nageleefd en dwangsommen of meerwaarden verschuldigd zijn, moet de gemeente die bedragen zelf kunnen innen en houden. Dit is efficiënter en beleidsmatig is het aangewezen dat de inkomsten terugvloeien naar de overheid die daar de moeite voor deed. Op deze vraag van de raad tot verdere afstemming tussen het DABM en de VCRO in het kader van de handhaving wordt in dit

Origineel

ontwerpdecreet niet ingegaan. De verdere afstemming van deze bepalingen zal het voorwerp uitmaken van een ander wetgevend traject.

E. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Dit artikel behoeft geen commentaar.

Art. 2. De eerste wijziging zorgt ervoor dat ook titel XVI expliciet in het toepassingsgebied wordt vermeld, gezien titel XVI ook strafbaarstellingen bevat.

De tweede wijziging verwijdert de wet van 2 april 1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen uit het toepassingsgebied van titel XVI aangezien deze wet werd opgeheven door het decreet van 28 juni 2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid.

De derde wijziging betreft een rechtzetting van een verkeerde datum van het decreet integraal waterbeleid.

De laatste twee wijzigingen betreffen een verplaatsing van het vroegere punt 20 van artikel 16.1.1, eerste lid omdat de internationale en Europese milieuregelgeving eigenlijk niet past in de opsomming van 'wetten en decreten'. In principe is het de bedoeling, behoudens wanneer zou blijken dat de handhaving op grond van titel XVI DABM niet aangewezen is, dat internationale en Europese milieuregelgeving krachtens titel XVI DABM wordt gehandhaafd. De concrete aanwijzing van de betrokken regelgeving door de Vlaamse Regering van de internationale of Europese regelgeving wordt vereist omwille van de rechtszekerheid en het legaliteitsbeginsel. Deze aanwijzing heeft geen invloed op het feit dat de betrokken verplichtingen uiteindelijk worden opgelegd door de betrokken internationale of Europese milieuregelgeving.

Art. 3. De wijzigingen aan artikel 16.1.2 van het DABM omvatten enerzijds aanpassingen ten gevolge van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning (vervanging term vergunning door omgevingsvergunning en afstemming definitie kennisgeving op deze van de VCRO door verwijzing naar het begrip beveiligde zending) en anderzijds een terminologische uniformisering binnen het DABM zelf door invoering en definiëring van het algemeen begrip milieuvoorschrift.

Conform de definitie van het begrip 'milieuvoorschrift' zijn bepalingen milieuvoorschriften indien ze een verplichting inhouden en dit op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, valt. Het begrip 'individueel geldende regeling' wordt in de definitie opgenomen om te verduidelijken dat ook individuele verplichtingen die voortvloeien uit de milieuregelgeving, gevat worden door het begrip milieuvoorschrift. Hierbij kan gedacht worden aan verplichtingen opgenomen in vergunningen, bestuurlijke maatregelen, enz. Deze individuele verplichtingen vallen vandaag al onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM. Enerzijds verwijst de inleidende zin van artikel 16.1.1, eerste lid, van het DABM naar 'de hiernavolgende wetten en decreten, wat betreft de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan en de verplichtingen opgelegd krachtens de volgende wetten en decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan'. Dit betreft dus meer dan alleen de regelgeving. Anderzijds is de naleving van de individuele verplichtingen ook opgenomen in de milieuregelgeving waarop zij gebaseerd zijn, en ressorteren deze onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM. Het gebruik van het begrip 'milieuvoorschrift' beoogt dan ook louter een uniformisering van de verwijzing naar de milieuregelgeving opgenomen in de verschillende artikelen doorheen titel XVI van het DABM, waar op vandaag bijvoorbeeld de termen 'wetten en decreten, met

Origineel

inbegrip van de uitvoeringsbesluiten', 'milieuwetgeving' enz. worden gebruikt, en impliceert dus geenszins een uitbreiding van het toepassingsgebied.

Het aangetekend schrijven waarvan sprake is in artikel 16.1.2 3°/1 omvat zowel het aangetekend schrijven met ontvangstbewijs, als het aangetekend schrijven zonder ontvangstbewijs.

Art. 4. Dit artikel zorgt voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van het gemeen recht. De decreetgever kan steeds afwijken van deze decretale bepalingen indien dit noodzakelijk wordt geacht. In dergelijk geval zullen deze afwijkende bepalingen uiteraard primeren. De machtiging in §6 heeft bijgevolg enkel betrekking ten opzichte van de Vlaamse Regering.

Art. 5. De eerste wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het decreet van de Vlaamse Raad van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking (hierna 'Decreet Intergemeentelijke Samenwerking') waar de verzamelnaam samenwerkingsverband is en niet vereniging.

Het te wijzigen artikel 16.3.1., §1, 4° DABM bepaalde dat alleen personeelsleden van een intergemeentelijke vereniging die worden aangewezen door het bevoegde orgaan intergemeentelijk toezichthouder kunnen zijn, waarmee bedoeld werd dat alleen intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid deze toezichthouders kunnen aanstellen aangezien alleen zij eigen personeel kunnen tewerkstellen. Dit wordt nu expliciet weergegeven in het wijzigingsvoorstel.

Een interlokale vereniging (intergemeentelijk samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid) kan bijgevolg geen intergemeentelijke toezichthouders aanstellen. Zij kan echter wel gebruik maken van artikel 16.3.5. DABM, waarbij de gemeentelijke toezichthouder van de ene gemeente toezicht kan uitoefenen in de andere gemeenten van de intergemeentelijke vereniging (mits toestemming). Deze laatste mogelijkheid laat toe dat gemeenten die samenwerken in een samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid (interlokale vereniging) een gemeenschappelijke toezichthouder hebben. De gemeentelijke toezichthouder van een deelnemende gemeente kan in dat geval in een of meerdere gemeenten die tevens lid zijn van de interlokale vereniging toezicht uitoefenen op voorwaarde dat deze gemeenten hiermee akkoord gaan. Ook bij een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid kan deze gemeenschappelijke gemeentelijke toezichthouder gebruikt worden.

Art. 6. In het kader van de activiteiten van de paritaire commissie decentralisatie waren de lokale besturen vragende partij om artikel 16.3.4bis, waarin een meldingsplicht aan de lokale besturen met betrekking tot de aanstelling van toezichthouders wordt opgelegd, te schrappen. Aan deze vraag wordt gedeeltelijk tegemoet gekomen. Het is evenwel om verschillende redenen noodzakelijk dat de Vlaamse overheid een overzicht kan houden op de toezichthouders waarop de lokale besturen beroep kunnen doen. Er moet dus een minimale meldingsplicht blijven gelden voor de gemeentes.

De melding van het deeltijds uitoefenen van de functie wordt geschrapt wegens niet relevant. De melding van het tijdelijk niet uitoefenen van de functie geldt pas vanaf een periode van zes maanden. Aangenomen kan worden dat vanaf deze periode, indien nodig, een waarnemende toezichthouder zal worden aangesteld. De melding van de neerlegging van de functie moet enkel gebeuren indien het een definitieve neerlegging betreft.

Er wordt eveneens voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering, zodat deze nader kan bepalen op welke wijze en bij welke instantie de melding moet gebeuren.

Ontwerp

Art. 7. Deze wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

Art. 8. Deze wijzigingen brengen de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

Art. 9. De eerste wijziging brengt de terminologie van het DABM in overeenstemming met deze van het Decreet Intergemeentelijke Samenwerking'. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 5.

De tweede wijziging betreft een terminologische aanpassing aan het Omgevingsvergunningendecreet.

Art. 10. Deze wijzigingen betreffen een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift en leiden niet tot een uitbreiding van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

De tweede wijziging verduidelijkt dat ook Europese verordeningen onder het toepassingsgebied van dit artikel vallen. Verordeningen moeten immers niet worden omgezet en zouden dus niet onder deze bepaling vallen. Om dit op te lossen wordt verwezen naar de internationale en Europese milieuvoorschriften, waarbij dit wordt beperkt tot deze regelgeving die tot de bevoegdheid hoort van het Agentschap voor Natuur en Bos.

Art. 11. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift, alsook een afstemming van de verwijzing op het gewijzigde artikel 16.1.1.

Art. 12. De eerste wijziging verduidelijkt dat de toezichthouders over de mogelijkheid (en niet de verplichting) beschikken om een proces-verbaal - met bewijswaarde tot het tegendeel - op te stellen, hetgeen een uitvoering is van de mogelijkheid voorzien in artikel 11, derde lid van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De decreetgever beschikt immers over de mogelijkheid om de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie toe te kennen aan beëdigde ambtenaren. Aangezien de decreetgever kan kiezen om al dan niet de bevoegdheid te geven aan zijn personeelsleden om een proces-verbaal op te stellen, impliceert dit dat de decreetgever er a priori voor kan kiezen om aan zijn personeelsleden de keuzemogelijkheid te bieden om al dan niet een proces-verbaal op te stellen. De toezichthouders zijn belast met een preventieve controle-opdracht. In bepaalde gevallen is het in dat kader aangewezen dat zij bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift een aanmaning kunnen geven zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen, zodat wordt vermeden dat de aanmaning verwordt tot een standaardbrief, wat de figuur zelf onwerkzaam zou maken. De aanmaning is gericht op het vrijwillig herstel van de gevolgen van het vastgestelde misdrijf. Zij is niet rechtstreeks afdwingbaar, en het gezag ervan is uitsluitend verbonden aan de verwachting dat, wanneer de aanmaning genegeerd wordt, het traject van de harde handhaving wordt ingezet. Het voorwerp van de aanmaning impliceert een weloverwogen beslissing. Het Grondwettelijk Hof, toenmalig Arbitragehof, heeft in arrest nr.170/2002 van 27 november 2002 gesteld dat de bevoegdheid om bepaalde handelingen strafbaar te stellen, de bevoegdheid impliceert om te oordelen over de graad van de ernst van de verstoring van de openbare orde. Zoals de decreetgever vermag te oordelen dat het niet-nakomen van een bepaling van die aard is dat die inbreuk een misdaad, wanbedrijf of overtreding uitmaakt, heeft hij ook de bevoegdheid om te oordelen dat het niet-nakomen van bepaalde voorschriften van dermate relatieve aard is dat een straf niet aangewezen is en een vorm van administratieve afhandeling van de strafvordering te verkiezen is. Deze bepaling doet geen afbreuk aan artikel 29 van

Origineel

het wetboek van strafvordering dat in een letterlijke interpretatie impliceert dat een verbalisant van ieder vastgesteld misdrijf, hoe klein ook, dadelijk het openbaar ministerie moet verwittigen. Het al dan niet verplicht opmaken van een proces-verbaal (met bijzondere bewijswaarde) is immers niet gelijk te stellen met de aangifteplicht die buiten de decretale bevoegdheid valt. De aangifteplicht richt zich immers tot alle personen die een openbaar ambt uitoefenen, los van het feit of zij al dan niet bevoegd zijn om een proces-verbaal op te stellen. De aangifteplicht impliceert wel dat van zodra een proces-verbaal wordt opgemaakt, dit moet worden overgemaakt aan het parket. Beide artikelen gelden dus cumulatief. Het feit dat niet voor elk vastgesteld milieumisdrijf een proces-verbaal moet worden opgemaakt, betreft een legistieke vertaling van wat in de praktijk reeds wordt toegepast en binnen de schoot van de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu als wenselijk werd beschouwd door o.a. ook het openbaar ministerie. Zoals hoger uiteengezet, is het vanuit maatschappelijk oogpunt immers niet gewenst dat elk milieumisdrijf automatisch in een proces-verbaal moet worden opgenomen. Daarnaast is een letterlijke toepassing van de ambtelijke aangifteplicht in alle gevallen niet de bedoeling. Het is daarom van wezenlijk belang dat de overheid aan de verbalisanten weloverwogen richtlijnen en instructies ter beschikking stelt over wat en hoe er in een bepaalde periode moet worden geverbaliseerd. Deze richtlijnen en instructies, die een vertaling moeten zijn van een gezond handhavingsbeleid dat uitgetekend wordt in functie van criminele fenomenen waarop in een bepaalde periode moet worden gefocust, dienen als hulpmiddel en houvast voor de verbalisanten. In de praktijk gebeurt dit al met de prioritering van criminele fenomenen in de periodiek opgestelde handhavingsprogramma's van de verschillende handhavingsentiteiten. Omdat het niet mogelijk is om exact te voorspellen welke fenomenen er zich in een bepaalde periode voordoen, mogen de handhavingsprogramma's wel geen scherm vormen waarachter de verbalisanten en de handhavingsentiteiten zich kunnen verschuilen als er zich ook andere fenomenen voordoen, die tevens van belang zijn om tegen op te treden. De mogelijkheid tot het louter opstellen van een aanmaning impliceert dus geen volledige vrijgeleide voor de toezichthouders, maar gaat uit van een diligente houding van verbalisanten die weten op welke prioriteiten zij zich primair moeten focussen en die, naargelang de noodwendigheden van ieder dossier, zelfstandig en in samenwerking met de handhavingsentiteit waar zij werkzaam zijn, autonoom mogen beslissen welk handhavingsmiddel (een proces-verbaal al dan niet gecombineerd met een bestuurlijke maatregel, een waarschuwing, een aanmaning of een registratie) kan worden ingezet om tot een optimaal resultaat te komen. In dezelfde zin wordt in de VCRO voorzien dat men kan aanmanen zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen. Het is dan ook logisch eenzelfde loskoppeling te voorzien in het kader van het DABM. De tweede wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift, alsook een afstemming van de verwijzing op het gewijzigde artikel 16.1.1.

Art. 13. Het vragen van de identiteit/overgaan tot identificatie betreft geen toezichtrecht voor de toezichthouder. Dat betekent dat de toezichthouders bij het uitvoeren van hun toezichtsopdracht, voor zover er geen milieumisdrijf of milieu-inbreuk is vastgesteld, niet over de bevoegdheid beschikken om de identiteit van de aanwezige personen te vragen/te verifiëren. Het is maar vanaf het moment dat de toezichthouders een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf vaststellen, dat zij de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM verkrijgen. Het niet meewerken door de vermoedelijke overtreder aan de identificatie uit artikel 16.3.26bis DABM is niet strafbaar gesteld. Het DABM bevat immers geen expliciete strafbaarstelling voor de vermoedelijke overtreder die de uitoefening van de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM belemmert. Bovendien kan het belemmeren van de toezichthouder om zijn bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM uit te oefenen niet gelijk worden gesteld aan het misdrijf 'belemmeren van het toezicht' zoals voorzien in artikel 16.6.1, § 2, 2° DABM, aangezien dit laatste artikel enkel betrekking heeft op het belemmeren van de in artikel 16.3.10, 1°, 2°, 3°, 4°, en 5° DABM bedoelde toezichtrechten, en de bevoegdheid uit artikel 16.3.26bis DABM daar niet onder

ONTWERP

valt. Bovendien zal de niet-medewerking aan de identificatie conform het Strafwetboek maar zelden strafbaar zijn (cf. weerspannigheid en smaad) en maakt men zich conform het Koninklijk Besluit van 25 maart 2003 betreffende de identiteitskaarten maar schuldig aan een wanbedrijf indien men niet ingaat op de vordering van de politie – en dus niet de toezichthouders – tot overhandiging van de identiteitskaart. Nochtans is medewerking aan de identificatie essentieel om een nuttige uitvoering van de toezichtsopdracht te kunnen verwezenlijken. Bijgevolg wordt het niet meewerken aan de identificatie door wijziging van artikel 16.6.1 §2 van het DABM strafbaar gesteld.

In navolging van artikel 34 van de Wet op het politieambt en waarop de bevoegdheid tot identificatie voor de toezichthouder is geïnspireerd, wordt voorzien dat wanneer de betrokkene zijn identiteitskaart niet bij zich draagt, hem de mogelijkheid wordt geboden om zijn identiteit op een andere wijze te bewijzen (Bv. door het tonen van een rijbewijs of een lidkaart van een of andere vereniging waarop een duidelijke foto en de voor- en achternaam van de betrokkene staat vermeld.). De gecontroleerde persoon die geen valabele documenten kan voorleggen, kan ook elk nuttig persoon contacteren die in staat is dergelijke documenten voor te leggen of eventueel zijn identiteit aan te tonen.

Art. 14. De dwangsom betreft een flankerend instrument bij de bestuurlijke maatregel zodat de bepalingen m.b.t. de bestuurlijke maatregelen evenzeer van toepassing zijn op de bestuurlijke dwangsom. Bijgevolg wordt er voor geopteerd om de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' te integreren in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen en deze titels gewoon uit te breiden met de bestuurlijke dwangsom.

Art. 15. De eerste wijziging breidt het hoog toezicht van de gewestelijke toezichthouders uit tot alle niet-gewestelijke toezichthouders, zodat ook hoog toezicht mogelijk is indien o.a. provinciale en intergemeentelijke toezichthouders geen of geen afdoende bestuurlijke maatregelen opleggen.

De tweede wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18bis, tweede lid van het DABM en sluit niet uit dat ook lokale toezichthouders gebruik kunnen maken van de dwangsombevoegdheid. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 16. Deze wijziging betreft een aanpassing van de verwijzingen aan het Omgevingsvergunningendecreet.

Art. 17. Deze wijziging betreft de verplaatsing van de leden 2 tot en met 4 van het oorspronkelijke artikel 16.4.18ter van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14. Bijkomend wordt voorzien dat de bestuurlijke dwangsom niet enkel per tijdseenheid of per onderscheiden opgelegde bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd, maar evenzeer per schending.

In het licht van de mogelijke uitoefening van de dwangsombevoegdheid door de lokale toezichthouders wordt aanbevolen dat de Vlaamse Regering bij het bepalen van de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan, de nodige waarborgen voorziet zodat een uniform, oordeelkundig en objectief gebruik van het instrument van de bestuurlijke dwangsom wordt verzekerd.

Art. 18. Het gewijzigde artikel 16.4.8bis voorziet in een dubbele verjaringstermijn, waarbij een korte verjaringstermijn van 5 jaar geldt die aanvangt na het afsluiten van het verslag van vaststelling of het proces-verbaal (cf. aanvangspunt vervaltermijn m.b.t. bevoegdheid tot het opleggen van administratieve geldboetes) en een langere termijn van 20 jaar die aanvangt op het ogenblik van het plegen

Origineel

van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf. Het blijvend aanknopen voor de korte verjaringstermijn bij het opstellen van een verslag van vaststelling of een proces-verbaal is enerzijds ingegeven door het feit dat milieuschendingen zich soms pas na jaren op duidelijke wijze manifesteren en kunnen worden vastgesteld, waarna de overheid pas de nodige actie kan ondernemen. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bodemverontreinigingen die zich pas jaren na het voltrekken van het misdrijf manifesteren. Anderzijds zou het vanuit het standpunt van de rechtszekerheid voor de burger niet verantwoord zijn om, wegens het later manifesteren van de gevolgen van milieuschendingen, een unieke lange verjaringstermijn te bepalen die alleen aanvangt op het ogenblik van het plegen van de milieuschending. Bijgevolg werd geopteerd voor een dubbele verjaringstermijn die de overheid verplicht te ageren binnen een gepaste termijn na de vaststelling van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf, zonder de mogelijkheid voor de overheid in het gedrang te brengen om de milieuschendingen vast te stellen rekening houdend met het feit dat de gevolgen van dergelijke schendingen zich pas na langere tijd kunnen manifesteren.

De langere duur van de bijkomende verjaringstermijn in vergelijking met deze vooropgesteld in het algemeen strafrecht (wanbedrijven verjaren vijf jaar na de feiten) en de VCRO (vijf of tien jaar te rekenen vanaf de dag waarop het misdrijf werd gepleegd) is te verantwoorden vanuit het gegeven dat milieuschendingen in aard essentieel verschillend zijn van andere (stedenbouwkundige) misdrijven, waarbij de gevolgen van (bepaalde) milieuschendingen zich pas veel later na het feit/milieu-inbreuk/milieumisdrijf manifesteren of kenbaar worden. Teruggrijpen naar de dertigjarige verjaringstermijn, zoals deze wordt vooropgesteld in artikel 2227ter, §1, van het Burgerlijk Wetboek voor vorderingen tot vergoeding van maatregelen ter voorkoming of herstel van milieuschade en die ook is voorzien in het kader van de milieuschaderegeling, werd m.b.t. de bestuurlijke maatregelen dan weer als onredelijk lang ervaren.

Het gewijzigde artikel vergroot in elk geval de rechtszekerheid voor de burger nu in tegenstelling tot de vroegere regeling een finale verjaringstermijn van 20 jaar na het plegen van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf wordt vooropgesteld, waarna het opleggen van een eerste bestuurlijke maatregel onmogelijk wordt, en niet alleen wordt teruggekoppeld naar het ogenblik waarop het verslag van vaststelling of het proces-verbaal worden opgesteld. In dit laatste geval is de verjaringstermijn immers afhankelijk van een overheidsdaad die moet worden gesteld en waarop de burger geen enkele impact heeft.
Hoewel bij het niet uitvoeren van een bestuurlijke maatregel hiervoor een nieuw proces-verbaal kan worden opgesteld en dit nieuwe proces-verbaal een nieuwe verjaringstermijn doet lopen waarbinnen een nieuwe bestuurlijke maatregel, desgevallend met dwangsom, kan worden opgelegd; voorziet de tweede paragraaf van artikel 16.4.8bis in een aantal situaties waarin de verjaringstermijnen worden geschorst om te vermijden dat de mogelijkheid tot het (opnieuw) opleggen van een (gewijzigde) bestuurlijke maatregel zou verjaren ingevolge het verstrijken van de verjaringstermijn tijdens de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel of ingevolge procedures gevoerd door de overtreder.

Art. 19. Voor toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 20. Het is logisch dat de dwangsom in dezelfde beslissing als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen wordt opgelegd. Ofwel wordt van bij aanvang een dwangsom noodzakelijk geacht, ofwel wordt de oorspronkelijke bestuurlijke maatregel niet nageleefd en is het aangewezen om een nieuwe bestuurlijke maatregel op te leggen met een nieuwe uitvoeringstermijn. Bovendien is het naar de burger toe duidelijker dat alle informatie in éénzelfde beslissing terug te vinden is en voorkomt dit problemen bij een eventueel beroep tegen een bestuurlijke maatregel, die immers automatisch ook een beroep tegen de eraan verbonden bestuurlijke dwangsom inhoudt. De enige situatie die hiervan afwijkt

Origineel

betreft deze waarbij enkel beroep wordt aangetekend tegen de dwangsom en de minister zich in beroep enkel over de dwangsom moet uitspreken. Het spreekt voor zich dat in dergelijk geval de bestuurlijke maatregel en de beroepsbeslissing over de dwangsom alsnog in twee afzonderlijke beslissingen worden opgenomen, zijnde het respectievelijk oorspronkelijk besluit houdende de bestuurlijke maatregel en het ministerieel besluit. In die situatie zal in de begeleidende brief waarbij de beslissing van de minister wordt overgemaakt aan de overtreder verduidelijkt worden hoe de bestuurlijke maatregel, inclusief de dwangsom, luidt, zodat hier geen twijfel over kan bestaan.

Het feit dat de bestuurlijke dwangsom schriftelijk moet worden opgelegd en ook de motieven, hoogte en modaliteiten moeten worden vermeld in de beslissing, werd voorheen reeds bepaald in artikel 16.4.18ter, eerste lid van het DABM en betreft louter een verplaatsing.

De derde wijziging betreft de rechtzetting van een verkeerde verwijzing.

De vierde wijziging is noodzakelijk om het opleggen van een dwangsom in navolging van een mondelinge bestuurlijke maatregel mogelijk te maken, aangezien de dwangsom schriftelijk moet worden opgelegd in dezelfde beslissing als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen. Aangezien de dwangsom enkel schriftelijk kan worden opgelegd, kan deze maar ingaan van zodra de bestuurlijke maatregel schriftelijk werd bevestigd.

De laatste wijziging betreft geen specifieke mogelijkheid tot opheffing van de bestuurlijke maatregel zoals bedoeld in titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling III van het DABM. Wanneer de uitvoeringstermijn verstreken is en de bestuurlijke maatregel werd niet geheel uitgevoerd, dan kan een nieuwe bestuurlijke maatregel worden opgelegd op grond van de nog bestaande overtreding. Tot nu toe had de toezichthouder bij die gelegenheid de keuze of hij de voorgaande bestuurlijke maatregel - die ingevolge het opleggen van de nieuwe bestuurlijke maatregel doelloos was geworden en op grond van het gemene recht kon opgeheven worden - uitdrukkelijk ophief of niet. Deze bepaling wil de uitdrukkelijke opheffing in dat geval verplicht maken ten behoeve van de rechtszekerheid. De opheffing gebeurt ex nunc, zodat het mogelijk blijft om de vaststelling in een proces-verbaal van de niet-uitvoering van de oorspronkelijke bestuurlijke maatregel (die naderhand wordt opgeheven) te sanctioneren en de reeds verbeurde dwangsommen te innen.

Art. 21. Deze wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18quater van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 22. Naar aanleiding van de decretaal voorziene evaluatie van titel XVI van het DABM werd er bewust voor geopteerd om het woord “vermoedelijke overtreder” niet meer te hanteren in het luik bestuurlijke maatregelen, nu de adressant van de bestuurlijke maatregel niet meer wordt omschreven aan de hand van het begrip ‘overtreder’. Ingevolge een materiële vergissing werd dit niet aangepast in artikel 16.4.16, tweede lid DABM. Dit wordt door de eerste wijziging rechtgezet.

De tweede wijziging betreft de verplaatsing van het oorspronkelijke artikel 16.4.18bis, laatste lid van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 23. Het gewijzigde artikel 16.4.17 regelt meer in detail het beroep tegen de bestuurlijke maatregelen en/of de bestuurlijke dwangsommen.

Net zoals in de vroegere regeling het geval was, kan men beroep aantekenen tegen de bestuurlijke maatregelen zelf en/of tegen de dwangsommen. Daarnaast wordt in

Origineel

paragraaf 2 ook voorzien dat de beroepsindiener het beroep kan beperken tot bepaalde bestuurlijke maatregelen indien de beslissing tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen meerdere onderscheiden maatregelen zou omvatten. Enkel deze bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen die expliciet vermeld worden in het beroep, zullen het voorwerp uitmaken van het beroep. Aangezien de dwangsom als accessorium het lot volgt van de bestuurlijke maatregel waaraan zij gekoppeld is, wordt deze mogelijkheid van de beroepsindiener om het voorwerp van het beroep te bepalen evenwel beperkt in die zin dat de dwangsom gekoppeld aan de bestuurlijke maatregel waartegen beroep wordt ingediend steeds het voorwerp zal uitmaken van het beroep. Teneinde dienaangaande de nodige duidelijkheid en rechtszekerheid te verschaffen aan de beroepsindiener wordt uitdrukkelijk bepaald dat de beroepsbeslissing vermeldt welke bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen het voorwerp uitmaken van het ingediende beroep en bijgevolg van de beroepsbeslissing.

De procedure voor het indienen en het behandelen van het beroep wordt beschreven in paragraaf 3 en werd minimaal aangepast m.o.o. het bieden van meer rechtszekerheid aan de beroepsindiener. Zo vangt de beslissingstermijn van 90 dagen aan op het ogenblik van de kennisgeving van het beroep in plaats van op het ogenblik van de ontvangst ervan, en moet van een eventuele verlenging van de beslissingstermijn kennis worden gegeven binnen deze eerste termijn van 90 dagen. Op deze wijze kan de beroepsindiener het aanvangspunt en de duur van de beslissingstermijn op rechtszekere wijze bepalen, zodat er duidelijkheid is aangaande het al dan niet vervallen zijn van de bestuurlijke maatregel.

De regeling inzake het verval van de bestuurlijke maatregel bij niet-tijdige beslissing van de minister werd eveneens behouden, met dien verstande dat het verval beperkt wordt tot die maatregelen of dwangsommen die het voorwerp van het beroep uitmaken en uitdrukkelijk wordt bepaald dat eventueel reeds verbeurde dwangsommen eveneens van rechtswege vervallen.

In paragrafen 4 en 5 wordt bepaald wat de gevolgen zijn van een (gedeeltelijke) gegrondverklaring, dan wel ongegrondverklaring van het beroep. In de nieuwe regeling wordt expliciet bepaald dat de minister, in geval van (gedeeltelijke) gegrondverklaring van het beroep, de bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen opheft voor zover het beroep gegrond werd verklaard. In dergelijk geval beschikt hij over de bevoegdheid om nieuwe bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen op te leggen, wat uiteraard de mogelijkheid impliceert om een nieuwe uitvoeringstermijn te bepalen. De enige beperking die wordt gesteld aan deze bevoegdheid is dat - net zoals onder de vroegere regeling - de dwangsommen van rechtswege vervallen in de mate waarin het beroep tegen de oorspronkelijk eraan gekoppelde bestuurlijke maatregelen gegrond wordt verklaard. Dit is louter een veruitwendiging van het principe dat de dwangsom als accessorium het lot volgt van de bestuurlijke maatregel waaraan zij gekoppeld is. De eventueel reeds verbeurde bedragen van deze dwangsommen vervallen eveneens voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond werd verklaard. Bij ongegrondverklaring zal de minister de bestuurlijke maatregelen en/of dwangsommen bevestigen.

Art. 24. Omwille van de rechtszekerheid voor de beroepsindiener is het aangewezen te verwijzen naar de kennisgeving in plaats van naar de ontvangst van respectievelijk het verzoek en het beroep. Deze laatste datum kan door de verzoeker/beroepsindiener niet met zekerheid worden vastgesteld, daar waar de datum van kennisgeving door de verzoeker/beroepsindiener gekend is en de termijnberekening ingevolge de definities in het gewijzigde artikel 16.1.2 van het DABM samen gelezen met artikel 16.1.3 van het DABM volkomen zekerheid biedt.

Art. 25. Ingevolge de integratie van de onderafdeling ‘bestuurlijke dwangsom’ in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen, zal titel XVI, Hoofdstuk IV, afdeling II van het DABM nog enkel een artikel bevatten i.v.m. de rapportering over de

Origineel

bestuurlijke dwangsom. Het opschrift wordt hieraan dan ook aangepast. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 26. Artikel 16.4.18bis wordt opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder zijn deze bepalingen opgenomen in artikel 16.4.2, tweede lid, het gewijzigde artikel 16.4.5 en gewijzigde artikel 16.4.16 van DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 27. Artikel 16.4.18ter, eerste tot en met vierde lid worden opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder zijn deze bepalingen opgenomen in het gewijzigde artikel 16.4.10 en gewijzigde artikel 16.4.7bis van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 28. Artikel 16.4.18quater wordt opgeheven, nu de onderafdeling 'bestuurlijke dwangsom' werd geïntegreerd in het deel m.b.t. de bestuurlijke maatregelen. Meer in het bijzonder is deze bepaling opgenomen in het gewijzigde artikel 16.4.11 van het DABM. Voor verdere toelichting kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 14.

Art. 29. De toepassing van de opdeciemen wordt geschrapt. Het gewest heeft volheid van bevoegdheid voor de bestuurlijke geldboete en is niet gebonden om het strafrechtelijk systeem van opdeciemen te volgen. In andere gewestelijke en federale regelgeving waarin administratieve boetes worden opgelegd, worden de opdeciemen eveneens niet toegepast.

Art. 30. De schrapping van opdeciemen heeft tot gevolg dat het maximumbedrag van de administratieve geldboetes wordt verhoogd. De huidige vaststelling van opdeciemen op 70 (Programmawet 25 december 2016) houdt in dat de boetes worden vermenigvuldigd met 8. Het maximumbedrag van de geldboetes wordt dan ook éénmalig vermenigvuldigd met een factor 8, wat leidt tot het maximumbedrag van 2 miljoen euro voor de alternatieve bestuurlijke geldboete en 400.000 euro voor de exclusieve bestuurlijke geldboete.

Art. 31. In artikel 16.4.29, §1 wordt niet langer gesproken over de 'vermoedelijke overtreder', aangezien op het ogenblik van het bepalen van de hoogte van de geldboete het milieumisdrijf reeds vaststaat in hoofde van de overtreder.

De nieuw ingevoegde tweede paragraaf voorziet in de mogelijkheid voor de gewestelijke entiteit om de bestuurlijke geldboete geheel of gedeeltelijk op te leggen met uitstel van de tenuitvoerlegging. Het toekennen van het uitstel wordt niet afhankelijk gesteld van de voorwaarde dat de overtreder hierom verzoekt, maar kan ook ambtshalve worden toegekend.

Het uitstel is enkel mogelijk indien tijdens een bepaalde periode voorafgaand aan de schending geen bestuurlijke geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd aan dezelfde overtreder. Een voorafgaand voorstel tot betaling van een geldsom sluit dus niet de mogelijkheid van uitstel uit. Voor misdrijven bedraagt deze periode 5 jaar, voor inbreuken 3 jaar. Het startpunt van deze negatieve referentieperiode wordt bepaald op datum van het milieumisdrijf of milieu-inbreuk, zijnde het plegen van de schending. Bij het overgrote deel van de schendingen is dit duidelijk te bepalen. Wanneer een verdere analyse en beoordeling van ingezamelde gegevens (monsternames, metingen) vereist zijnvooraleer er sprake is van een schending, zal de datum van de vaststelling bepalend zijn om uit te maken of er effectief een schending werd gepleegd, dat in de tijd niet noodzakelijk samenloopt met monstername of meting. Als uiterste datum en met het oog op rechtszekerheid kan gesteld worden dat bij onzekerheid de datum van afsluiten proces-verbaal wordt genomen als startpunt.

Origineel

Een voordeelontneming die gekoppeld is aan een geldboete, kan niet worden uitgesproken met uitstel. Dit verhindert niet dat de geldboete als hoofdstraf wel met uitstel kan worden uitgesproken.

De gewestelijke entiteit bepaalt de proefperiode die minimum 1 jaar bedraagt en maximum 3 jaar. Indien tijdens de proefperiode een nieuwe milieuschending wordt gepleegd die naderhand leidt tot een straf of bestuurlijke geldboete, wordt het uitstel van rechtswege herroepen. De overtreder zal hiervan door de gewestelijke entiteit in kennis gesteld worden.

Art. 32. In het licht van de inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt de eerste wijziging voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van de VCRO.

Aangezien het voorstel tot betaling van een geldsom een performant en snel systeem van beboeting biedt en het aangewezen is dit voor meerdere misdrijven te kunnen aanwenden, beperkt de tweede wijziging de hoogte van het voorstel tot betaling van een geldsom niet langer. Op deze wijze kan de gewestelijke entiteit dit instrument op optimale wijze aanwenden binnen de marges van haar discretionaire bevoegdheid en rekening houdend met de ervaring die hieromtrent op vandaag werd opgedaan. Binnen de VCRO wordt dergelijke beperking evenmin vooropgesteld.

Art. 33. In het licht van de inwerkingtreding van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt dit artikel voor een verdere afstemming met de VCRO.

Art. 34. Dit artikel werd gewijzigd door artikel 18 van het Decreet van 9/12/2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges betreft. In navolging van de wijziging van artikel 16.1.3 van onderhavig decreet dient artikel 16.4.39 DABM aangepast/geactualiseerd te worden waarbij inhoudelijk de regeling blijft behouden.

Art. 35. De eerste wijziging verduidelijkt dat een milieu-inbreuk niet enkel in een verslag van vaststelling kan worden opgenomen, maar in eender welke akte opgemaakt door een verbalisant, waaronder niet enkel de toezichthouders maar evenzeer de politie/niet-toezichthouders ressorteren. Dergelijke akte kan bijgevolg een proces-verbaal van de politie omvatten waarin een milieu-inbreuk is opgenomen, alsook een verslag van vaststelling van een toezichthouder waarin een milieu-inbreuk is opgenomen en een proces-verbaal van een toezichthouder/politie waarin zowel milieumisdrijven als milieu-inbreuken zijn opgenomen. De milieu-inbreuken die in het proces-verbaal zijn opgenomen kunnen eveneens aanleiding geven tot het opleggen van een exclusieve bestuurlijke geldboete, op voorwaarde dat het proces-verbaal werd doorgestuurd naar de gewestelijke entiteit. Dit is logisch aangezien de politie een algemene vaststellingsbevoegdheid heeft en feiten die een milieu-inbreuk betreffen beschouwd kunnen worden als politiewetten waarvan de handhaving tot de administratieve politie behoort, zodat het uitvoeren van controle op het voorkomen van milieu-inbreuken en het opstellen van verslagen betreffende de vaststelling van een milieu-inbreuk vallen onder de taken van algemene administratieve politie. Theoretisch kunnen politie/niet-toezichthouders deze feiten nu al vaststellen en wordt door deze wijziging enkel beoogd dat dergelijke vaststellingen door politie ook kunnen gesanctioneerd worden met een exclusieve bestuurlijke geldboete. Er wordt dus niet geïnterfereerd op de federale regelgeving.

Origineel

In het licht van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt de tweede wijziging voor een verdere afstemming van de termijnberekening op deze van de VCRO.

Aangezien het voorstel tot betaling van een geldsom een performant en snel systeem van beboeting biedt en het aangewezen is dit voor meerdere inbreuken te kunnen aanwenden, beperkt de laatste wijziging de hoogte van het voorstel tot betaling van een geldsom niet langer. Op deze wijze kan de gewestelijke entiteit dit instrument op optimale wijze aanwenden binnen de marges van haar discretionaire bevoegdheid en rekening houdend met de ervaring die hieromtrent op vandaag werd opgedaan. Binnen de VCRO wordt dergelijke beperking evenmin vooropgesteld.

Art. 36. In het licht van het Omgevingsvergunningendecreet en het Decreet handhaving omgevingsvergunning, zorgt dit artikel voor een verdere afstemming met de VCRO.

Art. 37. Dit artikel werd gewijzigd door artikel 19 van het Decreet van 9/12/2016 houdende wijziging van diverse decreten, wat de optimalisatie van de organisatie en de rechtspleging van de Vlaamse bestuursrechtscolleges betreft. In navolging van de wijziging van artikel 16.1.3 van onderhavig decreet dient artikel 16.4.44 DABM aangepast/geactualiseerd te worden waarbij inhoudelijk de regeling blijft behouden.

Art. 38. De artikels binnen deze afdeling werden reeds opgeheven door andere regelgeving, waardoor de afdeling zelf ook dient te worden opgeheven.

Art. 39. Deze wijziging zorgt ervoor dat de bestuurlijke dwangsommen worden geïnd en ingevorderd door het niveau dat verantwoordelijk is voor het opleggen van de maatregel en de dwangsom. Wat de concrete invordering door de gemeenten en de provincies betreft, kan verwezen worden naar hetgeen bepaald wordt in respectievelijk artikel 94, tweede lid, van het Gemeentedecreet en artikel 90, tweede lid, van het Provinciedecreet.

Art. 40. Voor nadere toelichting bij deze wijziging kan verwezen worden naar de toelichting bij artikel 13.

Art. 41. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 42. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Wat de tweede wijziging betreft kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 13.

Art. 43. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging betreft een aanpassing van het strafrechtelijk boetebedrag dat gekoppeld is aan het maximumbedrag van een GAS-boete (350 euro sinds de wet van 24 juni 2013). Ingevolge de wijziging van de opdeciemen door de Programmawet van 25 december 2016 (nu 70 opdeciemen), wordt dit bedrag aangepast naar 43,75 euro.

Art. 44. De eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Origineel

Ingevolge de tweede wijziging kunnen in gemeenten waar voor kleine afvalgerelateerde vormen van openbare overlast, zoals het sluikstorten of het achterlaten van zwerfvuil, geen sancties worden bepaald overeenkomstig het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties, deze schendingen gesanctioneerd worden met de straffen bepaald in de eerste paragraaf. Deze verhoging van de strafmaat voor kleine afvalgerelateerde vormen van openbare overlast is verantwoord gezien de omvang van de problematiek en de potentiële maatschappelijke implicaties (bijv.: diersterfte als gevolg van opeten zwerfvuil). Voor het overige doet deze wijziging geen afbreuk aan de bestaande keuzemogelijkheid van de gemeente om binnen haar territorium al dan niet te opteren voor de toepassing van artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet op de wijze die de gemeente het meest aangewezen acht binnen het door haar gevoerde beleid. Dat door deze keuzemogelijkheid verschillen bestaan van gemeente tot gemeente, is op vandaag reeds zo en is een evident corollarium van subsidiariteit. Binnen één gemeente zullen de kleine afvalgerelateerde vormen van openbare overlast ofwel met de sancties voorzien conform artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet worden gesanctioneerd, ofwel met de sancties opgenomen in §1.

Art. 45. Dit artikel wordt opgeheven, nu ingevolge de inwerkingtreding van het decreet van 12 juni 2015 tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, bepalingen rond het vervoer en het gebruik van meststoffen (waaronder deze aangaande het negeren van een transportverbod) voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2016 niet langer gesanctioneerd worden overeenkomstig de bepalingen van het DABM. Voor oudere feiten kan men terugvallen op de algemene bepaling voorzien in artikel 16.6.1 van het DABM.

Art. 46. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 47. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 48. Deze wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

Art. 49. Dit artikel wordt opgeheven, nu ingevolge de inwerkingtreding van het decreet van 12 juni 2015 tot wijziging van het decreet van 22 december 2006 houdende de bescherming van water tegen de verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen, bepalingen rond het vervoer en het gebruik van meststoffen (waaronder deze aangaande het vervoer, de afzet en het gebruik van spuistroom en spuiwater) voor feiten gepleegd vanaf 1 januari 2016 niet langer gesanctioneerd worden overeenkomstig de bepalingen van het DABM. Voor oudere feiten kan men terugvallen op de algemene bepaling voorzien in artikel 16.6.1 van het DABM.

Art. 50. Deze eerste wijziging betreft een terminologische uniformisering binnen het DABM door gebruik van het nieuw ingevoerde begrip milieuvoorschrift.

De tweede wijziging voorziet naar analogie met de verjaringstermijnen voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen dat ook herstelvorderingen in principe verjaren binnen dezelfde termijn. Aangezien het uiteindelijke herstel door een rechter wordt opgelegd, is het daarnaast verantwoord om in dit geval toe te laten dat een herstelvordering nog kan zolang de strafvordering niet is verjaard, wat overigens op heden het geval is gezien de toepasselijkheid van de gemeenrechtelijke regeling.

Art. 51. Deze wijziging betreft louter een verduidelijking van huidige tekst. In de huidige tekst wordt gesproken over de verjaring van de herstelmaatregel, waarmee wordt bedoeld de verjaring van het recht op ambtshalve uitvoering van de

Origineel

herstelmaatregel. Dit impliceert dat men de herstelmaatregel niet langer zal kunnen uitvoeren op kosten van de overtreder.

Art. 52. Bijlage V wordt opgeheven, nu de bezoldiging op heden wordt geregeld door het Decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Art. 53. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 30.

Art. 54. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 29.

Art. 55. Wat deze wijziging betreft, kan worden verwezen naar de toelichting bij artikel 30.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Origineel

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Origineel

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 16.1.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 1°, wordt het woord “andere” opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 6°/1 opgeheven;

3° in het eerste lid, 17°bis, wordt het woord “juni” vervangen door “juli”;

4° in het eerste lid wordt punt 20° opgeheven;

5° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen van deze titel zijn ook van toepassing op de milieuregelgeving van de Europese Unie en de internationale milieuregelgeving, die de Vlaamse Regering bepaalt, alsook op de door of krachtens de voormelde regelgeving uitgevaardigde bepalingen en opgelegde verplichtingen, wat betreft de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.”.

Art. 3. In artikel 16.1.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

2° in punt 1° wordt tussen het woord “milieuvergunning” en het woord “of” de zinsnede “, een omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit,” ingevoegd;

3° in punt 2° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

4° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° kennisgeving: een schriftelijke mededeling die wordt gedaan met een beveiligde zending;”;

5° er wordt een punt 3°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°bis beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
a) een aangetekende brief;
b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;”;

6° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° milieuvoorschrift: alle bepalingen die een verplichting inhouden, ongeacht of het gaat om een algemeen of individueel geldende regeling, op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, valt.”.

Art. 4. In artikel 16.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “, behalve in het geval van een uitdrukkelijk afwijkende bepaling” telkens opgeheven;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “met” vervangen door het woord “zonder”;

3° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een schriftelijke mededeling het startpunt is voor een termijn en gedaan is met een aangetekende brief met ontvangstbewijs, begint de termijn te lopen vanaf de eerste dag die volgt op deze waarop de brief werd aangeboden op de woonplaats van de geadresseerde of, in voorkomend geval, op zijn verblijfplaats of gekozen woonplaats.”;

4° in paragraaf 3 worden de woorden “de termijn” vervangen door de woorden “die termijn”;

5° in paragraaf 3 wordt de zinsnede “, behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;

6° er wordt een paragraaf 5 en een paragraaf 6 toegevoegd, die luiden als volgt:

Origineel

“§5. De datum van de poststempel geldt als datum van verzending.

§6 Van dit artikel kan worden afgeweken door een uitdrukkelijk andersluidende bepaling”.

Art. 5. In artikel 16.3.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

“4° de personeelsleden van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid die worden aangewezen door het bevoegde orgaan, hierna intergemeentelijke toezichthouders te noemen;”;

2° in paragraaf 2 wordt tussen het woord “beëdigd” en de woorden “De Vlaamse Regering” de zin “De eed luidt als volgt: “Ik zweer getrouwheid aan de koning en gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk.”.” ingevoegd.

Art. 6. In artikel 16.3.4bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De deputaties, de colleges van burgemeester en schepenen en de bevoegde organen, vermeld in artikel 16.3.1, §1, 4° en 5°, zijn in de volgende gevallen gehouden tot een meldingsplicht over de aanstelling van toezichthouders als vermeld in artikel 16.3.1, §1, 2°, 3°, 4° en 5°:
1° de toezichthouder neemt zijn functie minstens zes maanden niet waar;
2° de toezichthouder legt zijn functie definitief neer.”;

2° er wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de wijze waarop en de instantie waarbij de melding gedaan moet worden.”.

Art. 7. In titel XVI, hoofdstuk III, afdeling I, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van4 mei 2016, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling II. Gemeentelijke toezichthouders, intergemeentelijke toezichthouders en toezichthouders van politiezones”.

Art. 8. In artikel 16.3.5 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de intergemeentelijke vereniging of” vervangen door de woorden “het intergemeentelijk samenwerkingsverband of de”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De intergemeentelijke toezichthouders kunnen alleen toezicht uitoefenen in de gemeenten die behoren tot het intergemeentelijk samenwerkingsverband waardoor ze zijn aangesteld.”.

Origineel

Art. 9. In artikel 16.3.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “verenigingen” wordt vervangen door het woord “samenwerkingsverbanden”;

2°de zinsnede “of het aantal inrichtingen en de soort ervan, vermeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning” wordt vervangen door de zinsnede “, of het aantal en de soort van hinderlijke inrichtingen, ingedeeld conform de indelingslijst, vermeld in artikel 5.2.1, §1”.

Art. 10. In artikel 16.3.8, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De afwijking, vermeld in het eerste lid, geldt ook voor de internationale en Europese milieuvoorschriften waarvan de Vlaamse Regering krachtens artikel 16.1.1 bepaalt dat de bepalingen van titel XVI er ook op van toepassing zijn en die tot de bevoegdheid van de gewestelijke toezichthouders, vermeld in het eerste lid, behoren.”.

Art. 11. In artikel 16.3.9 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De toezichthouders zien toe op de naleving van de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en vierde lid.”.

Art. 12. In artikel 16.3.24 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “De toezichthouders stellen de milieumisdrijven vast” vervangen door de woorden “De toezichthouders kunnen de milieumisdrijven vaststellen”;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “regelgeving, vermeld in artikel 16.1.1, eerste lid” vervangen door de zinsnede “milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en derde lid”.

Art. 13. Aan artikel 16.3.26bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit op een andere wijze te bewijzen.”.

Art. 14. In titel XVI, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het opschrift van afdeling II vervangen door wat volgt:

“Afdeling II. Bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsom”.

Art. 15. In artikel 16.4.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Origineel

1° in het tweede lid wordt het woord “gemeentelijke” vervangen door het woord “niet-gewestelijke”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De personen die volgens dit decreet bevoegd zijn om bestuurlijke maatregelen op te leggen, zijn ook bevoegd om een bestuurlijke dwangsom op te leggen.”.

Art. 16. In artikel 16.4.7, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 23 december 2010 en 22 november 2013, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“Artikel 92 tot en met 96, artikel 387 en artikel 397, §2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning blijven onverkort van toepassing.”.

Art. 17. In titel XVI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 25 april 2014, wordt een artikel 16.4.7bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16.4.7bis. De bestuurlijke dwangsom kan worden opgelegd per tijdseenheid en per schending, alsook per onderscheiden opgelegde maatregel.

Als de bestuurlijke dwangsom wordt opgelegd per tijdseenheid, per schending of per opgelegde maatregel, kan een maximumplafond van het te betalen bedrag vermeld worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan.”.

Art. 18. Artikel 16.4.8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.8bis. §1. Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat voor de milieu-inbreuk of voor het milieumisdrijf een verslag van vaststelling of een proces-verbaal door een toezichthouder is afgesloten, met behoud van de toepassing van paragraaf 2.

Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd als er meer dan twintig jaar is verstreken nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is gepleegd.

§2. De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel die voor de schending in kwestie is opgelegd. Als er in het kader van een besluit houdende bestuurlijke maatregelen verschillende maatregelen met verschillende uitvoeringstermijnen zijn opgelegd, wordt de verjaringstermijn geschorst gedurende een termijn die overeenkomt met de langst durende uitvoeringstermijn.

De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de termijn waarin de bestuurlijke maatregelen het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister als vermeld in artikel 16.4.17, alsook gedurende de termijn waarin een beslissing van de minister als vermeld in artikel 16.4.17, het voorwerp is van een procedure bij de Raad van State.

Art. 19. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

Origineel

“Onderafdeling II. Procedure voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsommen”.

Art. 20. In artikel 16.4.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. De bestuurlijke dwangsom wordt altijd schriftelijk opgelegd in het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen waarop de dwangsom betrekking heeft.”;

2° aan paragraaf 4 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° in voorkomend geval de motieven die aan de bestuurlijke dwangsom ten grondslag liggen, alsook de hoogte en de modaliteiten ervan.”;

3° in paragraaf 4bis, eerste lid, wordt het woord “tweede” vervangen door het woord “derde”;

4° aan paragraaf 4bis wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De schriftelijke bevestiging, vermeld in het derde lid, kan gepaard gaan met het opleggen van een dwangsom, die echter niet opgelegd kan worden voor de periode die voorafgaat aan de voormelde schriftelijke bevestiging.”;

5° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Als de uitvoeringstermijn van een bestuurlijke maatregel is verstreken en die niet of maar gedeeltelijk is uitgevoerd, kan een nieuwe bestuurlijke maatregel worden opgelegd. In dergelijk geval wordt de voorgaande bestuurlijke maatregel opgeheven met inbegrip van de in voorkomend geval eraan gekoppelde dwangsom, met behoud van de toepassing van artikel 16.4.11 tot en met artikel 16.4.15.”.

Art. 21. Aan artikel 16.4.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een bestuurlijke maatregel wordt opgeheven, wordt automatisch ook de dwangsom opgeheven die eraan verbonden was.”.

Art. 22. In artikel 16.4.16 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “de vermoedelijke overtreder” vervangen door de woorden “degene aan wie de bestuurlijke maatregel is opgelegd”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De dwangsom is van rechtswege opeisbaar op de dag nadat de bestuurlijke maatregel moest zijn uitgevoerd.”.

Art. 23. Artikel 16.4.17 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.17. §1. Tegen het besluit houdende bestuurlijke maatregelen, met inbegrip van de eventuele opgelegde bestuurlijke dwangsommen, kan degene ten

Origineel

aanzien van wie de bestuurlijke maatregelen zijn opgelegd, beroep indienen bij de minister.

§2. De beroepsindiener kan, als er in het besluit houdende bestuurlijke maatregelen sprake is van de oplegging van verschillende maatregelen, het beroep beperken tot een of enkele van die maatregelen. Daarnaast kan hij ook beroep indienen tegen de bestuurlijke dwangsommen alleen. In dergelijk geval is het voorwerp van het beroep beperkt tot de bestuurlijke maatregelen of dwangsommen waartegen beroep wordt ingediend.

Als een maatregel waaraan een dwangsom is gekoppeld, het voorwerp is van het beroep, behoort de eraan gekoppelde dwangsom automatisch tot het voorwerp van dat beroep.

In de beroepsbeslissing wordt uitdrukkelijk vermeld welke bestuurlijke maatregelen of dwangsommen het voorwerp uitmaken van het ingediende beroep en bijgevolg van de beroepsbeslissing.

§3. Op straffe van onontvankelijkheid wordt het beroep binnen een termijn van veertien dagen vanaf de kennisgeving van het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen ingediend. Het beroep schorst het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen niet.

Binnen een termijn van negentig dagen na de kennisgeving van het beroep wordt erover uitspraak gedaan. De minister kan die termijn eenmalig verlengen met negentig dagen, op voorwaarde dat de beroepsindiener en de persoon die de bestuurlijke maatregelen heeft opgelegd, van deze termijnverlenging in kennis worden gesteld binnen de initiële termijn van negentig dagen.

Bij gebrek aan een tijdige beslissing vervallen de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen waartegen beroep is ingediend. De eventueel al verbeurde dwangsommen vervallen in dergelijk geval van rechtswege. Degene aan wie de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen zijn opgelegd, en de persoon die de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen heeft opgelegd, worden van het verval schriftelijk op de hoogte gebracht.

§4. Als de minister het beroep geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, heft de minister de bestuurlijke maatregelen of bestuurlijke dwangsommen op voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard, en kan de minister in voorkomend geval nieuwe bestuurlijke maatregelen of dwangsommen opleggen.

Als de minister het beroep tegen een bestuurlijke maatregel waaraan een dwangsom was gekoppeld, geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, vervallen van rechtswege de eraan gekoppelde dwangsommen en de eventueel al verbeurde bedragen voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard.

§5. Als de minister het beroep ongegrond verklaart, bevestigt de minister de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen voor het gedeelte waarvoor het beroep ongegrond is verklaard.

§6. De Vlaamse Regering regelt de verdere voorwaarden van het beroep.”.

Art. 24. In artikel 16.4.18van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, wordt in de derde en vierde paragraaf het woord “ontvangst” vervangen door het woord “kennisgeving”.

Art. 25. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22

Ontwerp

november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling VII vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling VII. Rapportering bestuurlijke dwangsom”.

Art. 26. Artikel 16.4.18bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 27. In artikel 16.4.18ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden het eerste tot en met het vierde lid opgeheven.

Art. 28. Artikel 16.4.18quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 29. In artikel 16.4.25 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010, wordt de zin “Een opgelegde bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 30. In artikel 16.4.27 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het bedrag “250.000” vervangen door het bedrag “2.000.000”;

2° in het derde lid wordt het bedrag “50.000” vervangen door het bedrag “400.000”.

Art. 31. In artikel 16.4.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “vermoedelijke” wordt opgeheven;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De bestuurlijke geldboete kan geheel of gedeeltelijk worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging. Uitstel bij de alternatieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen administratieve geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende 5 jaar voorafgaand aan het milieumisdrijf. Uitstel bij de exclusieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen administratieve geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende 3 jaar voorafgaand aan de milieu-inbreuk.

Een voordeelontneming kan niet worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging.

Het uitstel geldt voor een proefperiode die niet minder dan een jaar en niet meer dan drie jaar mag bedragen. De proefperiode gaat in vanaf de datum van kennisgeving van de beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete.

Het uitstel wordt van rechtswege herroepen als gedurende de proeftijd een nieuw milieumisdrijf of een nieuwe milieu-inbreuk wordt gepleegd, die leidt tot een veroordeling tot een straf of het opleggen van een bestuurlijke geldboete.”.

Origineel

Art. 32. In artikel 16.4.36 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 20 april 2012 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 2.000 euro.” opgeheven.

Art. 33. Aan artikel 16.4.37, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 34. Artikel 16.4.39 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014 en 9 december 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het Milieuhandhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:

- Voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- Voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.”

Art. 35. In artikel 16.4.41 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 20 april 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “het verslag van vaststelling, vermeld in artikel 16.3.23,” vervangen door de zinsnede “de akte waarin een milieu-inbreuk wordt vastgesteld door een verbalisant,”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 500 euro.” opgeheven.

Art. 36. Aan artikel 16.4.43, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 37. Artikel 16.4.44 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014 en 9 december 2016, wordt vervangen door wat volgt:

Origineel

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een exclusieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het Milieuhandhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:

- Voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- Voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.”

Art. 38. In titel XVI, hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt afdeling V “Zitting en uitspraak van het handhavingscollege” opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 16.5.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit te bewijzen op een andere wijze.”.

Art. 40. In artikel 16.5.12 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de woorden “vermelde wetten en decreten” vervangen door de woorden “vermelde milieuvoorschriften”.

Art. 41. In artikel 16.6.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord “regelgeving” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in paragraaf 2 wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 personen die opzettelijk niet meewerken aan een identiteitscontrole als vermeld in artikel 16.3.26bis en 16.5.11;”.

Art. 42. In artikel 16.6.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt het bedrag “45, 45” vervangen door het bedrag “43, 75”.

Origineel

Art. 43. In artikel 16.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt het bedrag “45, 45” vervangen door het bedrag “43, 75”.

Art. 44. Artikel 16.6.3bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 45. In artikel 16.6.3ter, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 46. In artikel 16.6.3quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste en tweede lid worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in het derde en vierde lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 47. In artikel 16.6.3quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” telkens vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 48. Artikel 16.6.3sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 49. In artikel 16.6.6, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het vorderingsrecht van de gemachtigde ambtenaar verjaart binnen vijf jaar nadat een toezichthouder voor het milieumisdrijf een proces-verbaal heeft afgesloten, met dien verstande dat het vorderingsrecht niet kan verjaren zolang conform artikel 16.4.8bis een bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd of zolang de strafvordering niet vervallen is.”.

Art. 50. In artikel 16.6.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de herstelmaatregel” vervangen door de zinsnede “het recht op ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, vermeld in artikel 16.6.9”.

Art. 51. Bijlage V bij hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Origineel

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 52. In artikel 6.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening van 15 mei 2009, ingevoegd bij decreet van 25 april 2014, wordt het bedrag “50.000” vervangen door “400.000”.

Art. 53. In artikel 6.2.7, tweede lid van hetzelfde decreet wordt de zin “De bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 54. In artikel 6.2.13, vierde paragraaf van hetzelfde decreet wordt het bedrag “250.000” vervangen door “2.000.000”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Origineel

Advies

Voorontwerpdecreet wijziging milieuhandhavingsregeling

Origineel

Advies over het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Datum van goedkeuring	**16/11/2017**
Volgnummer	2017| 25
Coördinator + e-mailadres	Francis Noyen, francis.noyen@minaraad.be
Co-auteur + e-mailadres	Jan Verheeke, jan.verheeke@minaraad.be

Inhoudstafel

Inhoudstafel 2
Krachtlijnen 3
Procesbeschrijving 4
Dossierbeschrijving 5
Aanbevelingen 6
1 Algemene appreciatie 6
2 Facultatief karakter van het proces-verbaal en de aanmaning 6
3 Dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders 9
4 Wijziging verjaringstermijn voor bestuurlijke maatregelen 13
5 Andere vragen en aanbevelingen bij bestuurlijke handhaving 16

Origineel

Krachtlijnen

De Minaraad is over het algemeen positief over het opzet van deze ingreep. Het gaat met name om een decreetwijziging die er op gericht is om de handhavingsregeling in diverse opzichten te optimaliseren – in functie van rechtszekerheid van de rechtsonderhorigen, van efficiëntiewinst voor de instanties die zich met handhaving inlaten of van verbeterde consistentie met andere, aangrenzende decretale regelingen.

Het voorontwerp voorziet o.a. dat toezichtshouders bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift een aanmaning kunnen geven zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen. De Raad vindt het niet wenselijk om aan elke milieu-inbreuk een proces-verbaal te doen koppelen, zoals nu het geval is en ondersteunt de mogelijkheid van een graduele aanpak van overtreders. De Raad maakt wel een kanttekening bij de wisselwerking met artikel 29 van het Wetboek Strafvordering. Het lijkt wellicht wenselijk dat de decreetgever die verhouding nader toelicht, ook vanuit het bevoegdheidsstandpunt, al was het maar om te vermijden dat toezichthouders op dit punt voor rechtsonzekerheid worden geplaatst. Momenteel wordt een algemeen overzicht van de vastgestelde milieumisdrijven via het parket verzekerd. In de toekomst zal er geen algemeen overzicht zijn van de aanmaningen, vermits die niet, zoals PV's, doorgestuurd worden naar de procureur des Konings. De Minaraad vraagt dan ook om na te gaan hoe een dergelijk overzicht bekomen zou kunnen worden, en dit met het oog op het onderbouwen van het handhavingsbeleid en aansturen van de "flow" ervan.

De decreetwijziging opent de weg voor de uitbreiding van het instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van lokale toezichthouders. De Minaraad wijst op de sterktes en zwaktes/risico's van het voorliggende voorstel. Er is geen eensgezindheid tussen de leden van de Minaraad wat betreft de uitbreiding van het instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van lokale toezichthouders.

- ACLVB, BBL, Natuurpunt en VVSG steunen het voorstel maar vragen dat de zwaktes van het systeem worden aangepakt door te werken via richtlijnen, toetsingskaders en/of filters.
- Boerenbond, Hubertusvereniging Vlaanderen, Landelijk Vlaanderen, UNIZO en Voka stellen vast dat de risico's en mogelijke nadelen bij een uitbreiding van de dwangsombevoegdheid een stuk zwaarder doorwegen dan de potentiële voordelen en concluderen dat er geen nood is om een dergelijk zwaar instrument toepasbaar te maken voor lokale toezichthouders.

De decreetwijziging voorziet in een dubbele verjaringstermijn voor wat het opleggen van bestuurlijke maatregelen aangaat, namelijk vijf jaar na afsluiten van het verslag van vaststelling of proces-verbaal en 20 jaar na plegen van de schending. De Raad vraagt evenwel te verduidelijken en grondiger te onderbouwen waarom de voorgestelde dubbele verjaringstermijn anders is dan de termijnen die vervat zijn aan andere rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid. Daarnaast vraagt de raad nog verduidelijkingen inzake de schorsingsmogelijkheden, het systeem van inning en het verval van de dwangsom. Tenslotte heeft de Raad vragen bij het feit dat het handhavingsbevel vervalt als minister in beroep niet tijdig beslist.

Origineel

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag:	**23 oktober 2017**
Naam adviesvrager + functie:	**Mevr. Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw**
Rechtsgrond van de adviesvraag:	**Decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, art. 4, §1, 4°**
Adviestermijn:	**30 dagen**
Samenwerking:	**Met SERV tot 14/11/2017**
Overlegcommissie:	**Werkcommissie Milieuhygiëne (WCMH – Minaraad)** **Werkgroep Energie en Omgeving (ENO – SERV)**
Vergaderingen: soort + datum	**16 oktober 2017: hoorzitting met Afdeling handhaving** **26 oktober 2017: WCMH/ENO** **9 november 2017: WCMH/ENO** **16 november 2017: raadszitting Minaraad**

Origineel

De Minaraad ontving van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw op 26 oktober 2017 de vraag om een advies te formuleren over het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

Het voorontwerp van decreet werd door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 15 september 2017. Tijdens de vergadering van de werkcommissie van 16 oktober 2017 werd het voorontwerp toegelicht door vertegenwoordigers van de Afdeling Handhaving van het Departement Omgeving, waarna werkvergaderingen volgden op basis van voorontwerpteksten op 26 oktober en 9 november. Tijdens deze zittingen is er gewerkt vanuit het beeld dat er eenstemmigheid zou kunnen worden bereikt en dat er dus samen met de SERV een advies zou kunnen worden vastgesteld. Dit is uiteindelijk niet het geval gebleken. Het ontwerpadvies werd voor goedkeuring voorgelegd aan de raadszitting van de Minaraad van 16 november 2016.

Dossierbeschrijving

[1] Het dossier bij de adviesvraag bestond uit het voorontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: "DABM") en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 (hierna: "VCRO"); een nota aan de leden van de Vlaamse Regering; en een memorie van toelichting (hierna: "MvT").

Inhoudelijk gaat het in de eerste plaats om een aantal bepalingen i.v.m. het systeem van bestuurlijke maatregelen en bijhorende beroepsmogelijkheden:

- Invoeren dubbele verjaringstermijn van de mogelijkheid tot het opleggen van bestuurlijke maatregelen:
  - Vijf jaar na afsluiten van het verslag van vaststelling of proces-verbaal, maar 20 jaar na plegen van de schending;
  - De verjaringstermijnen worden geschorst gedurende de uitvoeringstermijn en de beroepstermijn.
- Optimaliseren van de beroepsprocedure:
  - Beroep tegen bestuurlijke maatregel en/of dwangsom kan beperkt worden tot afzonderlijke maatregelen;
  - Gevolgen van beroep worden verder geëxpliciteerd.

De regeling m.b.t. de bestuurlijke dwangsom wordt geïntegreerd in de geheel over de bestuurlijke maatregelen. Deze wijzigingen beogen voornamelijk de huidige regeling te optimaliseren, zodat deze meer rechtszekerheid biedt voor de rechtsonderhorige. Lokale toezichthouders kunnen ook gebruik maken van de dwangsombevoegdheid.

Daarnaast wordt dit wijzigingsdecreet in overeenstemming gebracht met de praktijkervaring van de betrokken handhavingsactoren:

- Minimaliseren van meldingsplicht lokale besturen bij aanstelling toezichthouders;
- Strafbaar stellen van weigering tot medewerking aan identificatie;
- Expliciteren dat opmaak proces-verbaal niet verplicht is bij vaststellen milieumisdrijf.

Tot slot wordt het DABM afgestemd op het Omgevingsvergunningendecreet[1], het Decreet handhaving omgevingsvergunning[2] en de VCRO:

- Aanpassen van de omschrijving van het toepassingsgebied titel XVI DABM;
- Afstemmen terminologie (bv. "milieuvoorschrift" – "intergemeentelijk samenwerkingsverband");
- Afstemmen termijnberekening op gemeen recht;
- Afstemmen op VCRO (bv. term "omgevingsvergunning", definitie "kennisgeving").

Origineel

[1] Het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

[2] het decreet van 25 april 2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.

Aanbevelingen

1 Algemene appreciatie

[2] **Positief over het opzet en het geheel van deze ingreep**. De Raad is over het algemeen positief over het opzet van deze ingreep. Het gaat met name om een decreetwijziging die er op gericht is om de handhavingsregeling in diverse opzichten te optimaliseren – in functie van rechtszekerheid van de rechtsonderhorigen, van efficiëntiewinst voor de instanties die zich met handhaving inlaten of van verbeterde consistentie met andere, aangrenzende decretale regelingen.

De Raad verneemt dat deze ingrepen voortbouwen op de praktijkervaring van de handhavingsinstanties[3] en op diverse studies. Op zich is dit positief. Niettemin wijst de Raad, met het hiernavolgende advies, op een aantal vernieuwingen die als problematisch of risicovol ervaren worden – waarvoor bijkomende motivering of studiewerk behulpzaam had kunnen zijn.

2 Facultatief karakter van het proces-verbaal en de aanmaning

[3] **Inhoud van het wijzigingsvoorstel**. Met wijzigingsartikel 12 wordt er een belangrijke nuance toegevoegd in artikel 16.3.24. van het DABM. Daar waar de toezichthouders er tot dusverre toe gehouden waren om in elk geval ten behoeve van de procureur des Konings een proces-verbaal op te stellen bij vaststelling van een milieumisdrijf, wordt die plicht nu omgezet in een mogelijk handelingsalternatief: "*De toezichthouders kunnen de milieumisdrijven vaststellen in een proces-verbaal …*".

Deze wijziging moet, zo blijkt uit de MvT, in samenhang gelezen worden met de in art. 16.3.27. vervatte mogelijkheid voor de toezichthouder om aanmaningen kunnen geven. Volgens de MvT is het immers, in het kader van een preventie controle-opdracht, aangewezen dat toezichthouders bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift een aanmaning kunnen geven zonder daarom onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen. Op die manier kan worden vermeden dat de aanmaning zou verworden tot een standaardbrief in aanloop naar een proces-verbaal, wat de figuur van de aanmaning onwerkzaam zou maken. De aanmaning is eigenlijk gericht op het vrijwillig herstel van de gevolgen van het vastgestelde misdrijf. Zij is niet rechtstreeks afdwingbaar, en het gezag ervan is uitsluitend verbonden aan de verwachting dat, wanneer de aanmaning genegeerd zou worden, het traject van de harde handhaving toch zou worden ingezet.

[4] **Akkoord met wijziging die in lijn ligt met de principes van de handhavingspiramide**. De Raad kan zich verenigen met het principe van de doorgevoerde wijziging. Het is inderdaad wenselijk dat de figuur van de aanmaning zijn eigen functie behoudt en dat

[3] Zie bv. Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving, Advies "Wijziging Milieuhandhavingsbesluit – bestuurlijke dwangsom"

Origineel

deze functie kan waargemaakt worden. Het is niet wenselijk om aan elke milieu-inbreuk een proces-verbaal te doen koppelen, zoals nu het geval is. Immers de praktijkervaring leert dat het routineus opstellen van een proces-verbaal bij elke aanmaning vaak aanleiding geeft tot onwenselijk harde sanctioneringen via de bestuurlijke geldboete. Parketmagistraten maken het proces-verbaal niet zelden over aan de Afdeling Handhaving voor bestuurlijke boeteafdoening, los van de vraag of de geverbaliseerde zich stipt heeft geconformeerd aan de aanmaning. Ook al zal de Afdeling Handhaving conform artikel 16.4.29 van het DABM wel rekening houden met de "*wijze waarop een einde werd gesteld aan het misdrijf*" (de regularisatie na aanmaning), dan nog volgen vaak nog relatief zware en door de betrokkene als onbillijk ervaren geldboetes. Hierdoor wordt vaak het omgekeerde effect bekomen (waarom nog stipt naleven, als er toch een sanctie volgt).

Een dergelijke sanctiesysteem, waarbij de aanmaning (waarschuwing) onmiddellijk wordt gekoppeld aan een proces-verbaal (met vaak een strafrechtelijke sanctie tot gevolg) staat overigens haaks op de principes van de zogenaamde handhavingspiramide (Braithwaite), die een leidend zijn in de handhaving.

Toelichting: handhavingspiramide van Braithwaite

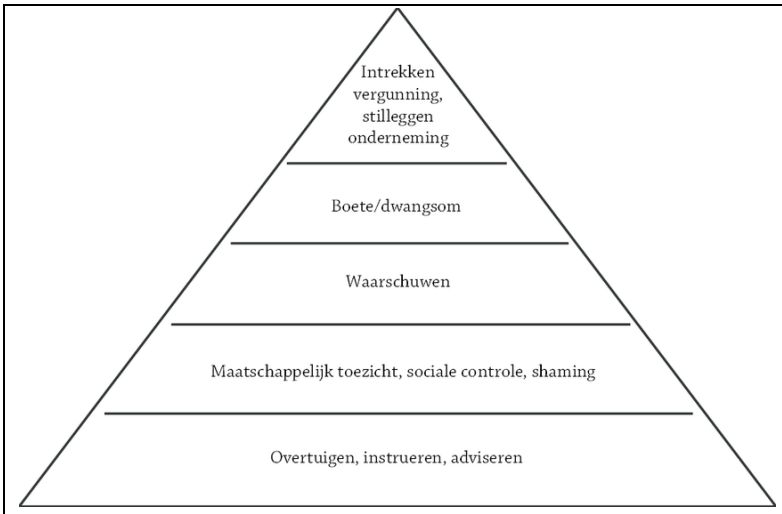
De intrigerende vraag of je moet samenwerken of straffen, overreden of afdwingen, staat centraal in de publicaties van de Australische criminoloog John Braithwaite over regulering en handhaving van wetten. In zijn boek To Punish or To Persuade (1985)[4] presenteert Braithwaite zijn 'ei van Columbus': je moet beide doen. Voor het eerst formuleert hij daar zijn handhavingspiramide waarin hij de op afschrikking gebaseerde methode van gedragsbeïnvloeding met de op compliance gerichte benadering verenigt. In 1992 publiceert hij samen met Ian Ayres het boek Responsive Regulation; Transcending the deregulation debate (Ayres & Braithwaite, 1992) [5] waarin de handhavingspiramide verder wordt uitgewerkt.

Cruciaal voor de effectiviteit van de handhaving is dat de handhavers over een rijk geschakeerd sanctiearsenaal beschikken, met een opbouw van lichte sancties (zoals het sturen van een waarschuwingsbrief) naar de meer verregaande, het intrekken van de vergunning, de stillegging van de organisatie en de strafsancties. Deze zware sancties vormen de top van de piramide en zijn onmisbaar voor de effectiviteit van de lichtere sancties. Braithwaite noemt deze zware sancties 'benign big guns', vrij vertaald: de stokken achter de deur. Handhavers kunnen effectiever opereren als de organisaties weten dat er tegen hen zwaar geschut in stelling *kan* worden gebracht. Wanneer eenmaal dit beeld van de handhaving bestaat, zal het werk van de inspecties worden verlicht: 'Regulatory agencies will be able to speak more softly when they are carrying big sticks'

Origineel

[4] Braithwaite, J. (1985). To punish or to persuade. Enforcement of Coal Mine Safety. Albany: State University of New York Press.

[5] Ayres, I. & Braithwaite, J. (1992). Responsive regulation. Transcending the deregulation debate. New York: Oxford University Press.

Figuur 1: Handhavingspiramide (Gebaseerd op Ayres & Braithwaite (1992, 35))

De Raad ondersteunt de mogelijkheid van een graduele aanpak van overtreders, waarbij er van de aanmaning een gezag uitstraalt dat verwijst naar de mogelijkheid van hardere handhaving, zonder dat deze mogelijkheid daarom daadwerkelijk gerealiseerd hoeft te worden.

[5] **Juridische kanttekening.** De Raad maakt wel een kanttekening bij de wisselwerking met artikel 29 van het Wetboek Strafvordering. Op basis van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering is elke ambtenaar die in de uitoefening van zijn functie kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf verplicht om onmiddellijk de procureur des Konings hiervan te informeren en hem alle inlichtingen, processen verbaal en akten die daar betrekking op hebben te bezorgen. Deze bepaling lijkt op gespannen voet te staan met het loskoppelen van de aanmaning (dat het voorafbestaan van een milieumisdrijf/inbreuk veronderstelt) en het opstellen van een proces-verbaal (met aangifteplicht aan de procureur des Konings). In de VHRM werd deze vraag destijds ook al besproken, en toen heeft men vanuit het parket gesteld dat artikel 29 van het Wetboek Strafvordering niet zo stringent moet worden geïnterpreteerd/toegepast. Niettemin lijkt het wellicht wenselijk dat de decreetgever die verhouding nader toelicht, ook vanuit het bevoegdheidsstandpunt, al was het maar om te vermijden dat toezichthouders op dit punt voor rechtsonzekerheid worden geplaatst.

[6] **Zorg dat het overzicht behouden wordt.** De Raad wijst er op dat deze verandering ook een verandering met zich mee kan brengen in de volledigheid van de handhavingsrapportering. Momenteel wordt een algemeen overzicht van de vastgestelde milieumisdrijven immers via het parket verzekerd: dat overzicht wordt met name bekomen op grond van het geheel van de opgemaakte PV's. Weliswaar zal elke handhavingsinstantie daarnaast voor zichzelf een rapporteringssysteem aanhouden voor het geheel van de door die instantie verrichte aanmaningen en PV's – maar er zal geen algemeen overzicht zijn van de aanmaningen, vermits die niet, zoals PV's, doorgestuurd worden naar de procureur des Konings. De Raad vraagt dan ook om na te

Origineel

gaan hoe een dergelijk overzicht bekomen zou kunnen worden, en dit met het oog op het onderbouwen van het handhavingsbeleid en aansturen van de "*flow*" ervan.

3 Dwangsombevoegdheid voor lokale toezichthouders

[7] **Inhoud van het wijzigingsvoorstel**. Met wijzigingsartikel 15, wordt er onder meer een derde lid ingevoegd in artikel 16.4.6. van het DABM, dat er toe strekt dat de personen "*… die volgens dit decreet bevoegd zijn om bestuurlijke maatregelen op te leggen, […] ook bevoegd [zijn] om een bestuurlijke dwangsom op te leggen*". Samen met het aangekondigde besluit leidt dit voorstel er toe dat het instrument van de bestuurlijke dwangsom toegankelijk maken voor lokale (gemeentelijke en provinciale) toezichthouders.

Toelichting: situering van de bevoegdheid tot bestuurlijke dwangsom

De bestuurlijke dwangsom is een geldelijke verplichting opgelegd door een overheidsorgaan aan een wetsovertreder, die opeisbaar wordt bij niet-uitvoering of niet-tijdige naleving van de uitvoering van een of meerdere verplichtingen, opgelegd in het kader van bestuurlijke maatregelen. Een dwangsom is met andere woorden altijd gekoppeld aan een bestuurlijke maatregel: het is een financiële prikkel die wordt opgelegd om de tijdige en volledige uitvoering van een bestuurlijke maatregel af te dwingen.

De bestuurlijke dwangsom werd ingevoerd met het decreet van 22 november 2013 tot wijziging van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) (inwerkingtreding 31 januari 2014). Aan de aldus ingevoerde bepalingen werd verder uitvoering gegeven in artikel 61/3-61/5 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (het Milieuhandhavingsbesluit).

Het was een bewuste keuze om de mogelijkheid tot het opleggen van een bestuurlijke dwangsom voor te behouden voor de gewestelijke toezichthouders en nog niet te voorzien voor de gemeentelijke toezichthouders. Het betreft volgens de Vlaamse overheid immers een instrument dat potentieel belangrijke impact op overtreders kan hebben en waarbij benadrukt werd dat de nodige voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij de toepassing ervan. Daarom is er bepaald geworden dat dit instrument enkel kan worden gehanteerd door de in artikel 12, 1° tot en met 10° vermelde gewestelijke toezichthouders van het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie. De motivering van deze afbakening wordt toegelicht in de bisnota aan de leden van de Vlaamse Regering (VR 2013 2911 DOC.1300/1BIS) en focust zich op de vertrouwdheid met de regelgeving van deze gewestelijke toezichthouders en potentiële problemen met de invordering van de dwangsom op lokaal niveau.

Tot dusverre was dan ook gangbaar dat de lokale toezichthouder, die zijn bestuurlijke maatregel wil laten gepaard gaan met een bestuurlijke dwangsom, hiertoe een beroep doet op de gewestelijke toezichthouder. In de praktijk blijkt de gewestelijke toezichthouder omzeggens nooit ingegaan te zijn op dergelijke verzoeken. Dit gegeven kan op twee manieren geïnterpreteerd worden: ofwel wenst de gewestelijke overheid, ook vanuit een politiek van terughoudendheid, geen prioriteit te geven aan dergelijke dossiers; ofwel blijkt het zo te zijn dat de gewestelijke overheid na afweging vaststelt dat de voorgelegde dossiers "te licht wegen" om tot het opleggen van een bestuurlijke dwangsom over te gaan. Het is niet duidelijk welke interpretatie de juiste zou zijn.

Het gebruik van het instrument werd als een discretionaire bevoegdheid in de regelgeving geschreven, waarbij de nodige flexibiliteit werd voorzien voor de inzet van het instrument, maar waarbij het aan de toezichthoudende instanties kwam om hun eigen beleidslijnen inzake taxatie, timing en hoogte van de bestuurlijke dwangsom te bepalen. Er werd evenwel benadrukt dat dit

Origineel

instrument diende als een “stok achter de deur”, zodat het in principe slechts in uitzonderlijke (belangrijke) gevallen kan worden toegepast.

[8] **Voorbereidend en evaluerend studiewerk inzake bestuurlijke dwangsom**. Teneinde de gewestelijke toezichthouders de kans te geven een eigen kader uit te werken voor de toepassing van dit instrument en zelf ook eerst ervaring “op het terrein” te ontwikkelen, werd expliciet voorzien dat dit instrument binnen drie jaar moet geëvalueerd worden[6]. De Vlaamse overheid nam zich voor om *“Als blijkt dat de toepassing van dit instrument “correct” verloopt, kan desgevallend de uitbreiding ervan naar gemeentelijke toezichthouders worden overwogen*.”.

Mede vanwege de vooropgestelde terughoudendheid werd evenwel reeds in 2015, door de Afdeling Milieuhandhaving, een studie uitbesteed met het oog op het formuleren van richtsnoeren bij de toepassing van de dwangsom. Deze richtsnoeren zouden een leidraad bieden voor de toezichthouders, bij de afweging van het inzetten van het instrument. Het resultaat was een theoretisch kader rond bestuurlijke dwangsommen met inbegrip van een beknopte vergelijking met derde landen en andere rechtsdomeinen. Er werd een memorie uitgeschreven die kan dienen als afvinklijst voor de toezichthouders die het opleggen van bestuurlijke dwangsommen beogen. Hierin liggen de accenten vooral op de wenselijkheid van het opleggen van dwangsommen, de hoogtes ervan en de begunstigingstermijnen.

In uitvoering van artikel 16.4.18ter van het DABM werd bovendien ook een (ongedateerde) evaluatiestudie uitgevoerd over de wijze waarop de bestuurlijke dwangsom is toegepast met inbegrip van voorstellen tot aanpassing van deze bepaling[7]. Uit de conclusies hiervan blijkt dat het instrument van de bestuurlijke dwangsom nog niet vaak aangewend werd bij het opleggen van bestuurlijke maatregelen, vanwege het feit dat er andere instrumenten beschikbaar zijn om tot het gewenste resultaat te komen. Het instrument wordt dan ook aangewend als *ultimum remedium*, wat beantwoordt aan de bedoeling van de decreetgever.

Uit de t.b.v. deze studie doorgevoerde bevragingen blijkt dat het instrument soms noodzakelijk was om tot het gewenste herstel te komen. In bepaalde gevallen werd namelijk pas overgegaan tot het opgelegde herstel bij de start van de inningsprocedure. De toepassing van de dwangsom fungeerde dus als de prikkel die het beoogt te zijn.

Aangehaalde knelpunten en voorstellen tot verbetering in de evaluatie betreffen: (1) situaties waarbij percelen waarop een herstelmaatregel rust een andere eigenaar krijgt; (2) de beperking tot gewestelijke toezichthouders; (3) de wisselwerking met het heffingsinstrument; (4) het voorstel om in de regelgeving te verduidelijken dat de dwangsom in hetzelfde besluit moet worden opgelegd als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen waarop de dwangsom betrekking heeft.

Origineel

[6] Cf. DABM artikel 16.4.18ter, laatste lid: “*De Vlaamse regering bezorgt binnen drie jaar na de inwerkingtreding van deze bepaling inzake de bestuurlijke dwangsom aan het Vlaams parlement een verslag over de wijze waarop de bestuurlijke dwangsom is toegepast en doet eventueel voorstellen tot aanpassing van deze bepaling*.”

[7] Terug te vinden onder https://www.vlaanderen.be/en/nbwa-news-message-document/document/09013557801bed56.

[9] **Sterktes van de voorgestelde wijziging.** De uitbreiding van dit instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van lokale toezichthouders vormt een oplossingspiste voor een knelpunt uit de evaluatiestudie, komt tegemoet aan een aanbeveling van VHRM[8] en speelt in op de bekommernissen van de gemeenten en provincies. Het is belangrijk dat, aangezien de dwangsom de bestuurlijke maatregel dient te ondersteunen om meer "spontane" naleving te bereiken, de dwangsom moet kunnen worden aangewend door elke handhaver met de bevoegdheid om bestuurlijke maatregelen op te leggen. Dit standpunt werd ook ingenomen door de Vlaamse Hoge Raad voor Milieuhandhaving[9].

Indien een overheid die een maatregel oplegt, daar ook een dwangsom aan kan koppelen voor het geval een maatregel niet tijdig wordt uitgevoerd, dan zal dat er in meer gevallen toe leiden dat de bestuurlijke maatregel daadwerkelijk uitgevoerd wordt. Dit vermindert het aantal gevallen waarin de overheid zelf op het terrein de maatregel moet gaat uitvoeren ("bestuursdwang"), wat niet efficiënt is en voor de overheid ook risico's inhoudt (o.a. dat ze de kosten niet zal recupereren). Uitbreiding naar het lokale niveau betekent ook dat vermeden wordt dat bv. een gemeente beroep moet gaan doen op het gewestelijke niveau (bv. Vlaamse overheid die wel dwangsom kan koppelen aan haar bevelen; bv. parket, want niet naleving van een bevel vormt op zich nieuw misdrijf).

Aansluitend doet de Raad opmerken dat, in de context van de ruimtelijke ordening, nu reeds beslist is [10] dat een dwangsom een verplicht element zal vormen van een bestuurlijke maatregel: als de overtreding is afgelopen (geen stakingsbevel mogelijk) dan zal de gemeente de keuze hebben tussen bestuursdwang (zelf herstellen) en het opleggen van een "last" (de overtreder moet herstellen). Dergelijke last is altijd "onder dwangsom", zie toekomstig art. 6.4.14 VCRO: "*Last onder dwangsom houdt in dat bestuurlijke maatregelen aan overtreders worden opgelegd … en steeds de verbeurte van een dwangsom als sanctie bij negatie insluit*."

[10] **Mogelijk risico dat aan de uitbreiding verbonden is**. Deze uitbreiding kan mogelijks risico's op oneigenlijk gebruik in zich houden. Een correcte en uniforme toepassing van het instrument van de bestuurlijke dwangsom door de lokale toezichthouder is noodzakelijk. De bestuurlijke dwangsom kan immers op disparate wijze ingezet worden (in de onderscheiden gemeenten op verschillende wijze), kan op onoordeelkundige wijze ingezet worden (de correcte bepaling van de specifieke aanleiding, de voorwaarden en de hoogte van de dwangsom is geen sinecure).

[11] **Conclusie betreffende de voorgestelde uitbreiding**. Er werd geen eensgezindheid gevonden tussen de leden van de Minaraad wat betreft de uitbreiding van het instrument van de bestuurlijke dwangsom ten behoeve van lokale toezichthouders.

Origineel

[8] De VHRM wijst ook op een belangrijke aanleiding vanuit het praktijkveld, met name het feit dat een kwart van de bestuurlijke maatregelen op lokaal vlak niet werden uitgevoerd.

[9] Zie ook advies van VHRM over de bestuurlijke dwangsom (eind januari – begin februari 2014)

[10] Decreet 25.04.2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.

Standpunt ACLVB, BBL, Natuurpunt en VVSG: positief over deze voorgenomen wijziging, maar werk een systeem uit dat zwaktes aanpakt

De mogelijke zwakte van het voorgestelde systeem bestaat voornamelijk in het risico op een niet correcte en uniforme toepassing van het instrument van de bestuurlijke dwangsom als dit instrument ook toepasbaar zou worden voor lokale toezichthouder. Daarom is het volgens de Raad aangewezen om onoordeelkundig of subjectief gebruik te voorkomen via richtlijnen, toetsingskaders en/of filters (bv. handtekening burgemeester/provinciaal afdelingshoofd). Een vergelijkbare aanbeveling werd gegeven door de Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving, met name "*Om disparaat of subjectief gebruik te voorkomen, lijkt het […] echter wel noodzakelijk om beleidsregels en/of richtlijnen met het oog op een meer uniforme en objectieve toepassing op te stellen. Deze beleidsregels kunnen bestaan uit bepaalde filters of voorwaarden waaronder de handhavers de dwangsom zouden kunnen hanteren*.".

Het gebruik van deze richtlijnen, toetsingskaders en filters zou in de regelgeving ingebed moeten worden. Noch het voorontwerp van decreet, noch de MvT bevatten hiervoor op dit moment duidelijke aanknopingspunten. De Raad beveelt aan om hiertoe de nodige aanvullingen door te voeren. Een inwerkingtreding van het eigenlijke instrument kan volgens de Raad enkel indien de nodige richtlijnen, toetsingskaders en/of filters volledig operationeel zijn.

Standpunt Boerenbond, Hubertusvereniging Vlaanderen, Landelijk Vlaanderen, UNIZO en Voka: risico's en mogelijke nadelen van dit wijzigingsvoorstel wegen een stuk zwaarder door dan de potentiële voordelen.

Boerenbond, Hubertusvereniging Vlaanderen, Landelijk Vlaanderen, UNIZO en Voka stellen vast dat de risico's en mogelijke nadelen bij een uitbreiding van de dwangsombevoegdheid een stuk zwaarder doorwegen dan de potentiële voordelen. Uit de vermelde evaluatiestudie komen weinig tot geen argumenten voort om dit zware instrument uit te breiden naar het lokale niveau. De studie toont aan dat de gewestelijke toezichthouders tot dusverre amper gebruik hebben gemaakt van het instrument van de bestuurlijke dwangsom. De reden hiervoor is dat andere instrumenten toereikend blijken te zijn om het gewenste resultaat te halen. In 2013 werd de toegang tot het instrument bewust beperkt tot de gewestelijke toezichthouder juist omdat er enkel voor dit niveau voldoende vertrouwen bestond dat zij omzichtig met het instrument zouden omspringen. De evaluatie toont aan dat dit vertrouwen terecht is, vermits de gewestelijke toezichthouder amper gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid om een bestuurlijke dwangsom op te leggen. Hieruit concluderen Boerenbond, Hubertusvereniging Vlaanderen, Landelijk Vlaanderen, UNIZO en Voka dat er evenmin nood is om een dergelijk zwaar instrument toepasbaar te maken voor lokale toezichthouders. Er bestaat een reëel risico op oneigenlijk gebruik en niet uniforme toepassing wanneer dit uiterste dwangmiddel ook toepasbaar wordt voor de lokale toezichthouders in 308 gemeenten. De bestuurlijke dwangsom kan immers op disparate wijze ingezet worden (in de onderscheiden gemeenten op verschillende wijze), kan op subjectieve wijze ingezet worden (i.e. op basis van andere motieven dan deze die aan de

Online

zaak verbonden zijn), kan op onoordeelkundige wijze ingezet worden (de correcte bepaling van de specifieke aanleiding, de voorwaarden en de hoogte van de dwangsom geen sinecure is). Dat risico wordt daarenboven vergroot doordat het voorliggende wijzigingsvoorstel tevens het maximumbedrag van de bestuurlijke dwangsom schrapt. Het voorzien van een goede omkadering zoals hieronder wordt geadviseerd, verandert niets aan het ontbreken van een noodzaak tot uitbreiding, en kan de risico's enkel beperken maar niet wegnemen.

4 Wijziging verjaringstermijn voor bestuurlijke maatregelen

[12] **Inhoud van het wijzigingsvoorstel**. Met wijzigingsartikel 18 wordt er in het DABM een artikel 16.4.8bis vervangen, en wordt er met name voorzien in een dubbele verjaringstermijn voor wat het opleggen van bestuurlijke maatregelen aangaat[11].

Toelichting: bestuurlijke maatregelen

Voor wat "bestuurlijke maatregelen" zijn, zie DABM, art. 16.4.6. en 16.4.7.: bestuurlijke maatregelen kunnen opgelegd worden door de in het DABM gedefinieerde toezichthouders, alsmede door de provinciegouverneur en de burgemeester; ze kunnen de vorm aannemen van een bevel om maatregelen te nemen om de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf te beëindigen (enz.), van een bevel om bepaalde activiteiten (enz.) te beëindigen, en/of van door de toezichthouder gestelde handelingen om een vergelijkbaar effect te bereiken, op kosten van degene ten aanzien van degene aan wie de bestuurlijke maatregel wordt opgelegd.

Als gevolg van de voorgestelde wijziging zullen bestuurlijke maatregelen niet meer kunnen worden opgelegd na enerzijds het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat een verslag van vaststelling of een proces-verbaal door een toezichthouder is afgesloten en anderzijds als er meer dan twintig jaar is verstreken nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is gepleegd.

In tegenstelling tot de vroegere regeling wordt niet alleen teruggekoppeld naar het ogenblik waarop het verslag van vaststelling of het proces-verbaal worden opgesteld, maar wordt er ook een finale verjaringstermijn in relatie tot het moment van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf ingevoerd[12]. Volgens de MvT moet deze finale verjaringstermijn van twintig jaar de rechtszekerheid voor de burger vergroten.

Daarnaast voorziet de nieuwe, tweede paragraaf van artikel 16.4.8bis in een aantal situaties waarin de verjaringstermijnen worden geschorst, om met name te vermijden dat de mogelijkheid tot het (opnieuw) opleggen van een (gewijzigde) bestuurlijke maatregel zou verjaren ingevolge het verstrijken van de verjaringstermijn tijdens de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel of ingevolge procedures gevoerd door de overtreder[13].

Origineel

[11]

[12] De huidige bepaling van art. 16.4.8bis. luidt met name: "*Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat een toezichthouder voor de milieu-inbreuk of voor het milieumisdrijf een verslag van vaststelling of een proces-verbaal heeft opgesteld.*".

[13] De verjaringstermijnen "*worden geschorst gedurende de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel die voor de schending in kwestie is opgelegd. Als er in het kader van een besluit houdende bestuurlijke maatregelen verschillende maatregelen met verschillende uitvoeringstermijnen zijn opgelegd, wordt de verjaringstermijn geschorst gedurende een*

[13] **Vergelijkbaarheid met diverse verjaringstermijnen mogelijk**. De Raad stelt vast dat er voor het nemen van bestuurlijke maatregelen een systeem van verjaringstermijnen wordt ingevoerd dat analoog is aan het verjaringssysteem dat verbonden is aan de rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid (zie kader).

Toelichting: andere verjaringstermijnen die verband kunnen houden met milieumisdrijven

De burgerrechtelijke verjaring is "*een middel om, door verloop van een zekere tijd en onder de voorwaarden die de wet bepaalt, iets te verkrijgen of van een verbintenis bevrijd te worden*." (Burgerlijk Wetboek, art. 2219). Wat de verjaringstermijnen aangaat, geldt in de eerste plaats dat "*alle zakelijke rechtsvorderingen verjaren door verloop van dertig jaar*" (Burgerlijk Wetboek, art. 2262). Persoonlijke rechtsvorderingen verjaren in principe "*door verloop van tien jaar*", maar "*rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid*" verjaren "*door verloop van vijf jaar vanaf de dag volgend op die waarop de benadeelde kennis heeft gekregen van de schade of van de verzwaring ervan en van de identiteit van de daarvoor aansprakelijke persoon*", en alleszins "*door verloop van twintig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit waardoor de schade is veroorzaakt, zich heeft voorgedaan*." (Burgerlijk Wetboek, art. 2262bis, §1). Daarnaast zijn er een bijzondere verjaringstermijnen.

In de VCRO wordt de verjaringstermijn van de herstelvordering (i.e. de vordering die onder meer de stedenbouwkundige ambtenaar kan instellen bij de strafrechter om, naast de straf, de plaats in de oorspronkelijke toestand te doen herstellen of het strijdige gebruik te doen staken, en/of bouw- of aanpassingswerken uit te doen voeren) opgevat als afwijkend van het in artikel 2262bis ingestelde systeem betreffende rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid. De afwijking bestaat er in dat deze verjaringstermijn niet op 20 jaar, maar op vijf of tien jaar "*te rekenen vanaf de dag waarop het misdrijf*" wordt ingesteld, naargelang de aard van de zone waarin het misdrijf plaatsvond (art. 6.1.41. VCRO, §5).

Bij de milieuschaderegeling – in essentie een regeling ten aanzien van exploitanten die moet leiden tot preventie, inperking en herstel bij schade aan ecosystemen – wordt expliciet bepaald dat deze regeling niet van toepassing is als "*het meer dan dertig jaar geleden is dat de emissie, de gebeurtenis of het incident die/dat tot schade heeft geleid, heeft plaatsgevonden*" (DABM, art. 15.1.6., §4, 3°). Die (relatief) lange termijn is voorzien omdat (bepaalde) milieuschade uit haar aard pas veel later na het feit/milieu-inbreuk/milieumisdrijf tot uiting komt of kenbaar wordt. Bij de keuze van die termijn is ook het belang van de rechtszekerheid in rekening gebracht. Wanneer een overheidsinstantie in plaats van de exploitant de nodige maatregelen neemt, dan kunnen die daartoe gemaakte kosten worden teruggevorderd "*voordat een termijn van vijf jaar verstreken is, te rekenen vanaf de datum waarop de maatregelen geheel zijn voltooid of de datum waarop de aansprakelijke exploitant is geïdentificeerd, indien die datum later is*" (DABM, art. 15.8.16). De vordering tot kostenverhaal van de overheid verjaart ook 30 jaar na het feit dat tot milieuschade heeft geleid.[14].

Naast de burgerrechtelijke verjaringstermijn is er de strafrechtelijke verjaring. De in het DABM omschreven milieumisdrijven zijn, vanwege de aard van de straffen die eraan verbonden worden, in principe te kwalificeren als wanbedrijven. De strafvordering voor wanbedrijven verjaart, "*te rekenen van de dag waarop het misdrijf is gepleegd*", in beginsel "*door verloop van vijf jaren*" (Wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering, art. 21, eerste lid, 4°).

Origineel

termijn die overeenkomt met de langst durende uitvoeringstermijn". De verjaringstermijnen worden bovendien geschorst "*gedurende de termijn waarin de bestuurlijke maatregelen het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister als vermeld in artikel 16.4.17, alsook gedurende de termijn waarin een beslissing van de minister als vermeld in artikel 16.4.17, het voorwerp is van een procedure bij de Raad van State*".

[14] Ingeval de bevoegde overheid zelf maatregelen tot herstel van milieuschade neemt, kan hij de kosten verhalen op de aansprakelijke exploitant. Zie artikel 2277ter, §1, tweede lid Burgerlijk Wetboek: "*Rechtsvorderingen ingesteld door publieke overheden tot vergoeding van de kosten voor maatregelen tot voorkoming en tot het herstel van milieuschade verjaren door verloop van dertig jaar vanaf de dag volgend op die waarop het feit dat tot milieuschade heeft geleid, heeft plaatsgevonden*."

Naast de verjaringstermijnen die verbonden zijn aan de rechtsvorderingen tot vergoeding van schade op grond van buitencontractuele aansprakelijkheid (vijf jaar vanaf kennisname, 20 jaar vanaf het feit), zijn er dus ook vergelijkingen mogelijk met de algemene verjaringstermijn van wanbedrijven – aangezien milieumisdrijven in principe opgevat kunnen worden als dergelijke wanbedrijven – (actie mogelijk tot vijfjaar na de feiten, dus beduidend korter), met de verjaringstermijn die verbonden is aan de milieuschaderegeling (actie mogelijk tot 30 jaar na de feiten), en met de in de VCRO opgegeven verjaringstermijnen voor herstelvorderingen (vijf of tien jaar, naargelang de zone waarin het feit plaatsvond).

[14] **Functie van de bestuurlijke maatregel: stopzetting en/of herstel**. De in het Milieuhandhavingsdecreet voorziene mogelijkheid om bestuurlijke maatregelen op te leggen heeft als functie "*om de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf* [of de daaraan ten gronde liggende activiteiten] *te beëindigen, de gevolgen ervan geheel of gedeeltelijk ongedaan te maken of herhaling ervan te voorkomen*"[15]. Bestuurlijke maatregelen zijn dus in wezen geen sancties: ze zijn er op zich niet op gericht om leed toe te voegen aan een individuele dader, zoals wel het geval is met een bestuurlijke geldboete of strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf[16]. Dit maakt dat het opleggen van een bestuurlijke maatregel nog relevant kan zijn, ook al is het milieumisdrijf verjaard, en er bijgevolg geen strafsancties door de strafrechter meer kunnen worden opgelegd. De bestuurlijke maatregelen beogen immers een bepaald algemeen belang (stopzetting van de milieuschadelijke activiteit en herstel van de milieuschade)[17].

De functie van een bestuurlijke maatregel is dan ook verwant aan de functie van de regeling uit het Milieuschadedecreet[18] en aan deze uit het VCRO.

[15] **Helderder motivatie voor de verjaringstermijn nodig – of wijziging ervan**. De Raad neemt er akte van dat het de bedoeling om, met die bijkomende verjaringstermijn van 20 jaar, de rechtszekerheid voor de burger te vergroten, "*nu – in tegenstelling tot de vroegere regeling – een finale verjaringstermijn van 20 jaar na het plegen van de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf wordt vooropgesteld en niet enkel wordt teruggekoppeld naar het ogenblik waarop het verslag van vaststelling of het proces-verbaal worden opgesteld. In dit laatste geval is de verjaringstermijn immers afhankelijk van een overheidsdaad die moet worden gesteld en waarop de burger geen enkele impact heeft*"[19].

Origineel

[15] Art. 16.4.7., §1, DABM.

[16] Zie verslag in plenaire zitting van het Vlaams parlement bij stemming van het Milieuhandhavingsdecreet (Gedr.St., Vl.P, 2006-2007,1249/5, blz. 6).

[17] Zie overigens ook de ontwikkelingen in verband met artikel 2,2° van het decreet van 23 november 2013 tot wijziging van titel XVI DABM, waarbij immers de definitie van het begrip "milieumisdrijf" is aangepast geworden om het opleggen van bestuurlijke maatregelen los te koppelen van de verjaringstermijn van misdrijven. Die koppeling was er gekomen door een ongelukkige formulering van de definitie van het begrip "milieumisdrijf" in het initiële Milieuhandhavingsdecreet in 2007.

[18] In kader van milieuschadedecreet kan de bevoegde overheid aan de exploitant die milieuschade heeft veroorzaakt herstelmaatregelen opleggen (art. 15.3.2,2° en 15.8.6,2° DABM) of zelf de nodige herstelmaatregelen nemen op kosten van de exploitant (art. 15.8.6,4° DABM). Het gaat om de omzetting van de richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004.

[19] MvT, p. 5.

Niettemin kan worden vastgesteld dat 20 jaar een langdurige periode is, zeker in vergelijking met de regeling uit de VCRO. Daarom vraagt de Raad om te verduidelijken en grondiger te onderbouwen waarom de voorgestelde verjaringstermijn anders is dan de termijnen die vervat zijn in bv. de VCRO – waar het immers om een vergelijkbare functionaliteit gaat.

[16] **Het algemeen belang van een gedegen herstel blijft ook na verjaring bestaan**. De Raad vindt het belangrijk dat de overheid, ook na het verstrijken van de twintigjarige verjaringstermijn, alsnog een decretale bevoegdheid zou krijgen om de nodige herstelmaatregelen te nemen, weliswaar zonder mogelijk kostenverhaal. De verjaring heeft immers niet tot gevolg dat de milieuschade verdwijnt.

[17] **Verduidelijking nodig inzake de schorsingsmogelijkheden.** De Raad gaat er van uit dat de situaties waarin de verjaringstermijnen voor het nemen van bestuurlijke maatregelen geschorst worden beperkt blijven tot deze in het ontwerp van decreet. De in het vervangen artikel 16.4.8bis, §1, vervatte verjaringstermijnen mogen dus samen niet zodanig gelezen worden dat een op jaar 18 na het misdrijf door een toezichthouder opgemaakt verslag van vaststelling of proces-verbaal er toe zou leiden dat de verjaringstermijn voor het nemen van een bestuurlijke maatregel uitgerekt wordt tot 23 jaar nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf gepleegd is geworden.

5 Andere vragen en aanbevelingen bij bestuurlijke handhaving

[18] **Verduidelijk het systeem van inning van lokaal opgelegde dwangsommen**. De Raad vernam uit de hoorzitting dat het de bedoeling zou zijn om in de toekomst de inning van dwangsommen te laten gebeuren door het niveau dat verantwoordelijk is voor het opleggen van de maatregel en de dwangsom. De Raad vindt dit een goede piste en vragen dat dit verder uitgewerkt wordt in het aangekondigde besluit.

[19] **Verduidelijkingen gewenst inzake het verval van de dwangsom**. De Raad heeft vragen bij de situaties waarbij de dwangsom vervalt:

- Bij de invoering van art. 16.4.10, § 6: een bevel met dwangsom wordt niet is nageleefd en de overheid wil haar bevel wijzigen (bv. verstrengen): dan moet ze haar oorspronkelijk bevel opheffen en de dwangsom laten vallen. Is de dwangsom dan niet verschuldigd voor de termijn tot het nieuwe bevel?
- Bij de aanvulling van art. 16.4.11: een bevel versterkt met dwangsom wordt niet tijdig uitgevoerd en de overheid wil haar bevel opheffen (bv. uiteindelijk wel uitgevoerd, maar te laat). Is de dwangsom niet verschuldigd voor de termijn tot de maatregel effectief werd uitgevoerd?

[20] **Afhandeling beroep – verval bij niet-tijdige beslissing?** De procedure voor het indienen en het behandelen van het beroep werd minimaal aangepast. De regeling inzake het verval van de bestuurlijke maatregel bij niet-tijdige beslissing van de minister blijft behouden, met dien verstande dat het verval beperkt wordt tot die maatregelen of dwangsommen die het voorwerp van het beroep uitmaken en uitdrukkelijk wordt bepaald dat eventueel reeds verbeurde dwangsommen eveneens van rechtswege

Origineel

vervallen. De Raad heeft vragen bij het feit dat het handhavingsbevel vervalt als minister in beroep niet tijdig beslist.

Origineel

SERV
sterk door overleg

Advies

Wijziging Milieuhandhavingsdecreet

Brussel, 20 november 2017

Origineel

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen • Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11
info@serv.be • www.serv.be

Origineel

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Adviesvrager: Joke Schauvliege - Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw

Ontvangst adviesvraag: 23 oktober 2017

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 12 (standpunt begroting ikv overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 20 november 2017

Contactpersoon: Annick Lamote - alamote@serv.be

Mevrouw Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Ferrarisgebouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL

contactpersoon	**ons kenmerk**	**Brussel**
Annick Lamote alamote@serv.be	SERV_ADV_20171120_Milieuhandhavingsdecreet	20 november 2017

Origineel

Adviesvraag "Wijziging milieuhandhavingsdecreet"

Mevrouw de minister

Op 25 oktober 2017 vroeg u de SERV om advies over het Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009.

De SERV startte samen met de Minaraad een gezamenlijk adviestraject. Over de invoering van een bestuurlijke dwangsom door lokale toezichthouders bereikten de sociale partners geen consensus.

Voor de verschillende standpunten verwijst de SERV naar het advies dat de Minaraad vaststelde op 16 november 2017.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Ann Vermorgen
voorzitter

Voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Origineel

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 16.1.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 1°, wordt het woord “andere” opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 6°/1 opgeheven;

3° in het eerste lid, 17°bis, wordt het woord “juni” vervangen door “juli”;

4° in het eerste lid wordt punt 20° opgeheven;

5° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen van deze titel zijn ook van toepassing op de milieuregelgeving van de Europese Unie en de internationale milieuregelgeving, die de Vlaamse Regering bepaalt, alsook op de door of krachtens de voormelde regelgeving uitgevaardigde bepalingen en opgelegde verplichtingen, wat betreft de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.”.

Art. 3. In artikel 16.1.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

2° in punt 1° wordt tussen het woord “milieuvergunning” en het woord “of” de zinsnede “, een omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit,” ingevoegd;

3° in punt 2° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

4° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° kennisgeving: een schriftelijke mededeling die wordt gedaan met een beveiligde zending;”;

5° er wordt een punt 3°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°bis beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
a) een aangetekende brief;
b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;”;

6° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° milieuvoorschrift: alle bepalingen die een verplichting inhouden, ongeacht of het gaat om een algemeen of individueel geldende regeling, op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, valt.”.

Art. 4. In artikel 16.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “, behalve in het geval van een uitdrukkelijk afwijkende bepaling” telkens opgeheven;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “met” vervangen door het woord “zonder”;

3° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een schriftelijke mededeling het startpunt is voor een termijn en gedaan is met een aangetekende brief met ontvangstbewijs, begint de termijn te lopen vanaf de eerste dag die volgt op deze waarop de brief werd aangeboden op de woonplaats van de geadresseerde of, in voorkomend geval, op zijn verblijfplaats of gekozen woonplaats.”;

4° in paragraaf 3 worden de woorden “de termijn” vervangen door de woorden “die termijn”;

5° in paragraaf 3 wordt de zinsnede “, behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;

6° er wordt een paragraaf 5 en een paragraaf 6 toegevoegd, die luiden als volgt:

Origineel

“§5. De datum van de poststempel geldt als datum van verzending.

§6 Van dit artikel kan worden afgeweken door een uitdrukkelijk andersluidende bepaling”.

Art. 5. In artikel 16.3.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

“4° de personeelsleden van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid die worden aangewezen door het bevoegde orgaan, hierna intergemeentelijke toezichthouders te noemen;”;

2° in paragraaf 2 wordt tussen het woord “beëdigd” en de woorden “De Vlaamse Regering” de zin “De eed luidt als volgt: “Ik zweer getrouwheid aan de koning en gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk.”.” ingevoegd.

Art. 6. In artikel 16.3.4bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De deputaties, de colleges van burgemeester en schepenen en de bevoegde organen, vermeld in artikel 16.3.1, §1, 4° en 5°, zijn in de volgende gevallen gehouden tot een meldingsplicht over de aanstelling van toezichthouders als vermeld in artikel 16.3.1, §1, 2°, 3°, 4° en 5°:
1° de toezichthouder neemt zijn functie minstens zes maanden niet waar;
2° de toezichthouder legt zijn functie definitief neer.”;

2° er wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de wijze waarop en de instantie waarbij de melding gedaan moet worden.”.

Art. 7. In titel XVI, hoofdstuk III, afdeling I, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van4 mei 2016, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling II. Gemeentelijke toezichthouders, intergemeentelijke toezichthouders en toezichthouders van politiezones”.

Art. 8. In artikel 16.3.5 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de intergemeentelijke vereniging of” vervangen door de woorden “het intergemeentelijk samenwerkingsverband of de”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De intergemeentelijke toezichthouders kunnen alleen toezicht uitoefenen in de gemeenten die behoren tot het intergemeentelijk samenwerkingsverband waardoor ze zijn aangesteld.”.

Origineel

Art. 9. In artikel 16.3.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “verenigingen” wordt vervangen door het woord “samenwerkingsverbanden”;

2°de zinsnede “of het aantal inrichtingen en de soort ervan, vermeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning” wordt vervangen door de zinsnede “, of het aantal en de soort van hinderlijke inrichtingen, ingedeeld conform de indelingslijst, vermeld in artikel 5.2.1, §1”.

Art. 10. In artikel 16.3.8, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De afwijking, vermeld in het eerste lid, geldt ook voor de internationale en Europese milieuvoorschriften waarvan de Vlaamse Regering krachtens artikel 16.1.1 bepaalt dat de bepalingen van titel XVI er ook op van toepassing zijn en die tot de bevoegdheid van de gewestelijke toezichthouders, vermeld in het eerste lid, behoren.”.

Art. 11. In artikel 16.3.9 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De toezichthouders zien toe op de naleving van de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en vierde lid.”.

Art. 12. In artikel 16.3.24 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “De toezichthouders stellen de milieumisdrijven vast” vervangen door de woorden “De toezichthouders kunnen de milieumisdrijven vaststellen”;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “regelgeving, vermeld in artikel 16.1.1, eerste lid” vervangen door de zinsnede “milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en derde lid”.

Art. 13. Aan artikel 16.3.26bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit op een andere wijze te bewijzen.”.

Art. 14. In titel XVI, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het opschrift van afdeling II vervangen door wat volgt:

“Afdeling II. Bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsom”.

Art. 15. In artikel 16.4.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Origineel

1° in het tweede lid wordt het woord “gemeentelijke” vervangen door het woord “niet-gewestelijke”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De personen die volgens dit decreet bevoegd zijn om bestuurlijke maatregelen op te leggen, zijn ook bevoegd om een bestuurlijke dwangsom op te leggen.”.

Art. 16. In artikel 16.4.7, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 23 december 2010 en 22 november 2013, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“Artikel 92 tot en met 96, artikel 387 en artikel 397, §2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning blijven onverkort van toepassing.”.

Art. 17. In titel XVI van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 25 april 2014, wordt een artikel 16.4.7bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16.4.7bis. De bestuurlijke dwangsom kan worden opgelegd per tijdseenheid en per schending, alsook per onderscheiden opgelegde maatregel.

Als de bestuurlijke dwangsom wordt opgelegd per tijdseenheid, per schending of per opgelegde maatregel, kan een maximumplafond van het te betalen bedrag vermeld worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan.”.

Art. 18. Artikel 16.4.8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.8bis. §1. Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat voor de milieu-inbreuk of voor het milieumisdrijf een verslag van vaststelling of een proces-verbaal door een toezichthouder is afgesloten, met behoud van de toepassing van paragraaf 2.

Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd als er meer dan twintig jaar is verstreken nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is gepleegd.

§2. De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel die voor de schending in kwestie is opgelegd. Als er in het kader van een besluit houdende bestuurlijke maatregelen verschillende maatregelen met verschillende uitvoeringstermijnen zijn opgelegd, wordt de verjaringstermijn geschorst gedurende een termijn die overeenkomt met de langst durende uitvoeringstermijn.

De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de termijn waarin de bestuurlijke maatregelen het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister als vermeld in artikel 16.4.17, alsook gedurende de termijn waarin een beslissing van de minister als vermeld in artikel 16.4.17, het voorwerp is van een procedure bij de Raad van State.

Art. 19. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

Origineel

“Onderafdeling II. Procedure voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsommen”.

Art. 20. In artikel 16.4.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. De bestuurlijke dwangsom wordt altijd schriftelijk opgelegd in het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen waarop de dwangsom betrekking heeft.”;

2° aan paragraaf 4 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° in voorkomend geval de motieven die aan de bestuurlijke dwangsom ten grondslag liggen, alsook de hoogte en de modaliteiten ervan.”;

3° in paragraaf 4bis, eerste lid, wordt het woord “tweede” vervangen door het woord “derde”;

4° aan paragraaf 4bis wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De schriftelijke bevestiging, vermeld in het derde lid, kan gepaard gaan met het opleggen van een dwangsom, die echter niet opgelegd kan worden voor de periode die voorafgaat aan de voormelde schriftelijke bevestiging.”;

5° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Als de uitvoeringstermijn van een bestuurlijke maatregel is verstreken en die niet of maar gedeeltelijk is uitgevoerd, kan een nieuwe bestuurlijke maatregel worden opgelegd. In dergelijk geval wordt de voorgaande bestuurlijke maatregel opgeheven met inbegrip van de in voorkomend geval eraan gekoppelde dwangsom, met behoud van de toepassing van artikel 16.4.11 tot en met artikel 16.4.15.”.

Art. 21. Aan artikel 16.4.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een bestuurlijke maatregel wordt opgeheven, wordt automatisch ook de dwangsom opgeheven die eraan verbonden was.”.

Art. 22. In artikel 16.4.16 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “de vermoedelijke overtreder” vervangen door de woorden “degene aan wie de bestuurlijke maatregel is opgelegd”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De dwangsom is van rechtswege opeisbaar op de dag nadat de bestuurlijke maatregel moest zijn uitgevoerd.”.

Art. 23. Artikel 16.4.17 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.17. §1. Tegen het besluit houdende bestuurlijke maatregelen, met inbegrip van de eventuele opgelegde bestuurlijke dwangsommen, kan degene ten

Origineel

aanzien van wie de bestuurlijke maatregelen zijn opgelegd, beroep indienen bij de minister.

§2. De beroepsindiener kan, als er in het besluit houdende bestuurlijke maatregelen sprake is van de oplegging van verschillende maatregelen, het beroep beperken tot een of enkele van die maatregelen. Daarnaast kan hij ook beroep indienen tegen de bestuurlijke dwangsommen alleen. In dergelijk geval is het voorwerp van het beroep beperkt tot de bestuurlijke maatregelen of dwangsommen waartegen beroep wordt ingediend.

Als een maatregel waaraan een dwangsom is gekoppeld, het voorwerp is van het beroep, behoort de eraan gekoppelde dwangsom automatisch tot het voorwerp van dat beroep.

In de beroepsbeslissing wordt uitdrukkelijk vermeld welke bestuurlijke maatregelen of dwangsommen het voorwerp uitmaken van het ingediende beroep en bijgevolg van de beroepsbeslissing.

§3. Op straffe van onontvankelijkheid wordt het beroep binnen een termijn van veertien dagen vanaf de kennisgeving van het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen ingediend. Het beroep schorst het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen niet.

Binnen een termijn van negentig dagen na de kennisgeving van het beroep wordt erover uitspraak gedaan. De minister kan die termijn eenmalig verlengen met negentig dagen, op voorwaarde dat de beroepsindiener en de persoon die de bestuurlijke maatregelen heeft opgelegd, van deze termijnverlenging in kennis worden gesteld binnen de initiële termijn van negentig dagen.

Bij gebrek aan een tijdige beslissing vervallen de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen waartegen beroep is ingediend. De eventueel al verbeurde dwangsommen vervallen in dergelijk geval van rechtswege. Degene aan wie de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen zijn opgelegd, en de persoon die de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen heeft opgelegd, worden van het verval schriftelijk op de hoogte gebracht.

§4. Als de minister het beroep geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, heft de minister de bestuurlijke maatregelen of bestuurlijke dwangsommen op voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard, en kan de minister in voorkomend geval nieuwe bestuurlijke maatregelen of dwangsommen opleggen.

Als de minister het beroep tegen een bestuurlijke maatregel waaraan een dwangsom was gekoppeld, geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, vervallen van rechtswege de eraan gekoppelde dwangsommen en de eventueel al verbeurde bedragen voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard.

§5. Als de minister het beroep ongegrond verklaart, bevestigt de minister de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen voor het gedeelte waarvoor het beroep ongegrond is verklaard.

§6. De Vlaamse Regering regelt de verdere voorwaarden van het beroep.”.

Art. 24. In artikel 16.4.18van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, wordt in de derde en vierde paragraaf het woord “ontvangst” vervangen door het woord “kennisgeving”.

Art. 25. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22

Ontwerp

november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling VII vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling VII. Rapportering bestuurlijke dwangsom”.

Art. 26. Artikel 16.4.18bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 27. In artikel 16.4.18ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden het eerste tot en met het vierde lid opgeheven.

Art. 28. Artikel 16.4.18quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 29. In artikel 16.4.25 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010, wordt de zin “Een opgelegde bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 30. In artikel 16.4.27 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het bedrag “250.000” vervangen door het bedrag “2.000.000”;

2° in het derde lid wordt het bedrag “50.000” vervangen door het bedrag “400.000”.

Art. 31. In artikel 16.4.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “vermoedelijke” wordt opgeheven;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De bestuurlijke geldboete kan geheel of gedeeltelijk worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging. Uitstel bij de alternatieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen bestuurlijke geldboete noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende vijf jaar voorafgaand aan het milieumisdrijf. Uitstel bij de exclusieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen bestuurlijke geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende drie jaar voorafgaand aan de milieu-inbreuk.

Een voordeelontneming kan niet worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging.

Het uitstel geldt voor een proefperiode die niet minder dan een jaar en niet meer dan drie jaar mag bedragen. De proefperiode gaat in vanaf de datum van kennisgeving van de beslissing tot oplegging van een bestuurlijke geldboete.

Het uitstel wordt van rechtswege herroepen als gedurende de proeftijd een nieuw milieumisdrijf of een nieuwe milieu-inbreuk wordt gepleegd, die leidt tot een veroordeling tot een straf of het opleggen van een bestuurlijke geldboete.”.

Origineel

Art. 32. In artikel 16.4.36 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 20 april 2012 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

2° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 2.000 euro.” opgeheven.

Art. 33. Aan artikel 16.4.37, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 34. Artikel 16.4.39 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014 en 9 december 2016, wordt vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het Milieuhandhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:

- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.”.

Art. 35. In artikel 16.4.41 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 20 april 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “het verslag van vaststelling, vermeld in artikel 16.3.23,” vervangen door de zinsnede “de akte waarin een milieu-inbreuk wordt vastgesteld door een verbalisant,”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 500 euro.” opgeheven.

Art. 36. Aan artikel 16.4.43, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 37. Artikel 16.4.44 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014 en 9 december 2016, wordt vervangen door wat volgt:

Ontwerp

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een exclusieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het Milieuhandhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:

- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.”.

Art. 38. In titel XVI, hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt afdeling V “Zitting en uitspraak van het handhavingscollege” opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 16.5.1, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt de volgende zin toegevoegd:

“In afwijking hiervan worden de bestuurlijke dwangsommen die worden opgelegd door een gemeentelijke toezichthouder, een intergemeentelijke toezichthouder, een toezichthouder van een politiezone, de burgemeester of zijn plaatsvervanger, geïnd en ingevorderd door de gemeente op wiens grondgebied de bestuurlijke dwangsom werd opgelegd ten voordele van diezelfde gemeente.”.

Art. 40. Aan artikel 16.5.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit te bewijzen op een andere wijze.”.

Art. 41. In artikel 16.5.12 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de woorden “vermelde wetten en decreten” vervangen door de woorden “vermelde milieuvoorschriften”.

Art. 42. In artikel 16.6.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord “regelgeving” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in paragraaf 2 wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“2°/1 personen die opzettelijk niet meewerken aan een identiteitscontrole als vermeld in artikel 16.3.26bis en 16.5.11;”.

Art. 43. In artikel 16.6.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Origineel

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt het bedrag “45, 45” vervangen door het bedrag “43, 75”.

Art. 44. In artikel 16.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt het bedrag “45, 45” vervangen door het bedrag “43, 75”.

Art. 45. Artikel 16.6.3bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 46. In artikel 16.6.3ter, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 47. In artikel 16.6.3quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste en tweede lid worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in het derde en vierde lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 48. In artikel 16.6.3quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” telkens vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 49. Artikel 16.6.3sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 50. In artikel 16.6.6, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het vorderingsrecht van de gemachtigde ambtenaar verjaart binnen vijf jaar nadat een toezichthouder voor het milieumisdrijf een proces-verbaal heeft afgesloten, met dien verstande dat het vorderingsrecht niet kan verjaren zolang conform artikel 16.4.8bis een bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd of zolang de strafvordering niet vervallen is.”.

Art. 51. In artikel 16.6.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de herstelmaatregel” vervangen door de zinsnede

Origineel

“het recht op ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, vermeld in artikel 16.6.9”.

Art. 52. Bijlage V bij hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 53. In artikel 6.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening van 15 mei 2009, ingevoegd bij decreet van 25 april 2014, wordt het bedrag “50.000” vervangen door “400.000”.

Art. 54. In artikel 6.2.7, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de zin “De bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 55. In artikel 6.2.13, vierde paragraaf, van hetzelfde decreet wordt het bedrag “250.000” vervangen door “2.000.000”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Origineel

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

Origineel

advies 62.762/1
van 26 januari 2018

over

een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009’

Op 27 december 2017 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van het Vlaamse Gewest ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 18 januari 2018. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Chantal BAMPS en Wouter PAS, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Kristine BAMS, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 26 januari 2018.

*

Origineel

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond,[1] alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegd voorontwerp van decreet strekt ertoe verschillende bepalingen van het decreet van 5 april 1995 'houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid' (hierna: DABM) en de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 (hierna: VCRO) te wijzigen.

Hoofdstuk 2 groepeert de wijzigingen die worden aangebracht aan titel XVI 'Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen' van het DABM. Hoofdstuk 3 groepeert de wijzigingen aan de VCRO.

Origineel

VORMVEREISTEN

3. Overeenkomstig artikel 3, § 2, 1°, van het decreet van 10 maart 2006 'houdende de oprichting van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed' (SARO) is de Vlaamse Regering verplicht om het advies te vragen van de SARO over voorontwerpen van decreet met betrekking tot ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed. De gemachtigde deelde mee dat dit advies niet werd ingewonnen, zodat deze vormvereiste alsnog zal moeten worden vervuld.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van dit advies nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

4. Door de ontworpen regeling worden op verschillende plaatsen wijzigingen aangebracht aan artikelen van het DABM, waarbij ervan wordt uitgegaan dat het decreet van 25 april 2014 'betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning' (hierna: decreet handhaving omgevingsvergunning) in werking zal zijn getreden vóór de inwerkingtreding van de regeling die is vervat in het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet. Door de gemachtigde wordt dienaangaande aangegeven dat de tekst van het voorliggende ontwerpdecreet

[1] Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere normen verstaan.

voorafgaand aan indiening voor definitieve goedkeuring desgevallend nog zal worden aangepast rekening houdende met de datum van inwerkingtreding van het decreet handhaving omgevingsvergunning.

De stellers van het ontwerp zullen er in ieder geval over moeten waken dat het voorontwerp van decreet aansluit bij voornoemd decreet van 25 april 2014 en dat de desbetreffende bepalingen van het voorontwerp niet eerder in werking treden dan de overeenkomstig artikel 118, 2°, van het decreet handhaving omgevingsvergunning nog in werking te treden bepalingen.

Bijzondere opmerkingen

Artikel 2

5. De artikelen 2, 4° en 5°, van het voorontwerp betreffen de delegatie aan de Vlaamse Regering van de bevoegdheid om ook de milieuregelgeving van de Europese Unie en de internationale milieuregelgeving binnen het toepassinggebied van titel XVI DABM te brengen. Artikel 2, 4°, van het voorontwerp heft de geldende bepaling in dit verband op, terwijl artikel 2, 5°, van het voorontwerp de niet identieke ontworpen regeling opneemt in een nieuw vierde lid.

Aangezien de betrokken titel de handhaving van milieuregelgeving betreft, is de aan de Vlaamse Regering verleende delegatie te onbepaald. Er wordt immers onvoldoende duidelijkheid verschaft over welke internrechtelijke regelgeving eronder valt. Het komt immers aan de Vlaamse Regering toe om naast het aanduiden van de Europese en internationale regelgeving ook de internrechtelijke regelgeving zelf aan te wijzen. Het kan evenwel niet aan de rechtsonderhorige overgelaten worden om uit te zoeken welke precies de internrechtelijke regelgeving ter omzetting van die bepalingen is.

Bovendien dient te worden onderstreept dat, gelet op artikel 11 van het voorontwerp dat artikel 16.3.9, § 1, DABM vervangt en waarbij wordt bepaald op welke wetgeving de toezichthouders toezien, het van belang is dat ook de internrechtelijke regelingen zelf worden aangeduid.

Artikel 3

6. In artikel 3, 6°, van het voorontwerp verdient het aanbeveling de definitie van de term “milieuvoorschrift” te verduidelijken door deze aan te vullen met een verwijzing naar de internationale en supranationale regelgeving ter zake.

Origineel

Artikel 4

7. Luidens het ontworpen artikel 16.1.3, § 6, DABM kan van dit artikel worden afgeweken door een uitdrukkelijk andersluidende bepaling.

Volgens de commentaar die in de memorie van toelichting bij de voornoemde bepaling wordt gegeven, heeft de betrokken machtiging “enkel betrekking ten opzichte van de Vlaamse Regering”.

De gemachtigde verklaarde in dat verband dat het alleen de bedoeling is dat de Vlaamse Regering kan afwijken van deze regeling en niet de minister via een ministerieel besluit, en dat dit zal worden verduidelijkt in de wijzigingstekst.

Het verdient inderdaad aanbeveling om de tekst van het voorontwerp in die zin te verduidelijken.

Origineel

Artikel 5

8. Artikel 5, 2°, van het voorontwerp wijzigt artikel 16.3.1, § 2, DABM en expliciteert de eedformule die moet worden gebruikt wanneer contractuele personeelsleden de eed afleggen.

Artikel 192 van Grondwet bepaalt:

“Geen eed kan worden opgelegd dan krachtens de wet. Deze stelt de formule vast.”

Vermits het gaat om een oorspronkelijk grondwetsartikel kan hieruit, in het licht van artikel 19 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, geen bevoegdheidsvoorbehoud voor de federale wetgever worden afgeleid en dient te worden nagegaan of de bevoegdheid om de eedformule te bepalen, niet is overgedragen aan de gemeenschappen en de gewesten.

Wat het personeel van de administratie van de gemeenschappen en de gewesten betreft, bepaalt artikel 87, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat iedere Regering de personeelsformatie vaststelt van haar administratie en de benoemingen doet, en dat dit personeel wordt aangeworven door bemiddeling van het Vast Secretariaat voor werving van het Rijkspersoneel en het de eed aflegt overeenkomstig de wettelijke bepalingen, in handen van de overheid die de Regering daartoe aanwijst.

Uit artikel 87, § 2, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 blijkt dat de bevoegdheidstoewijzing uitdrukkelijk begrensd is door een federaal bevoegdheidsvoorbehoud inzake de eed. De personeelsleden van de administraties van de regeringen van de gemeenschappen en gewesten moeten bij hun indiensttreding de eed afleggen “overeenkomstig de wettelijke bepalingen”. Uit de adviespraktijk van de Raad van State[2] blijkt dat met de woorden

[2] Adv.RvS 15.065/8 - 15.066/8 van 9 december 1982 over een voorontwerp van decreet ‘houdende de eedaflegging van de leden van de Vlaamse Executieve’, *Parl.St.* Vl.Parl. 1981-82, nr. 54/2; adv.RvS 22.523/8 van 6 juli 1993 over

"overeenkomstig de wettelijke bepalingen" in artikel 87, § 2, tweede lid, in de huidige stand van het recht bedoeld wordt "overeenkomstig het decreet van 20 juli 1831[3]".

Wat het personeel van de openbare instellingen die van de gemeenschappen en de gewesten afhangen betreft, dient te worden verwezen naar artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, dat bepaalt:

> "In de aangelegenheden die tot hun [bevoegdheden] behoren, kunnen de Gemeenschappen en de Gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalsparticipaties nemen. (…) Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht."

Krachtens dit artikel 9 zijn de gemeenschappen en de gewesten bevoegd om het statuut van het personeel van de openbare instellingen die van hen afhangen, te regelen. De enige beperking die tot voor de Zesde Staatshervorming in het genoemde artikel 9 was opgenomen, door de verwijzing naar artikel 87, § 4, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, had betrekking op de bij koninklijk besluit bepaalde algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van het Rijkspersoneel die van rechtswege van toepassing bleven op het personeel van de gemeenschappen en de gewesten, evenals op het personeel van de publiekrechtelijke rechtspersonen die afhangen van de gemeenschappen en de gewesten, met uitzondering van het personeel bedoeld in artikel 17 (lees: artikel 24) van de Grondwet. Die beperking is inmiddels evenwel opgeheven. Het komt dan ook aan de gemeenschappen en de gewesten toe om de eedformule te bepalen voor het personeel van de openbare instellingen die van hen afhangen.

Wat ten slotte het personeel van de ondergeschikte besturen betreft, dient te worden verwezen naar artikel 6, § 1, VIII, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, waarbij de bevoegdheid inzake "de samenstelling, organisatie, bevoegdheid en werking van de provinciale en gemeentelijke instellingen en van de bovengemeentelijke besturen", in beginsel, wordt toegekend aan de gewesten. In de memorie van toelichting wordt daarbij gesteld dat ook "het statuut van het provinciaal en gemeentelijk personeel" tot de autonomie van de gewesten behoort. Op grond van deze bepaling komt het aan de gewesten toe om de eedformule van het personeel van de ondergeschikte besturen te bepalen.[4]

Overeenkomstig artikel 16.3.1, § 1, DABM kunnen personeelsleden van het departement en de agentschappen, de provincies, de gemeenten, de intergemeentelijke verenigingen en de politiezones toezichthouder zijn.

Origineel

---

een ontwerp dat heeft geleid tot het besluit van de Vlaamse Regering van 24 november 1993 'houdende organisatie van het Ministerie van de Vlaamse gemeenschap en regeling van de rechtspositie van het personeel', *BS* 20 december 1993; adv.RvS 39.284/3van 8 november 2005 over een voorontwerp van decreet 'betreffende de eed van de personeelsleden van de Vlaamse overheid'.

[3] Decreet van 20 juli 1831 'betreffende de eedaflegging bij de aanvang der grondwettelijke vertegenwoordigende monarchie'.

[4] Adv.RvS 57.007/AV van 24 maart 2015 over een voorstel van wet 'tot wijziging van het decreet van 20 juli 1831 betreffende de eedaflegging bij de aanvang der grondwettelijke vertegenwoordigende monarchie, met betrekking tot het afstand nemen van de sharia', *Parl.St.* Kamer 2014-15, nr. 54-0762/2.

De eed opgelegd door artikel 5, 2°, van het ontwerp geldt voor de contractuele personeelsleden van al de in artikel 16.3.1, § 1, DABM opgesomde overheden. Er dient te worden opgemerkt dat, rekening houdende met de bevoegdheidsverdelende regels, de reikwijdte van de ontworpen bepaling in artikel 16.3.1, § 2, evenwel beperkt is in de zin dat de decreetgever enkel bevoegd is voor het opleggen van de eed voor zover het gaat om personeelsleden van de agentschappen, de provincies, de gemeenten en de intergemeentelijke verenigingen.

In tegenstelling tot de eed die de personeelsleden van de provincie, van de gemeente en van de intergemeentelijke vereniging afleggen op grond van, enerzijds, artikel 102 van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en, anderzijds, artikel 106 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, is de eed die door de ontworpen bepaling wordt opgelegd, de eed uit het decreet van 20 juli 1831. Bijgevolg wordt voor de contractuele personeelsleden van de lokale besturen een andere eedformule dan deze van toepassing voor de statutaire personeelsleden opgelegd, wat als weinig coherent overkomt.

Bovendien dient er op te worden gewezen dat de eed uit zijn aard een precieze en letterlijke tekst vereist, zodat, wanneer men wil aansluiten bij de bestaande eedformule, om elke verwarring te vermijden, de ontworpen tekst van de eedformule identiek moet zijn aan de bewoordingen bepaald bij artikel 2 van het decreet van 20 juli 1831. Bijgevolg zou het woord “en” tussen het woord “koning” en het woord “gehoorzaamheid” moeten vervallen.

Origineel

Artikel 10

9. Overeenkomstig het bij artikel 10 van het voorontwerp gewijzigde artikel 16.3.8, § 2, eerste lid, DABM, kunnen, in afwijking van paragraaf 1, de gewestelijke toezichthouders die toezicht uitoefenen op de wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten, vermeld in artikel 16.1.1, 2°, artikel 16.1.1, 3°, artikel 16.1.1, 4°, artikel 16.1.1, 7°, artikel 16.1.1, 11°, artikel 16.1.1, 14°, artikel 16.1.1, 15°, en artikel 16.1.1, 16°, ook de hoedanigheid hebben van officier van gerechtelijke politie.

Artikel 10, 1°, van het voorontwerp vervangt de woorden “wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten” door het woord “milieuvoorschriften”.

Voor de term “milieuvoorschriften” wordt door artikel 3, 6°, van het voorontwerp een nieuwe definitie ingevoegd zijnde “alle bepalingen die een verplichting inhouden, ongeacht of het gaat om een algemeen of individueel geldende regeling, op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1 valt”.

Op de vraag of deze nieuwe definitie en de ontworpen wijziging neerkomen op een verruiming van de bevoegdheid van de toezichthouders, antwoordde de gemachtigde het volgende:

> “De vervanging leidt niet tot een uitbreiding van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie. Voor meer toelichting: zie antwoord op vraag 2.
>
> Conform de definitie in punt 7° zijn bepalingen milieuvoorschriften indien ze een verplichting inhouden en op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, valt. Aangezien de in het tweede lid vermelde wetteksten onder

het toepassingsgebied van het DABM vallen, maken zij milieuvoorschriften uit voor zover zij verplichtingen inhouden. Het feit dat bepaalde hoofdstukken van titel XVI van het DABM maar van toepassing zullen zijn op het ogenblik dat de Vlaamse Regering dit bepaalt, staat hier los van. Het niet toepassen van de hoofdstukken III, IV, V, V*bis*, VI en VII van het DABM betekent in de praktijk uiteraard wel dat men niet zal kunnen handhaven op basis van titel XVI van het DABM.

Het begrip 'individueel geldende regeling' werd in de definitie opgenomen om te verduidelijken dat ook individuele verplichtingen die voortvloeien uit de milieuregelgeving gevat worden door het begrip milieuvoorschrift. Hierbij kan gedacht worden aan verplichtingen opgenomen in vergunningen, bestuurlijke maatregelen, etc. Deze individuele verplichtingen vallen op vandaag reeds onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM. Enerzijds verwijst de inleidende zin van artikel 16.1.1, eerste lid van het DABM naar 'de hiernavolgende wetten en decreten, wat betreft de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten ervan en de verplichtingen opgelegd krachtens de volgende wetten en decreten en de uitvoeringsbesluiten ervan' (eigen onderlijning). Dit betreft dus meer dan alleen de regelgeving. Anderzijds is de naleving van de individuele verplichtingen ook opgenomen in de milieuregelgeving waarop zij gebaseerd zijn en ressorteren deze onder het toepassingsgebied van titel XVI van het DABM. Het gebruik van het begrip 'milieuvoorschrift' beoogt dan ook louter een uniformisering van de verwijzing naar de milieuregelgeving opgenomen in verschillende artikelen doorheen titel XVI van het DABM (vb. op vandaag 'wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten', 'milieuwetgeving' enz.)."

Het verdient aanbeveling deze toelichting mee op te nemen in de memorie van toelichting.

10. In aansluiting op de opmerking onder randnummer 6, waarbij werd aanbevolen de definitie van de term "milieuvoorschrift" te verduidelijken en aan te vullen met een verwijzing naar de internationale en supranationale regelgeving ter zake, is de door artikel 10, 2°, van het voorontwerp gewijzigde bepaling niets meer dan een parafrasering van wat reeds met de in artikel 10, 1°, van het voorontwerp gewijzigde bepaling wordt beoogd. Vraag is dan ook of artikel 10, 2°, in het voorontwerp moet worden behouden.

Artikel 12

11. De wijziging die door artikel 12, 1°, van het voorontwerp wordt aangebracht in artikel 16.3.24, eerste lid, DABM, leidt ertoe dat de toezichthouders niet langer verplicht zijn maar wel de mogelijkheid krijgen om een milieumisdrijf vast te stellen in een proces-verbaal. Bijgevolg wordt hen de keuze gelaten om al dan niet een proces-verbaal op te stellen.

De memorie van toelichting verduidelijkt dat de toezichthouders over de mogelijkheid (en niet de verplichting) beschikken om een proces-verbaal – met bewijswaarde tot het tegendeel – op te stellen, hetgeen een uitvoering is van de mogelijkheid voorzien in artikel 11, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. De decreetgever beschikt immers over de mogelijkheid om de hoedanigheid van agent of officier van gerechtelijke politie toe te kennen aan beëdigde ambtenaren. Aangezien de decreetgever kan kiezen om al dan niet de bevoegdheid te geven aan zijn personeelsleden om een proces-verbaal op te stellen, impliceert dit dat de

Origineel

decreetgever er *a priori* voor kan kiezen om aan zijn personeelsleden de keuzemogelijkheid te bieden om al dan niet een proces-verbaal op te stellen.

Deze wijziging moet, volgens de memorie van toelichting, in samenhang gelezen worden met de mogelijkheid voor de toezichthouder om aanmaningen te geven. Vermits de toezichthouders belast zijn met een preventieve controle-opdracht, is het in bepaalde gevallen in dat kader aangewezen dat zij bij de vaststelling van een schending van een milieuvoorschrift een aanmaning kunnen geven zonder onmiddellijk een proces-verbaal op te stellen. De memorie van toelichting wijst er vervolgens op dat het Grondwettelijk Hof, toenmalig Arbitragehof, in arrest nr. 170/2002 van 27 november 2002 heeft gesteld dat de bevoegdheid om bepaalde handelingen strafbaar te stellen, de bevoegdheid impliceert om te oordelen over de graad van de ernst van de verstoring van de openbare orde. Zoals de decreetgever vermag te oordelen dat het niet-nakomen van een bepaling van die aard is dat die inbreuk een misdaad, wanbedrijf of overtreding uitmaakt, heeft hij – steeds volgens de memorie van toelichting – ook de bevoegdheid om te oordelen dat het niet-nakomen van bepaalde voorschriften van dermate relatieve aard is dat een straf niet aangewezen is en een vorm van administratieve afhandeling van de strafvordering te verkiezen is.

In de memorie van toelichting wordt daaraan toegevoegd dat met de ontworpen bepaling geen afbreuk wordt gedaan aan artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dat in een letterlijke interpretatie impliceert dat een verbalisant van ieder vastgesteld misdrijf, hoe klein ook, dadelijk het openbaar ministerie moet verwittigen. Het al dan niet verplicht opmaken van een proces-verbaal is volgens de memorie van toelichting immers niet gelijk te stellen met de aangifteplicht die buiten de decretale bevoegdheid valt. Beide artikelen gelden cumulatief.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MiNa-Raad) en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) maakten een kanttekening bij de wisselwerking met artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering. Volgens hen lijkt de bepaling van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, op basis waarvan elke ambtenaar die in de uitoefening van zijn functie kennis krijgt van een misdaad of een wanbedrijf, verplicht is om onmiddellijk de procureur des Konings hiervan te informeren en hem alle inlichtingen, processen-verbaal en akten die daar betrekking op hebben, te bezorgen, op gespannen voet te staan met het loskoppelen van de aanmaning (hetgeen het voorafbestaan van een milieumisdrijf/inbreuk veronderstelt) en het opstellen van een proces-verbaal (met aangifteplicht aan de procureur des Konings). Ofschoon de voornoemde adviesorganen erop wijzen dat in de Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu (VHRM) deze vraag al werd besproken, en het parket toen stelde dat artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering niet zo stringent moet worden geïnterpreteerd en toegepast, lijkt het hen niettemin wenselijk dat de decreetgever die verhouding nader toelicht, ook vanuit het bevoegdheidsstandpunt, al was het maar om te vermijden dat toezichthouders op dit punt met rechtsonzekerheid zouden worden geconfronteerd.

Niettegenstaande noch uit de ontworpen regeling zelf noch uit de memorie van toelichting een expliciete afwijking van de mogelijkheid tot toepassing van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering kan worden afgeleid, volgt uit wat voorafgaat en met name uit de aangehaalde adviezen van de MiNa-raad en de SERV, dat er minstens twijfel kan bestaan over de wisselwerking tussen de ontworpen bepaling en artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering.

Origineel

Bijgevolg verdient het aanbeveling dat in het belang van de rechtszekerheid deze wisselwerking duidelijker zou worden toegelicht.

Mochten de stellers van het voorontwerp toch de bedoeling hebben om af te wijken van artikel 29 van het Wetboek van Strafvordering, dat behoort tot de federale residuaire bevoegdheid, kan dit enkel op basis van impliciete bevoegdheden. De verantwoording voor de toepasbaarheid van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wordt dan het best in de memorie van toelichting opgenomen.

12. In artikel 12, 2°, van het voorontwerp wordt in het ontworpen artikel 16.3.24, tweede lid, DABM onder meer verwezen naar artikel 16.1.1, derde lid. Hierover ondervraagd, heeft de gemachtigde bevestigd dat dit een materiële vergissing betreft en dat moet worden verwezen naar het nieuwe lid van artikel 16.1.1, DABM, zoals dit zal worden ingevoegd door artikel 2, 5°, van het voorontwerp. De tekst van het voorontwerp dient op dat punt te worden aangepast.

Origineel

Artikel 17

13. Bij artikel 17 van het voorontwerp wordt een artikel 16.4.7*bis* ingevoegd in titel XVI DABM.

Om de wijziging op een legistiek correcte wijze door te voeren dient de verwijzing naar titel XVI DABM te worden vervangen door een verwijzing naar titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling I, DABM.

Artikel 20

14. Door artikel 20, 5°, van het voorontwerp wordt een paragraaf 6 toegevoegd in artikel 16.4.10 DABM, waarbij een nieuwe bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd als de uitvoeringstermijn van een bestuurlijke maatregel is verstreken die niet of maar gedeeltelijk is uitgevoerd. In de ontworpen bepaling wordt niet langer in het opleggen van een dwangsom voorzien.

Aan de gemachtigde werd gevraagd of dit betekent dat een dwangsom in dit geval niet mogelijk is. De gemachtigde beantwoordde die vraag als volgt:

> "Wanneer een nieuwe bestuurlijke maatregel wordt opgelegd na opheffing van een eerdere bestuurlijke maatregel, die niet (volledig) werd uitgevoerd binnen de uitvoeringstermijn, is het uiteraard de bedoeling dat deze desgevallend gepaard kan gaan met een bestuurlijke dwangsom. Dit blijkt ook uit de memorie van toelichting bij artikel 20 waar wordt verduidelijkt dat de dwangsom in dezelfde beslissing als het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen wordt opgelegd en in die context wordt gesteld: 'Ofwel wordt van bij aanvang een dwangsom noodzakelijk geacht, ofwel wordt de oorspronkelijke bestuurlijke maatregel niet nageleefd en is het aangewezen om een nieuwe bestuurlijke maatregel op te leggen met een nieuwe uitvoeringstermijn.' Dit zal bijkomend worden verduidelijkt in de tekst van het wijzigingsdecreet zelf."

De tekst van de ontworpen bepaling dient te worden aangepast in de door de gemachtigde vermelde zin.

Origineel

Artikel 23

15. In het ontworpen artikel 16.4.17, § 6, DABM wordt bepaald dat de Vlaamse Regering de verdere voorwaarden van het beroep regelt.

Om geen afbreuk te doen aan de regels inzake delegatie verdient het aanbeveling omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid de woorden "verdere voorwaarden" te vervangen door de woorden "nadere regels".

Artikel 39

16. De ontworpen wijziging impliceert dat dwangsommen opgelegd door "lokale" toezichthouders, worden geïnd en ingevorderd door de gemeente op wiens grondgebied de bestuurlijke dwangsom werd opgelegd ten voordele van diezelfde gemeente.

Op de vraag wat het lot is van dwangsommen opgelegd door provinciale toezichthouders, nu overeenkomstig artikel 16.5.1, § 1, derde lid, DABM de bestuurlijke dwangsommen worden geïnd en ingevorderd door het Vlaams Ministerie van Leefmilieu, Natuur en Energie ten voordele van het MINA-fonds, antwoordde de gemachtigde:

> "Wat betreft de inning van de bestuurlijke dwangsommen opgelegd door provinciale toezichthouders, zal de wijzigingstekst worden aangepast zodat deze kunnen worden geïnd door de betrokken provincie."

De tekst van het voorontwerp dient met de door de gemachtigde vermelde bedoeling in overeenstemming te worden gebracht.

Artikel 51

17. Artikel 51 van het voorontwerp bepaalt dat in artikel 16.6.10 DABM de woorden “de herstelmaatregel” worden vervangen door de zinsnede “het recht op ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, vermeld in artikel 16.6.9”.

Op de vragen wat de precieze draagwijdte is van deze wijziging en wat de implicaties zijn van de verjaring van het recht op de ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, geeft de gemachtigde het volgende antwoord:

> “Zoals vermeld in de memorie van toelichting betreft dit louter een verduidelijking van de huidige tekst. In de huidige tekst wordt gesproken over de verjaring van de herstelmaatregel, waarmee wordt bedoeld de verjaring van het recht op ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel. Dit impliceert dat men de herstelmaatregel niet langer zal kunnen uitvoeren op kosten van de overtreder.”

Het verdient aanbeveling om de door de gemachtigde verstrekte toelichting op te nemen in de memorie van toelichting.

Origineel

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES Marnix VAN DAMME

SARO
Strategische Adviesraad
RUIMTELIJKE ORDENING - ONROEREND ERFGOED

Aan mevrouw Joke Schauvliege
Vlaams Minister van Omgeving
Natuur en Landbouw
Koning Albert II-laan 20 bus 1
1000 BRUSSEL

Origineel

uw kenmerk	**ons kenmerk**	**bijlagen**
-	L1-2018-04	-
vragen naar / e-mail	**telefoonnummer**	**datum**
bea.kayaerts@vlaanderen.be	02-553 64 61	28 februari 2018

Betreft : Advies over wijziging DABM en VCRO

Mevrouw de minister,

SARO ontving op 31 januari 2018 uw vraag voor spoedadvies over het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009. U vroeg spoedadvies uit te brengen binnen een termijn van vijf dagen na de datum van de ontvangst van de adviesaanvraag.

Met voorliggend advies goedgekeurd op de raadszitting van 28 februari 2018 komt de raad zo snel mogelijk tegemoet aan de vraag naar advisering.

Totstandkoming voorontwerp van decreet

De Vlaamse Regering heeft op 15 september 2017 het voorontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009 een eerste keer principieel goedgekeurd. Op 22 december 2017 gebeurde een principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet door de Vlaamse Regering met het oog op adviesaanvraag aan de Raad van State. SARO betreurt dat de raad pas op 31 januari 2018 om advies werd gevraagd over dit voorontwerp van decreet.

Havenlaan 88 bus 23, B-1000 Brussel
saro@vlaanderen.be
www.sarovlaanderen.be

Wijziging van de verjaringstermijn

Artikel 18 van het ontwerpdecreet wijzigt artikel 16.4.8bis van het DABM en voorziet in een dubbele verjaringstermijn. Bestuurlijke maatregelen zullen niet meer kunnen worden voorgelegd na enerzijds het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat een verslag van vaststelling of een proces-verbaal door een toezichthouder is opgesteld en anderzijds als er meer dan twintig jaar is verstreken nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is gebeurd.

De raad vraagt om de verjaringstermijn van twintig jaar te vervangen door een verjaringstermijn van tien jaar. SARO verwijst naar de verjaringstermijn voor de herstelverordening zoals voorzien in artikel 6.1.41. § 5 van de VCRO. In afwijking van artikel 2262bis, § 1, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek voorziet dit artikel in een verjaringstermijn van vijf of tien jaar te rekenen vanaf de dag waarop het misdrijf wordt ingesteld in een aantal specifieke bestemmingen.

Uitbreiding van de dwangsombevoegdheid naar lokale toezichthouders

Artikel 15 van het ontwerpdecreet zorgt voor een aanvulling van artikel 16.4.6 van het DABM en bepaalt dat de personen die volgens het decreet bevoegd zijn om bestuurlijke maatregelen op te leggen ook bevoegd zijn om een bestuurlijke dwangsom op te leggen.

De raad ondersteunt deze wijziging op voorwaarde dat er voldoende garanties worden ingebouwd voor een uniforme toepassing van de dwangsom en dit om te vermijden dat de bestuurlijke dwangsom op zeer uiteenlopend wijze wordt ingezet in de diverse gemeenten. Het is positief dat de Memorie van Toelichting (pag.2) aankondigt dat in het uitvoeringsbesluit de nodige richtlijnen, toetsingskaders en/of filters zullen worden uitgewerkt met het oog op een uniform, oordeelkundig en objectief gebruik van het instrument van de bestuurlijke dwangsom door de gemeenten.

De Memorie van Toelichting vermeldt tevens dat de beslissing tot het opleggen van een bestuurlijke dwangsom mede ondertekend moet worden door een leidinggevende. De raad vraagt om dit ook decretaal te verankeren.

En tenslotte vraagt de raad om de uitbreiding van deze bevoegdheid ook expliciet te koppelen aan een evaluatie (bv. enkele jaren na de inwerkingtreding).

Standpunt Voka, Boerenbond en Landelijk Vlaanderen:

'*Boerenbond, Landelijk Vlaanderen en Voka stellen vast dat de risico's en mogelijke nadelen bij een uitbreiding van de dwangsombevoegdheid een stuk zwaarder doorwegen dan de potentiële voordelen. Uit de vermelde evaluatiestudie komen weinig tot geen argumenten voort om dit zware instrument uit te breiden naar het lokale niveau. De studie toont aan dat de gewestelijke toezichthouders tot dusverre amper gebruik hebben gemaakt van het instrument van de bestuurlijke dwangsom. De reden hiervoor is dat andere instrumenten toereikend blijken te zijn om het gewenste resultaat te halen. In 2013 werd de toegang tot het instrument bewust beperkt tot de gewestelijke toezichthouder juist omdat er enkel voor dit niveau voldoende vertrouwen bestond dat zij omzichtig met het instrument zouden omspringen. De evaluatie toont aan dat dit vertrouwen terecht is, vermits de gewestelijke toezichthouder amper gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid om een bestuurlijke dwangsom op te leggen. Hieruit concluderen Boerenbond, Landelijk Vlaanderen en Voka dat er evenmin nood is om een dergelijk zwaar instrument toepasbaar te maken voor lokale toezichthouders. Er bestaat een reëel risico op oneigenlijk gebruik en niet uniforme toepassing wanneer dit uiterste dwangmiddel ook toepasbaar wordt voor de lokale toezichthouders in 308 gemeenten. De bestuurlijke dwangsom kan immers op disparate wijze ingezet worden (in de onderscheiden gemeenten op verschillende wijze), kan op subjectieve wijze ingezet worden (i.e. op basis van andere motieven dan deze die aan de zaak verbonden zijn), kan op onoordeelkundige wijze ingezet worden (de correcte bepaling van de specifieke aanleiding, de voorwaarden en de hoogte van de dwangsom geen sinecure is). Dat risico wordt daarenboven vergroot doordat het voorliggende*

Origineel

wijzigingsvoorstel tevens het maximumbedrag van de bestuurlijke dwangsom schrapt. Het voorzien van een goede omkadering zoals hieronder wordt geadviseerd, verandert niets aan het ontbreken van een noodzaak tot uitbreiding, en kan de risico's enkel beperken maar niet wegnemen.'

Standpunt SARO-voorzitter:

'*De SARO-voorzitter onthoudt zich bij dit deel van het advies.'*

Innen van bestuurlijke dwangsommen door lokale overheden

Artikel 39 van het ontwerpdecreet wijzigt artikel 16.5.1, § 1, derde lid van het DABM. Deze wijziging zorgt er voor dat de bestuurlijke dwangsommen die desgevallend worden opgelegd door onder meer de (inter)gemeentelijke toezichthouders kunnen worden geïnd en gevorderd door de bevoegde gemeente ten voordele van diezelfde gemeente.

SARO vraagt om deze regeling ook in te voeren voor het ruimtelijk beleid. Als een herstelmaatregel gevorderd of opgelegd door de gemeente niet wordt nageleefd en dwangsommen of meerwaarden verschuldigd zijn, dan moet die gemeente die bedragen zelf kunnen innen en houden.

Het is veel efficiënter dat de gemeente in dergelijk geval niet op een andere overheid moet beroep doen om de overtreder te doen betalen (die andere overheid kan bv. andere prioriteiten hebben) Bovendien, in de weinige gevallen dat handhavingstaken zichzelf kunnen financieren met inkomsten, is het beleidsmatig aangewezen dat die inkomsten terugvloeien naar de overheid die daar de moeite voor deed.

Heel binnenkort zal het decreet handhaving omgevingsvergunning (nieuwe titel 6 VCRO) in werking treden. De raad stelt een wijziging voor aan het toekomstige artikel 6.5.1 van de VCRO en toevoeging van een punt 3: '*In afwijking van het eerste lid worden de ontvangsten geïnd en ingevorderd door de gemeente als die voorvloeien uit herstelmaatregelen bedoeld in artikel 6.3.1, 6.3.3, 6.4.7, 6.4.14 en 6.4.19, die werden gevorderd of opgelegd door haar stedenbouwkundige inspecteur of burgemeester*.' De opsomming van artikels slaat op: gerechtelijke meerwaarde en dwangsom (strafrechtelijk resp. burgerlijk, art. 6.3.1 en 6.3.3), de bestuurlijke meerwaarde (bestuursdwang, art. 6.4.7),de bestuurlijke dwangsom (last onder dwangsom, art. 6.4.14) en de bestuurlijke minnelijke schikking (art. 6.4.19).

Origineel

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt
voorzitter SARO

Ontwerp van decreet houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en wijziging van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Origineel

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid

Art. 2. In artikel 16.1.1 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid, 1°, wordt het woord “andere” opgeheven;

2° in het eerste lid wordt punt 6°/1 opgeheven;

3° in het eerste lid, 17°bis, wordt het woord “juni” vervangen door “juli”;

4° in het eerste lid wordt punt 20° opgeheven;

5° er wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De bepalingen van deze titel zijn ook van toepassing op de milieuregelgeving van de Europese Unie en de internationale milieuregelgeving, die de Vlaamse Regering bepaalt, alsook op de door of krachtens de voormelde regelgeving uitgevaardigde bepalingen en opgelegde verplichtingen, wat betreft de bevoegdheden van het Vlaamse Gewest.”.

Art. 3. In artikel 16.1.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 1° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

2° in punt 1° wordt tussen het woord “milieuvergunning” en het woord “of” de zinsnede “, een omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit,” ingevoegd;

3° in punt 2° wordt het woord “voorschrift” vervangen door het woord “milieuvoorschrift”;

4° punt 3° wordt vervangen door wat volgt:

“3° kennisgeving: een schriftelijke mededeling die wordt gedaan met een beveiligde zending;”;

5° er wordt een punt 3°bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“3°bis beveiligde zending: een van de volgende betekeningswijzen:
a) een aangetekende brief;
b) een afgifte tegen ontvangstbewijs;
c) elke andere door de Vlaamse Regering toegelaten betekeningswijze, waarbij de datum van kennisgeving met zekerheid kan worden vastgesteld;”;

6° er wordt een punt 7° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“7° milieuvoorschrift: alle bepalingen die een verplichting inhouden, ongeacht of het gaat om een algemeen of individueel geldende regeling, op voorwaarde dat de bepaling onder het toepassingsgebied, vermeld in artikel 16.1.1, valt.”.

Art. 4. In artikel 16.1.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “, behalve in het geval van een uitdrukkelijk afwijkende bepaling” telkens opgeheven;

2° in paragraaf 2, eerste lid, wordt het woord “met” vervangen door het woord “zonder”;

3° in paragraaf 2 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een schriftelijke mededeling het startpunt is voor een termijn en gedaan is met een aangetekende brief met ontvangstbewijs, begint de termijn te lopen vanaf de eerste dag die volgt op deze waarop de brief werd aangeboden op de woonplaats van de geadresseerde of, in voorkomend geval, op zijn verblijfplaats of gekozen woonplaats.”;

4° in paragraaf 3 worden de woorden “de termijn” vervangen door de woorden “die termijn”;

5° in paragraaf 3 wordt de zinsnede “, behoudens andersluidende bepaling” opgeheven;

6° er wordt een paragraaf 5 en een paragraaf 6 toegevoegd, die luiden als volgt:

Origineel

“§5. De datum van de poststempel geldt als datum van verzending.

§6. De Vlaamse Regering kan van dit artikel afwijken door een uitdrukkelijk andersluidende bepaling”.

Art. 5. In artikel 16.3.1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, wordt punt 4° vervangen door wat volgt:

“4° de personeelsleden van een intergemeentelijk samenwerkingsverband met rechtspersoonlijkheid die worden aangewezen door het bevoegde orgaan, hierna intergemeentelijke toezichthouders te noemen;”.

Art. 6. In artikel 16.3.4bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

“De deputaties, de colleges van burgemeester en schepenen en de bevoegde organen, vermeld in artikel 16.3.1, §1, 4° en 5°, zijn in de volgende gevallen gehouden tot een meldingsplicht over de aanstelling van toezichthouders als vermeld in artikel 16.3.1, §1, 2°, 3°, 4° en 5°:
1° de toezichthouder neemt zijn functie minstens zes maanden niet waar;
2° de toezichthouder legt zijn functie definitief neer.”;

2° er wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de wijze waarop en de instantie waarbij de melding gedaan moet worden.”.

Art. 7. In titel XVI, hoofdstuk III, afdeling I, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van4 mei 2016, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling II. Gemeentelijke toezichthouders, intergemeentelijke toezichthouders en toezichthouders van politiezones”.

Art. 8. In artikel 16.3.5 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “de intergemeentelijke vereniging of” vervangen door de woorden “het intergemeentelijk samenwerkingsverband of de”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De intergemeentelijke toezichthouders kunnen alleen toezicht uitoefenen in de gemeenten die behoren tot het intergemeentelijk samenwerkingsverband waardoor ze zijn aangesteld.”.

Art. 9. In artikel 16.3.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “verenigingen” wordt vervangen door het woord “samenwerkingsverbanden”;

Origineel

2°de zinsnede “of het aantal inrichtingen en de soort ervan, vermeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning” wordt vervangen door de zinsnede “, of het aantal en de soort van hinderlijke inrichtingen, ingedeeld conform de indelingslijst, vermeld in artikel 5.2.1, §1”.

Art. 10. In artikel 16.3.8, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid wordt de zinsnede “wetten en decreten, met inbegrip van de uitvoeringsbesluiten” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“De afwijking, vermeld in het eerste lid, geldt ook voor de internationale en Europese milieuvoorschriften waarvan de Vlaamse Regering krachtens artikel 16.1.1 bepaalt dat de bepalingen van titel XVI er ook op van toepassing zijn en die tot de bevoegdheid van de gewestelijke toezichthouders, vermeld in het eerste lid, behoren.”.

Art. 11. In artikel 16.3.9 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 mei 2012, wordt paragraaf 1 vervangen door wat volgt:

“§1. De toezichthouders zien toe op de naleving van de milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en vierde lid.”.

Art. 12. In artikel 16.3.24 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste lid worden de woorden “De toezichthouders stellen de milieumisdrijven vast” vervangen door de woorden “De toezichthouders kunnen de milieumisdrijven vaststellen”;

2° in het tweede lid wordt de zinsnede “regelgeving, vermeld in artikel 16.1.1, eerste lid” vervangen door de zinsnede “milieuvoorschriften, vermeld in artikel 16.1.1, eerste en vierde lid”.

Art. 13. Aan artikel 16.3.26bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit op een andere wijze te bewijzen.”.

Art. 14. In titel XVI, hoofdstuk IV, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het opschrift van afdeling II vervangen door wat volgt:

“Afdeling II. Bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsom”.

Art. 15. In artikel 16.4.6 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het woord “gemeentelijke” vervangen door het woord “niet-gewestelijke”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

Ongijnel

“De personen die volgens dit decreet bevoegd zijn om bestuurlijke maatregelen op te leggen, zijn ook bevoegd om een bestuurlijke dwangsom op te leggen.”.

Art. 16. In artikel 16.4.7, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009, 23 december 2010 en 22 november 2013, wordt het vierde lid vervangen door wat volgt:

“Artikel 92 tot en met 96, artikel 387 en artikel 397, §2 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning blijven onverkort van toepassing.”.

Art. 17. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, onderafdeling I, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij decreet van 22 november 2013, wordt een artikel 16.4.7bis ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 16.4.7bis. De bestuurlijke dwangsom kan worden opgelegd per tijdseenheid en per schending, alsook per onderscheiden opgelegde maatregel.

Als de bestuurlijke dwangsom wordt opgelegd per tijdseenheid, per schending of per opgelegde maatregel, kan een maximumplafond van het te betalen bedrag vermeld worden.

De Vlaamse Regering bepaalt de gevallen waarin de dwangsom kan worden opgelegd en de modaliteiten ervan.”.

Art. 18. Artikel 16.4.8bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.8bis. §1. Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd na het verstrijken van een termijn van vijf jaar nadat voor de milieu-inbreuk of voor het milieumisdrijf een verslag van vaststelling of een proces-verbaal door een toezichthouder is afgesloten, met behoud van de toepassing van paragraaf 2.

Bestuurlijke maatregelen kunnen niet meer worden opgelegd als er meer dan twintig jaar is verstreken nadat de milieu-inbreuk of het milieumisdrijf is gepleegd.

§2. De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de uitvoeringstermijn van de bestuurlijke maatregel die voor de schending in kwestie is opgelegd. Als er in het kader van een besluit houdende bestuurlijke maatregelen verschillende maatregelen met verschillende uitvoeringstermijnen zijn opgelegd, wordt de verjaringstermijn geschorst gedurende een termijn die overeenkomt met de langst durende uitvoeringstermijn.

De verjaringstermijnen, vermeld in paragraaf 1, worden geschorst gedurende de termijn waarin de bestuurlijke maatregelen het voorwerp uitmaken van een beroep bij de minister als vermeld in artikel 16.4.17, alsook gedurende de termijn waarin een beslissing van de minister als vermeld in artikel 16.4.17, het voorwerp is van een procedure bij de Raad van State.

Art. 19. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling II vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling II. Procedure voor het opleggen van bestuurlijke maatregelen en bestuurlijke dwangsommen”.

Art. 20. In artikel 16.4.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 30 april 2009 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Origineel

1° er wordt een paragraaf 1bis ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1bis. De bestuurlijke dwangsom wordt altijd schriftelijk opgelegd in het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen waarop de dwangsom betrekking heeft.”;

2° aan paragraaf 4 wordt een punt 5° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“5° in voorkomend geval de motieven die aan de bestuurlijke dwangsom ten grondslag liggen, alsook de hoogte en de modaliteiten ervan.”;

3° in paragraaf 4bis, eerste lid, wordt het woord “tweede” vervangen door het woord “derde”;

4° aan paragraaf 4bis wordt een vierde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De schriftelijke bevestiging, vermeld in het derde lid, kan gepaard gaan met het opleggen van een dwangsom, die echter niet opgelegd kan worden voor de periode die voorafgaat aan de voormelde schriftelijke bevestiging.”;

5° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Als de uitvoeringstermijn van een bestuurlijke maatregel is verstreken en die niet of maar gedeeltelijk is uitgevoerd, kan een nieuwe bestuurlijke maatregel, desgevallend gepaard gaande met een dwangsom, worden opgelegd. In dergelijk geval wordt de voorgaande bestuurlijke maatregel opgeheven met inbegrip van de in voorkomend geval eraan gekoppelde dwangsom, met behoud van de toepassing van artikel 16.4.11 tot en met artikel 16.4.15.”.

Art. 21. Aan artikel 16.4.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Als een bestuurlijke maatregel wordt opgeheven, wordt automatisch ook de dwangsom opgeheven die eraan verbonden was.”.

Art. 22. In artikel 16.4.16 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid worden de woorden “de vermoedelijke overtreder” vervangen door de woorden “degene aan wie de bestuurlijke maatregel is opgelegd”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“De dwangsom is van rechtswege opeisbaar op de dag nadat de bestuurlijke maatregel moest zijn uitgevoerd.”.

Art. 23. Artikel 16.4.17 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 22 november 2013, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 16.4.17. §1. Tegen het besluit houdende bestuurlijke maatregelen, met inbegrip van de eventuele opgelegde bestuurlijke dwangsommen, kan degene ten aanzien van wie de bestuurlijke maatregelen zijn opgelegd, beroep indienen bij de minister.

§2. De beroepsindiener kan, als er in het besluit houdende bestuurlijke maatregelen sprake is van de oplegging van verschillende maatregelen, het beroep beperken tot een of enkele van die maatregelen. Daarnaast kan hij ook beroep indienen tegen de

Ontwerp

bestuurlijke dwangsommen alleen. In dergelijk geval is het voorwerp van het beroep beperkt tot de bestuurlijke maatregelen of dwangsommen waartegen beroep wordt ingediend.

Als een maatregel waaraan een dwangsom is gekoppeld, het voorwerp is van het beroep, behoort de eraan gekoppelde dwangsom automatisch tot het voorwerp van dat beroep.

In de beroepsbeslissing wordt uitdrukkelijk vermeld welke bestuurlijke maatregelen of dwangsommen het voorwerp uitmaken van het ingediende beroep en bijgevolg van de beroepsbeslissing.

§3. Op straffe van onontvankelijkheid wordt het beroep binnen een termijn van veertien dagen vanaf de kennisgeving van het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen ingediend. Het beroep schorst het besluit houdende de bestuurlijke maatregelen niet.

Binnen een termijn van negentig dagen na de kennisgeving van het beroep wordt erover uitspraak gedaan. De minister kan die termijn eenmalig verlengen met negentig dagen, op voorwaarde dat de beroepsindiener en de persoon die de bestuurlijke maatregelen heeft opgelegd, van deze termijnverlenging in kennis worden gesteld binnen de initiële termijn van negentig dagen.

Bij gebrek aan een tijdige beslissing vervallen de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen waartegen beroep is ingediend. De eventueel al verbeurde dwangsommen vervallen in dergelijk geval van rechtswege. Degene aan wie de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen zijn opgelegd, en de persoon die de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen heeft opgelegd, worden van het verval schriftelijk op de hoogte gebracht.

§4. Als de minister het beroep geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, heft de minister de bestuurlijke maatregelen of bestuurlijke dwangsommen op voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard, en kan de minister in voorkomend geval nieuwe bestuurlijke maatregelen of dwangsommen opleggen.

Als de minister het beroep tegen een bestuurlijke maatregel waaraan een dwangsom was gekoppeld, geheel of gedeeltelijk gegrond verklaart, vervallen van rechtswege de eraan gekoppelde dwangsommen en de eventueel al verbeurde bedragen voor het gedeelte waarvoor het beroep gegrond is verklaard.

§5. Als de minister het beroep ongegrond verklaart, bevestigt de minister de bestuurlijke maatregelen of de bestuurlijke dwangsommen voor het gedeelte waarvoor het beroep ongegrond is verklaard.

§6. De Vlaamse Regering stelt de nadere regels van het beroep vast.”.

Art. 24. In artikel 16.4.18 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 23 december 2010, wordt in de derde en vierde paragraaf het woord “ontvangst” vervangen door het woord “kennisgeving”.

Art. 25. In titel XVI, hoofdstuk IV, afdeling II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, wordt het opschrift van onderafdeling VII vervangen door wat volgt:

“Onderafdeling VII. Rapportering bestuurlijke dwangsom”.

Origineel

Art. 26. Artikel 16.4.18bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 27. In artikel 16.4.18ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, worden het eerste tot en met het vierde lid opgeheven.

Art. 28. Artikel 16.4.18quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013, wordt opgeheven.

Art. 29. In artikel 16.4.25 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij decreet van 23 december 2010, wordt de zin “Een opgelegde bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 30. In artikel 16.4.27 van hetzelfde decreet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het bedrag “250.000” vervangen door het bedrag “2.000.000”;

2° in het derde lid wordt het bedrag “50.000” vervangen door het bedrag “400.000”.

Art. 31. In artikel 16.4.29 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, waarvan de bestaande tekst paragraaf 1 zal vormen, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° het woord “vermoedelijke” wordt opgeheven;

2° er wordt een paragraaf 2 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§2. De bestuurlijke geldboete kan geheel of gedeeltelijk worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging. Uitstel bij de alternatieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen bestuurlijke geldboete noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende vijf jaar voorafgaand aan het milieumisdrijf. Uitstel bij de exclusieve bestuurlijke geldboete is enkel mogelijk voor zover geen bestuurlijke geldboete, noch een strafrechtelijke geldboete of gevangenisstraf werd opgelegd voor het plegen van een milieumisdrijf en/of milieu-inbreuk gedurende drie jaar voorafgaand aan de milieu-inbreuk.

Een voordeelontneming kan niet worden opgelegd met uitstel van tenuitvoerlegging.

Het uitstel geldt voor een proefperiode die niet minder dan een jaar en niet meer dan drie jaar mag bedragen. De proefperiode gaat in vanaf de datum van kennisgeving van de beslissing tot oplegging van een bestuurlijke geldboete.

Het uitstel wordt van rechtswege herroepen als gedurende de proeftijd een nieuw milieumisdrijf of een nieuwe milieu-inbreuk wordt gepleegd, die leidt tot een veroordeling tot een straf of het opleggen van een bestuurlijke geldboete.”.

Art. 32. In artikel 16.4.36 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij de decreten van 20 april 2012 en 22 november 2013, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

Origineel

2° in paragraaf 3, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 2.000 euro.” opgeheven.

Art. 33. Aan artikel 16.4.37, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 34. Artikel 16.4.39 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014, 9 december 2016 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een alternatieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het handhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.”.

Art. 35. In artikel 16.4.41 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en vervangen bij het decreet van 20 april 2012, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt de zinsnede “het verslag van vaststelling, vermeld in artikel 16.3.23,” vervangen door de zinsnede “de akte waarin een milieu-inbreuk wordt vastgesteld door een verbalisant,”;

2° in paragraaf 1, tweede lid, 2°, worden de woorden “de ontvangst van” opgeheven;

3° in paragraaf 2, tweede lid, wordt de zin “De geldsom die betaald moet worden kan niet hoger zijn dan 500 euro.” opgeheven.

Art. 36. Aan artikel 16.4.43, eerste lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “na de dag waarop ze is genomen” toegevoegd.

Art. 37. Artikel 16.4.44 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007, vervangen bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij de decreten van 4 april 2014, 9 december 2016 en 25 april 2014, wordt vervangen door wat volgt:

“Tegen de beslissing waarbij de gewestelijke entiteit een exclusieve bestuurlijke geldboete oplegt, in voorkomend geval met voordeelontneming, kan degene aan wie de boete werd opgelegd beroep indienen bij het handhavingscollege. Het beroep schorst de bestreden beslissing.

Origineel

In afwijking van artikel 16.1.3, §2, kan het beroep vermeld in het eerste lid worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing met inachtneming van de volgende bepalingen:
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving met een aangetekende brief, met of zonder ontvangstbewijs, geacht plaats te vinden op de werkdag die valt na de datum van de poststempel van deze aangetekende brief, behalve in geval van bewijs van het tegendeel door de geadresseerde. Daarbij geldt alleen de datum van de aanbieding door de postdiensten, en niet de feitelijke kennisneming van de aangetekende brief op een later tijdstip;
- voor toepassing van dit artikel wordt de kennisgeving door afgifte tegen ontvangstbewijs geacht plaats te vinden op de datum van het ontvangstbewijs.".

Art. 38. In titel XVI, hoofdstuk IV van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, wordt afdeling V "Zitting en uitspraak van het Milieuhandhavingscollege" opgeheven.

Art. 39. Aan artikel 16.5.1, §1, derde lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 november 2013 en gewijzigd bij het decreet van 27 oktober 2017, wordt de volgende zin toegevoegd:

"In afwijking hiervan worden de bestuurlijke dwangsommen geïnd en ingevorderd door:
- , de gemeente op wiens grondgebied de bestuurlijke dwangsom werd opgelegd ten voordele van diezelfde gemeente, voor zover de bestuurlijke dwangsom wordt opgelegd door een gemeentelijke toezichthouder, een intergemeentelijke toezichthouder, een toezichthouder van een politiezone, de burgemeester of zijn plaatsvervanger;
- de provincie op wiens grondgebied de bestuurlijke dwangsom werd opgelegd ten voordele van diezelfde provincie, voor zover de bestuurlijke dwangsom wordt opgelegd door een provinciale toezichthouder, de gouverneur of zijn plaatsvervanger".

Art. 40. Aan artikel 16.5.11 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

"Bij gebrek aan een identiteitskaart wordt aan de vermoedelijke overtreder de mogelijkheid geboden om zijn identiteit te bewijzen op een andere wijze.".

Art. 41. In artikel 16.5.12 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 23 december 2010, worden de woorden "vermelde wetten en decreten" vervangen door de woorden "vermelde milieuvoorschriften".

Art. 42. In artikel 16.6.1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en het laatst gewijzigd bij het decreet 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste lid, wordt het woord "regelgeving" vervangen door het woord "milieuvoorschriften";

2° in paragraaf 2 wordt een punt 2°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"2°/1 personen die opzettelijk niet meewerken aan een identiteitscontrole als vermeld in artikel 16.3.26bis en 16.5.11;".

Art. 43. In artikel 16.6.2 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Ontwerp

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in paragraaf 2, tweede lid wordt het bedrag “58” vervangen door het bedrag “43, 75”.

Art. 44. In artikel 16.6.3 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2007 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, eerste en tweede lid, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

2° paragraaf 2, tweede lid wordt opgeheven.

Art. 45. Artikel 16.6.3bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 46. In artikel 16.6.3ter, eerste en tweede lid, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 18 december 2015, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 47. In artikel 16.6.3quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het eerste en tweede lid worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° in het derde en vierde lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 48. In artikel 16.6.3quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009 en gewijzigd bij het decreet van 22 november 2013, worden de woorden “wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning” telkens vervangen door het woord “milieuvoorschriften”.

Art. 49. Artikel 16.6.3sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, wordt opgeheven.

Art. 50. In artikel 16.6.6, §2, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het woord “voorschriften” vervangen door het woord “milieuvoorschriften”;

2° er wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Het vorderingsrecht van de gemachtigde ambtenaar verjaart binnen vijf jaar nadat een toezichthouder voor het milieumisdrijf een proces-verbaal heeft afgesloten, met dien verstande dat het vorderingsrecht niet kan verjaren zolang conform artikel 16.4.8bis een bestuurlijke maatregel kan worden opgelegd of zolang de strafvordering niet vervallen is.”.

Art. 51. In artikel 16.6.10 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 30 april 2009, worden de woorden “de herstelmaatregel” vervangen door de zinsnede

Origineel

“het recht op ambtshalve uitvoering van de herstelmaatregel, vermeld in artikel 16.6.9”.

Art. 52. Bijlage V bij hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 23 december 2010 en gewijzigd bij het decreet van 25 april 2014, wordt opgeheven.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009

Art. 53. In artikel 6.2.2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening van 15 mei 2009, ingevoegd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het bedrag “50.000” vervangen door “400.000”.

Art. 54. In artikel 6.2.7, §1, tweede lid, van hetzelfde decreet, toegevoegd bij het decreet van 25 april 2014, wordt de zin “De bestuurlijke geldboete wordt vermeerderd met de opdeciemen die van toepassing zijn voor de strafrechtelijke geldboeten.” opgeheven.

Art. 55. In artikel 6.2.13, §4, van hetzelfde decreet, toegevoegd bij het decreet van 25 april 2014, wordt het bedrag “250.000” vervangen door “2.000.000”.

Brussel, 16 maart 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Omgeving, Natuur en Landbouw,

Joke SCHAUVLIEGE

Origineel